לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', כ"ח בטבת תשמ"ח, 18 בינואר 1988 / שנה מ"ח מס' 13550 / המחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ

גולדינג: הכיבוש הוליד מצב בלתי נסבל

20 שנות כיבוש יצרו בגדה המערבית וברצועת עזה מצב בלתי נסבל, הן לפלשתינים, הן לישראלים — דעה זו הביע שליחו המיוחד של מזכ"ל האו"ם מאראק גולדינג, לפני צאתו את הארץ בתום ביקור בן שבוע ימים.

עוד אמר גולדינג כי יאוש ותיסכול בקרב הפלשתינים הביאו ל„התפרצות של אלימות", הנמשכת מאז 9 בדצמבר. גולדינג גילה כי קיים פגישה חשאית עם נציג של ארגון הטרור הפונדאמנטאליסטי „הג'יהאד האיסלמי" בעזה, ביום ג'. גולדינג הביע את הדעה שההתקוממות בשטחים מהווה „אתגר קשה ומסוכן" לנורמות הגבוהות המנחות את המימשל הישראלי. גולדינג סירב לגלות אילו המלצות יעלה בפני מזכ"ל האו"ם, אשר עומד להגיש את הדו"ח למועצת הבטחון ביום ד'. (עי"ר)

הוסר העוצר מהמחנות בגדה

זאת בעקבות הערכה במערכת הבטחון כי תיתכן רגיעה ● צפוייה הקלה גם במחנות הפליטים ברצועה ● עם זאת מזהירים כי העוצר יחודש עם כל סימן של אי־שקט ● שליח האו"ם גולדינג: צה"ל מונע מזון מהמחנות ● שני אוטובוסים של „אגד" נרגמו אתמול בירושלים

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי, פנחס ענברי, עזרא אבירן ובצלאל עמיקם, כתבי „על המשמר"

העוצר מכל מחנות הפליטים בגדה הוסר הלילה, לאחר שמי ערכת הבטחון הגיעה למסקנה שתיתכן רגיעה במחנות. עם זאת תישמר נוכחות גבוהה של צה"ל בשטחים, והעוצר יחודש מייד עם כל סימן של אי־שקט. ויתכן שבימים הקרובים יוקל העוצר גם מן המחנות ברצועת עזה.

בגדה המערבית היו אתמול תקריות מעטות יחסית. האירוע החמור ביותר היה בבלטה כאשר במהלך פיזור הפגנה נפצע ילד בן 4 מכדורי גומי והוא מאושפז בבית החולים הדסה. אוטובוס של אגד נשרף ליד בית חורון עליון, בדרך מן השפלה לרמאללה. כן נמשך העוצר בעיירה סלפית. שביתות מסחר עדיין נמשכו אתמול בכמה מקומות והצבא הכריח את הסוחרים לפתוח את חנויותיהם. במזרח ירושלים נסגרו החנויות מיד לאחר שהחיילים הסתלקו.

גולדינג נפגש עם גורן

תת מזכ"ל האו"ם, מרק גולדינג, נפגש אתמול לשיחה עם מתאם

(סוף בעמוד 4)

הקריאות המתגרות בחיילים — „קריית־שמונה 1:6"

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

גורמים צבאיים ברצועת עזה מספרים כי בעת האחרונה קוראים הצעירים המפגינים לעבר חיילי צה"ל קריאות קצובות „קריית־שמונה 1:6" וכך הם מתכוונים להצביע על נצחונו כביכול של המחבל ב„ליל הגלשונים" שהצליח להרוג שישה חיילי צה"ל. הקריאות הללו המושמעות בשפה העברית מתסיסות את חיילי צה"ל. הגורמים הצבאיים מעידים כי המפגינים ברצועת עזה מתחככים פנים אל פנים עם חיילנו, תוך שהם „משחקים" על סף התגובה הגבוהה. הם מכירים את הפקודות ואת הוראות הפתיחה באש ומפגינים בהתאם, דבר הגורם לכעס ולזעם רב בקרב חיילים ומפקדים ברצועה.

הגז המדמיע כבר לא משפיע

גורמי צבא מעידים כי רימוני הגז אינם מרתיעים את הצעירים המפגינים, שכבר למדו לחיות גם עם הגז. „זה לא אפקטיבי. אם אומרים לנו לא לירות, אזי צריך לפזר הפגנות בכוח ולהפעיל אלימות מסויימת. החיכוך הזה פנים אל פנים של חייל וצעיר מפגין עלול לגרום להשלכות חמורות על החיילים" אמרו גורמי הצבא.

שמיר מגייס תמיכת בגין להחייאת רעיון האוטונומיה

נפגש עימו ביום ו' ושמע ממנו כי „זה עדיין הפתרון הטוב ביותר" ● אמר לסנטור אמריקני: גם על בגין אמרו הערבים כי אין סיכוי שיסכים לפתרון מדיני והנה הוא הפתיע

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש־הממשלה ויצחק שמיר החליט לגייס לעזרתו את ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, במאבקו להעלות מחדש על סדר היום המדיני את תוכנית האוטונומיה. שמיר ביקר את בגין בביתו ביום ו' שוחח עמו על תוכנית האוטונומיה „והשיג את אישורו לכך, שתוכנית זו היא עדיין „הפתרון המדיני הטוב ביותר."

שמיר סיפר על פגישה זו אתמול לסנטור הדמוקרטי מצפון־דקוטה קנט קונראד. אמר שמיר: „מנחם בגין ואני משוכנעים, כי האוטונומיה והסכמי קמפ־דייויד הם הפתרון הטוב ביותר ליהודים ולערבים. בגין אמר, כי שאלת הריבונות (בשטחים המוחזקים) היא שאלה קשה ביותר, ולכן נולד רעיון האוטונומיה, שתהיה למשך חמש שנים ולאחריה יוכלו הצדדים להמשיך במו"מ, ברוח טובה, על פתרון הקבע של בעיית יו"ש ועזה".

יפתיע כמו בגין?

הסנטור האמריקני סיפר לשמיר כי בשיחות עם אישים ערביים נאמר לו לא אחת, כי אין כל סיכוי שמיר יסכים לפתרון מדיני כלשהו. על כך הגיב ראש הממשלה: „אותו דבר יכלו להגיד על בגין, והנה הוא הפתיע כשבא עם הרעיון של הסכמי קמפ־דייוויד. בגין הבין, שאין דרך אחרת לשלום עם הערבים, שאיתם עלינו לחיות יחד בארץ זו". שמיר חזר וקרא לנשיא מובאראק לחדש את המו"מ על האוטונומיה.

בניגוד לעמדת רבין — פרס מצדד בבחירות כלליות לראשי ערים בשטחים

המשך העימות הסמוי בין שר־החוץ לשר־הבטחון

מאת פנחס ענברי כתב „על המשמר"

שר־החוץ שמעון פרס רמז אתמול כי הוא עשוי לתמוך בעריכת בחירות כלליות לעיריות בשטחים, כדי לאפשר לתושבים לבחור את מנהיגיהם.

בהרצאה שנשא במכון טרומן בירושלים, פסל שר החוץ את הרעה שישראל תבחר את מנהיגי השטחים. הוא אמר כי כל איש ציבור מן הסוג הזה יהיה מייד על תקן של חשוד בעולם הערבי ואי־אפשר יהיה לנהל עימו שום משא ומתן.

שתי אפשרויות

הפלשתינים הם אשר צריכים לבחור את נציגיהם. קיימות לפניהם שתי אפשרויות: ברמה המפלגתית וברמה המוניציפאלית. פרס פוסל מכל וכל לאפשר פעילות מפלגתית בשטחים באומרו כי זה מירשם בטוח להקצנה. נשארת האפשרות המוניציפלית. אבל שר החוץ הדגיש כי ישראל חרדה חשש מן התוצאות גם בעניין הזה, כפי שקרה לאחר הבחירות של שנת 1976, ההנהגה שתבוא לעיריות תהיה נתונה ללחץ האשמי מצד אחר, וללחץ של אש"ף מצד שני. באותו דיון דיבר אפרים סנה שהזהיר הן מפני מדיניות כוחנית והן מפני הסתלקות „רגשית" מהשטחים.

(סוף בעמוד 4)

פרס: „הגדה" שם עברי („שתי גדות לירדן") ואילו „שומרון" הוא אשורי

בהרצאת אתמול חזר שר־החוץ על הגדרת השטחים כ„גדה מערבית", בהדגישו כי הוא חוזר לשם זה, משום ש„יהודה ושומרון" אינו מקובל עליו. „היהודים הם שהמציאו את המונח „שתי גדות לירדן", מזרחית ומערבית, ואילו „שומרון" היא מלה אשורית ולא עברית, אפילו אם היא מוצאת חן בעיני מישהו". אמר פרס. (עתיים)

לראשונה מאז החלו ההפגנות, מעלו אתמול כוחות הבטחון לפתוח חנויות שבעליהן סגרו אותן במהלך שביתת המסחר במזרח ירושלים. (צילום: ישראל סאן)

עדפאת: למה אוטונומיה? יש לנו זכות למדינה / סניורה: אש"ף נציגנו
אין צורך במנהיגות חדשה ● עמוד 2

בנ"צ עיכב גירוש ה־4 מעזה ● עמוד 4

ניסים הציע צווי ריתוק למערכת הבריאות ● עמוד 15

ישראל: לא נזרקו רימוני גז למסגדים ● עמוד 3

עבודה זרה וזולה

בעקבות האירועים בשטחים הפסיקו רבים מהפלסטינאים להגיע לעבודה בישראל. בכמה ענפים כבר מורגש המחסור בעובדים אלה בעיקר בבניה, בתברואה ובבתי המלון. מציאות הכיבוש רבת השנים הביאה לתלות הדדית בין כוח העבודה מהשטחים (בעיקר מרצועת עזה) לבין המשק הישראלי. באין פיתוח תעשייתי בשטחים החלו הפלסטינאים לחפש מקורות פרנסה בתחום הקו הירוק בישראל, כשרבבות מהם נקלטים בעבודות, המחייבות בעיקר מאמץ פיסי, בעבודות כפיים גרידא.

בו זמנית החלו הפועלים היהודיים לנטוש את ענפי התעסוקה האלה, תהליך שהפך אותם במהלך השנים לתלויים ב„עבודה־ערבית". פליטתם של פועלים יהודיים מענפים אלה היתה לתהליך הסותר את עקרונותיה הבסיסיים של הציונות, אשר חרתה על דיגלה בניית עם עובד בישראל. במקום המאבק על „עבודה עברית" מתנהל כעת מאבק על „עבודה ערבית".

בענפי המשק כמו בניין, תעשיית המזון, או הטכסטיל, נעצר תהליך האוטומציה כאשר העבודה הזולה של ערביי השטחים משמשת בלם למאמץ למודרניזציה של ענפים אלה. עדיין אין לדעת האם העובדים מן השטחים ישובו לעבוד בישראל, אך כבר עתה הועלו הצעות ודרישות ליבא פועלים זרים שרמת דרישותיהם לשכר תהיה דומה לזו של הפועלים הפלסטינאים. מדובר בארצות כמו פורטוגל או הפיליפינים הסובלות מאבטלה קשה. כבר היום נמצאים בארץ קרוב ל־10 אלפים עובדים זרים שבואם אושר על־ידי משרד העבודה והתעשיה מבלי שהממשלה קיבלה החלטה עקרונית בדבר העסקת עובדים זרים. עתה נשמעת דרישה של קבלני בניין ובעלי מפעלים ליבא עובדים זרים במספרים גדולים. זהו פתרון שיש לדחותו על הסף. מלבד לדבר על הבעיות החברתיות העלולות להיווצר עם שילוב מיעוטים חדשים במדינה, הרי מגמה זו תפגע בסופו של דבר בעובדים הישראלים, אשר השכר הזול של הזרים ישמש כשוט נגדם במאבקם על השכר ועל תנאי העבודה.

עדיין אין לדעת כמה זמן ייעדרו עובדי השטחים מן העבודה בישראל. יש לחניח, כי בגלל הכורח להתפרנס ישובו למקומות העבודה לאחר שיימצא הסדר מדיני. אך בשום פנים ואופן אין להתיר יבוא עובדים זרים לארץ, לא לטווח קצר ולא לטווח ארוך יותר. אותם שעבדו בשוך התסיסה הנוכחית, וייתכן כי הם יוספו לעבוד כאן גם בעתיד. המחסור בידיים עובדות חייבים ליצור תמריצים לשובם של פועלים יהודים הן על־ידי הכנסת אוטומציה וציוד מודרני, והן על־ידי מתן שכר המבטיח פרנסה הוגנת.

המערך התנגד להודעה סתמית בתום ישיבת הממשלה, תבע איזכור מדיני

שמיר נעתר לבסוף ופורסמה הודעה המביעה „תמיכה בצה"ל ובכוחות הבטחון, חרף חילוקי דעות בממשלה בקשר לתהליך המדיני" ● הממשלה החליטה למנוע הפעם הדלפות מהישיבה „לבקשת שרים משני הצדדים"

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר"

מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין נמנע אתמול מלמסור כל פרטים מעבר להודעת הממשלה על החלק בישיבת הממשלה שבו נדון המצב בשטחים המוחזקים ובירושלים. הממשלה ישבה בחלק זה כוועדת שרים לענייני מטחון, אך נדונו בו גם עניינים מדיניים. הממשלה הקדישה לחלק זה את עיקר ישיבתה והוא ארך כשעתיים וחצי. רובינשטיין ציין, כי בעקבות ההדלפות מישיבות הממשלה (והקבינט) האחרונות, היו אליו פניות שרים „לא רק מצד אחד", שביקשו לשים קץ למכת ההדלפות. גם ראש הממשלה יצחק שמיר והתייחס לכך אתמול בישיבת הממשלה.

נגר סיכום סתמי

הממשלה שמעה את סקירותיהם של שר־הבטחון יצחק רבין והרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון על המצב בשטחים. לקראת סיום הדיון אמר שמיר, כי הוא מציע לסכם ברוח הקונסנסוס של התייצבות הממשלה מאחורי כוחות הבטחון. מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס לא הסכים לסיכום סתמי זה ואמר כי הוא לא על דעת שרי המערך.

(סוף בעמוד 2)

נייר לפקסימיליה?
יש מבצע מיוחד ב׳מעתק׳:
6 גלילי נייר פקסימיליה (לכל הסוגים)
במחיר 33* ש"ח בלבד לגליל.
מעתק maatak
רח' האחים מסליטה 16 ת"א. טל. 03-337314, 03-336156/7
נציגות בלעדית בירושלים: צילומית, רח' שמאי 19 טל. 02-245682, 221169
*המחיר אינו כולל מע"מ.

ציורמצב

תפס כותרת / עמירב

הוי משה משה

לא לנער הזה ייחלנו. לא לילד הזה התפללנו. הוא לא מנפח תסרוקתו ונושף בעורפנו. הוא לא מנפנף בתעודת הפרופסור. אינו מגלגל עיניו לשמים ומשתלח בהמוני הכיכרות. לא למען הילד הזה הולדנו משפחה לוחמת, חולמת ושרה שירי מולדת.

נער עם הזיות על שלום. נער שאמר במו־פיו את המילה „אש"ף" בלי לירוק פעמיים לצדדים. נער שרוצה לשוחח עם „חוצפנים", עם זורקי אבנים שהפסיקו לפחד מכדורי־גומי. נער שחשקה נפשו להיפגש עם ג'וקים מסוממים, עם חיות דו־רגליות — נער מופרע בנפשו.

משה, נותן את הדין, עמירב

נער שמעז לעמוד מול הבית היהודי המתחדש של יהודה המכבי, גיבור ועדת כהן, אביר מלחמות השלום — להפגין נגד הדלקת נר ראשון, נר דקיק שהספיק כדי להבעיר את ירושלים כולה משך כל ימי החג (ועוד שבועות רבים אחר־כך).

איך הולדנו נער מפגר כזה? נער שמסוגל להוציא מפיו

שלושה משפטים רצופים מבלי לקלל את המערך — אינו יוצא חלצינו. נער שמתחייב לו התקשורת באדיבות, ואשר שרוש שקט בין יהודים לערבים — סימן שלא לש... לרקלם את „שקט ורפש"... כזה הינו בור ועם הארץ... בן אשה אחרת.

יש לסוגרו מייד במוסד לחולי רוח השלום, יחד עם שאר התבוסתנים המוטטים עליו את אסונות הסכמי השלום, להעמידו מול בית־דין של התנועה שיקבע את מצבו הפסיכוטי אתת ולתמיד ... ילעיזו חלילה והם שנפש התנועה כולה התערערה ...

לנתקו מהפגנטויות על ... בין־לאומיות ולשטוף את ... מחדש.

הוי... משה משה „מרי ... הכניטו לרז שלום־עכשיו ... לרז הסי.אי.איי. שילם ... קרה לרז איפה הפה קולה. מרגליות הטרנספר...ו היכן ה„גוע" שחשבנו שחנה, הנה... הוקם לנו?

איתי לנדסקר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הסתדרות פועלי המזון
הוועד הפועל

הודעה על קיום בחירות לוועידה ה־3 של הסתדרות פועלי המזון ולמועצות האגודות המקומיות

מרכז הסתדרות פועלי המזון, בישיבתו מיום רביעי, ט"ו טבת תשמ"ח—6/1/88, החליט על קיום בחירות לוועידת ההסתדרות המקצועית הארצית ולאגודות המקצועיות המקומיות.

הבחירות הנ"ל יתקיימו
ביום שלישי —
א' סיון תשמ"ח — 17 במאי 1988

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

„עמודאחורי" על המשמר

בשטח / הלאה הכיבוש

מול קהל יורק אש

עכשיו חורף וקר ומפגינים. עבור הקהל העויין, הניצב מנגד, קצת רטוב וסוער לצאת ולמנגל אך את לחץ דמו אי־אפשר להוריד. אז ממשיכים לנפנף ידיים, שמאלה וימינה, ממש באותן תנועות

צילום: מאיר פרטוש

טבילת אש בכיכר דיזנגוף

מנגליות, והאש מתלבה גם בלי הבנזין. ויש תמיד רגע שיא, כשהאש ככה במצב אופטימאלי, ואפשר כבר להתחיל לשרוף את הבשר. „... הם ערבים בנפש, בדם, דם מלוכלך... אתה מסכים שהבת שלך תשכב עם ערבי יה מטומטם?... הם רוצחים... צריך לשרוף אותם חיים יחד אתכם". צריך להריח את זה מקרוב כדי להאמין איזה תיאבון יכולות מילים לעורר. מתוסכלים. חורף. רוח וגשם מכבים להם את האש דופקים להם את המנגל והם, לא יכולים בלי הבשר החי הזה. רוצים לחטוף איזה שוק, של ערבי, בשביל הטעם. יום שישי, צהריים, כיכר דיזנגוף. המפגינים ניצבו (כמו תמיד) עם בריסטולים אילמים. את מה שיש להם להגיד הם שותקים, מחלקים דפי אינפורמציה על שם ההתארגנות — „הלאה הכיבוש" ואתה למד שמה שהוציא אותם מהאור אל החושך, היו צווי מעצר מינהליים שהוצאו נגד רג'ה אגבריה, ורסלן מחאג'נה. שהם רוצים חופש ודימוקרטיה ושוו להם עצרת מחאה ראשונה.

כמה חברים? עשרות הם אומרים, בחיפה ותל־אביב. יהודים וערבים. חברי תנועת „איבנא אל בלד" (בני־הכפר), בעיקר. יום שישי בצהרים, כיכר דיזנגוף, קלושרים של שבת, קליפות גרעינים מתעופפות ברוח, נוחתות על המיזרקה. המוזיקה משותקת. לא מבינה פוליטיקה. דוממת, מביטה איך ממש לידה, בלי שום קשר אליה, יורקים אש ומים את הקונצ'רטו לסכין וגז מדמיע, היא לא יכולה לשמוע.

אלישבע איילון

מפת בכורות / בי"ס ניסן נתיב

תום פיין — חולם ולוחם

„כולם היו בני חוץ מנעמי וחופי שוויצריה" קבעה את הסטנדרט — להיט היסטורי ששבר את הקופות ורץ עד לאפיסת כוחותיהם של שחקניו, בוגרי בית ספר למשחק של ניסן נתיב. בשנתיים שלאחר מכן העלה אותו במאי, מיקי גורביץ', עוד שתי הצגות סיום: „שחור היה הלילה" ו„חלום ליל קיץ". הקהל כבר היה פחות היסטרי, אך כל הצגת סיום כזו ב„צוותא" הפכה לאירוע, אליו מגיעים המון „גרופיס", נציגי תיאטרונים וסתם אוהדים.

„תום פיין" אינה הצגת סיום, אלא ראשונה מתוך שלוש שיוצגו השנה, ומהווה חשיפה ראשונה לקהל. עד ההפסקה, החבר'ה היו קצת המומים או שיכורי קהל. לאחריה, הראו את הטוב שיאפיין — כך אני מניח ונותן כבר עתה את הקרדיט — את הצגת הסיום.

תום פיין — אותו דמוקרט אנגלי שהכהיל בחציה השני של המאה ה־18 את שליטי האי השמרן, לאחר שהמוני פועלים נהו אחר תורתו החברתית — מוצג במחזה ללא כחל ושרק:

צילום: מאיר פרטוש

בנתיב הנכון — שחקני ביה"ס של ניסן נתיב

גאון שהוא שיכור, חכם, רודף נשים, חולם ולוחם מלחמות דון קישוט. רמי הויברגר, ערן בן־זאב, מיכאלה עשת, אסתי ניסים ואסטבן גוטפריד, בלטו במשחקם — אולם גם הסך־הכל היה מאור מהנה ומצריך את מחיאות הכפיים הסוערות.

אפי לנדאו

מן הכורסה / אריק איינשטיין

למרות „עיתונאי קטן"

אריק, בבת עיני, למרות שאני „עיתונאית קטנה", כל פעם שאתה מופיע אני בהלם מוחלט. ההופעה שלך גורמת לי לתופעות משונות. אני מרגישה

איך ליבי הולך ומתרחב, הדם מתחיל לזרום בקצב השיר ומין שמחה חרישית הולכת ומתפשטת בכל יישותי. יש משהו טוב בפרצוף של

האיש הזה, משהו אנושי וחכם שמשתלב היטב עם הטקסט והמוסיקה.

כשאריק שר שוב אין צורך להתרפק בנוסטלגיה על הימים של פעם, אתה נוכח לדעת שגם היום יש שירים יפים וזמרים נורמליים שיכולים למשוך צעירים ומבוגרים, בלי תנועות מגוחכות והופעת כאטת. ההתבגרות שלו מעוררת כבוד, הוא ממשיך להיות יפה תואר על אף שנותיו, בעוד שחבריו מן העבר מחממים את ספסלי הישיבה, ממשיך אריק לגלות שיש לו עמוד שדרה רוחני ונפשי, ממשיך ליצור שירים נפלאים שמדברים אל הלב והראש.

למרות שאתה לא אוהב עיתונאים, אריק, אני מעריצה נלהבת שלך ומוכנה לסבול גם שירים כמו „עיתונאי קטן", רק שתמשיך לשיר.

סימה טלמון

אזמל / מילון

סינדרום מקומי

השפה העברית הולכת ומתפתחת עם החיים, וגם הפעם מובאים כאן כמה חידושים, המעניקים לביטוי ישן ומוכר משמעות חדשה.

מקומיים — אנשים הגרים בשטחי הגדה המערבית והרצועה, והמשתייכים ללאום הערבי. להבדיל מ„בני מיעוטים", הגרים במדינת ישראל, מ„ילידים", הגרים בדרום־אפריקה. להבדיל גם מ„בני־אדם" בכלל.

צעירים — „מקומיים" (ע"ע), העוסקים ביידוי אבנים ובהפרת סדר במקום ללכת לבית הספר. „צעיר" יכול להיות בן 11, להבדיל מ„ילד" (בין „המקומיים" אין ילדים אלא בריון על מאזנים דמוגרפיים). בגיל 15 מגיע ה„צעיר" לשיא צעירותו, ובגיל 18 הוא מתחיל להזדקן.

סינדרום — הלהיט האחרון בשוק המלים. מתאים לכל נושא, ומעניק לכל טקסט גופך אינטלקטואלי ורלוונטי. אפשר להצמיד אותו לשמות מקומות (סינדרום חיפה, סינדרום נהריה), שמות אנשים (סינדרום סבול, סינדרום כהן־אבידוב, סינדרום סינדרלה), שמות עצם (סינדרום המחוזאים סינדרום האבנים, סינדרום הצמיגים). בממשלת הסינדרום הלאומית ננוחם.

רוביק רוזנטל

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

ערפאת בטלוויזיה האמריקנית: למה אוטונומיה? יש לנו זכות למדינה

סניורה: אש"ף הוא נציגנו, לא דרושה לנו מנהיגות חדשה ● ה"וושינגטון פוסט" תוקף הליכוד: מפלגה המייצגת מחצית העם בישראל אינה רוצה בפתרון מדיני

מאת כתבתנו בארה"ב דליה רפאל, כתבתנו המדינית דליה שחורי, וכתבנו באיטליה אהרון ניר וכתבי סוכנויות הידיעות

וושינגטון. — "אני מקבל את החלטות האו"ם 242 ו־338, וכל ההחלטות האחרות" — אמר ערפאת בראיון טלוויזיה בארה"ב, בתוכנית "מול פני האומה".

כסרבו לבטא את "השם המפורש", דהיינו ישראל, אמר ערפאת, כי כוונתו להחלטות "המכירות בקיומנו ובקיום עמים אחרים." הוא חזר על "תוכנית השלום" שלו, לפיה יושג ההסכם בוועידה בינ"ל שיכנס האו"ם, בהשתתפות אש"ף וללא כל תנאים מוקדמים, וההסדר יכלול הצבת כוחות־פיקוח של האו"ם ב"שטחים הפלשתיניים."

כשנשאל, אם יהיה מוכן להסדר של אוטונומיה, השיב: "למה אוטונומיה? יש לנו זכות למדינה עצמאית."

סניורה: לא דרושה מנהיגות חדשה

באותה תוכנית, הסכים חנא סניורה, עורך "אל־פג'ר" המזרח ירושלמי, לרעיון האוטונומיה "כשלב מעבר", להבדיל מ"האוטונומיה שבגין ושמיר מדברים עליה." הוא הסביר, שזהו שלב־ביניים למשך כשנתיים, שיביא למו"מ בין מדינת ישראל לאש"ף, וכתוצאה ממנו תקום מדינה פלשתינית עצמאית, לצידה של מדינת ישראל.

בינתיים, מתנגד סניורה בכל תוקף לרעיון, שדרושה מנהיגות חדשה (מתונה) לפלשתינים בשטחים. בתשובה למראיינת אמר: "האם הפלשתינים אומרים לישראלים מי צריכים להיות מנהיגיהם?" והוסיף, כי "הפלשתינים מיוצגים על־ידי אש"ף — מרצונם." הוא הדגיש באוזני הציבור האמריקני, שערפאת הוא נציגם של הפלשתינים ומדבר בשמם, וכי סירובם של מנהיגי ישראל לדון עם ערפאת בכל פעם שהוא מציע מו"מ הוא המכשול לתהליך השלום.

נתניהו: לא עם אש"ף

שגריר ישראל באו"ם, בנימין (ביבי) נתניהו, הופיע גם הוא בתוכנית ושלל מכל וכל מו"מ עם אש"ף משתי סיבות עיקריות: כיוון שזהו ארגון טרור וכיוון שמטרתו היא השמדת ישראל, בעוד שהדיפלומטיה וההסדרים המדיניים הינם לדידו רק שלב ואמצעי בדרך להשגת המטרה. הוא האשים את סניורה, שהוא אומר דברים שונים מאלה המודפסים מדי יום בעיתונות בירושלים, דברים התומכים במעשי הטרור של אש"ף ובמדיניותו השואפת להשמדת ישראל.

"וושינגטון פוסט" תוקף הליכוד

"וושינגטון פוסט" כתב אתמול במאמר המערכת, כי המפלגה המייצגת את מחצית העם בישראל, שאיננה רוצה במציאת פתרון לכיבוש המתמשך בשטחים, היא המנהלת את הממשלה כיום ועמדותיה ומעשיה הם המרפים את ידיהם של ידידים אמריקניים, אשר דאגתם העמוקה והמוכחת לישראל עקבית. העיתון קובע, שכשלון מימשל רייגן לרחוף לקראת מציאת פתרון הוא "טרגדיה", שרסיסיה מוצגים עתה לראווה בשטחים. תפקידם של המדינאים למצוא דרכים, עבור ישראל, להיפטר מעול הכיבוש, בלי לחשוף עצמה לסכנות חדשות, גדולות יותר, סבור העיתון, וחצי העם בישראל מוכן לחפש דרך.

ציר הקונגרס האמריקני מרוויין דימאלי קרא אתמול בריאד להטלת סנקציות על ישראל, כתגובה על הדרך שבה טיפלה במהומות בשטחים.

תאצ'ר אינה מרוצה ממלור

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, הביעה מורת־רוח מן הדברים שאמר תת־שר החוץ הבריטי, דייוויד מלור, בקשר לדיכוי במחנות הפליטים. תאצ'ר סבורה, כי דבריו משפיעים לרעה על יחסי בריטניה עם ישראל. תאצ'ר לא שוחחה עם מלור אישית, אך רגשי אי־הנחת שלה מביקורו בישראל הודלפו ל"גארדיאן" הלונדוני והובאו גם לידיעת גורמים דיפלומטיים ישראליים.

הוותיקן מגנה

בטאון הוותיקן "אוסרוואטורה רומאנו", גינה אתמול את "ההתקפות הישראליות" על המסגדים על הר הבית. הטלוויזיה האיטלקית הקרינה סרט, המראה חיילים ישראליים יורים פצצות גז מדמיע ונכים מתפללים בכניסה לאחד המסגדים. "יש לחשוש, ובצדק, כי מצב זה עלול להוליך להתעוררות נחשול של מעשים מחפירים, של ברבריות וגם של אנטישמיות," קובע העיתון.

בערים הגדולות באיטליה התקיימו תהלוכות המוניות, חלקן עם לפידים, לסולידריות עם הפלשתינים. ברומא הפגינו אלפי סטודנטים ותלמידי תיכון עם כרזות, שקראו: "הלאה הצבא הנאצי־הציוני" "פלשתינה חופשית, פלשתינה ארומה". מפגינים שמאלנים קיצוניים צעדו לעבר בית־הכנסת היהודי הגדול, אולם נחסמו בדרכם ופוזרו.

משלחת מברזיל

ראשי העדות הסונית והשיעית בלבנון פתחו במגעים כדי לארגן ביום ו' הבא שביתה כללית במדינות הערביות והמוסלמיות, לאות תמיכה עם תושבי השטחים.

משלחת של 15 חברי פרלמנט מברזיל הגיעה שלשום לישראל, כדי לאסוף עובדות על המצב בשטחים. חברי המשלחת מקיימים קשרים הדוקים עם הלובי הערבי בברזיל. הם הגיעו לישראל ביוזמה פרטית ולא כמשלחת פרלמנטרית רשמית. משרד החוץ הודיע, כי לא יסייע למשלחת ולא ישתף עמה פעולה.

שמיר, פרס ונסים החליטו להכשיל הצעות חוק פרטיות שיש בהן תוספת תקציב

צבן: הקשישים והגימלאים – ייפגעו מההחלטה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הקואליציה תכשיל כל הצעת חוק פרטית שיש בה כדי להביא לתוספת הוצאה מתקציב המדינה: המדובר גם בהצעות חוק פרטיות אשר כבר עברו בקריאה ראשונה בכנסת. סיכום על הכשלת ההצעות הללו הושג בפגישה שהתקיימה ביום ו' בין רה"מ יצחק שמיר, מ"מ רה"מ שמעון פרס, ושר־האוצר משה נסים.

שר־האוצר קובל מזה כמה חודשים, שאם יתממשו כל הצעות החוק הפרטיות, הרי שתוצאתם תהיה תוספת תקציבית של כמיליארד שקל.

צבן: להדוף המזימה

חה"כ יאיר צבן, חבר בוועדת הכספים של הכנסת, תקף אמש בחריפות את ההחלטה הזו ואמר שהראשונים אשר ייפגעו ממנה יהיו הגימלאים והקשישים.

צבן קרא ל־40 חברי כנסת המאוגדים בשדולה למען הקשישים להדוף את היוזמה החדשה של הקואליציה. לדברי צבן אם תתממש יוזמה זו הרי שהיא תרוקן מתוכן את הכנסת.

קרול מהרש"ק ממשיכה לחפש את ילדיה

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר"

קרול מהרש"ק, שהופיעה בתוכנית הטלוויזיה "בשידור חוקר" בשבוע שעבר, עדיין מחפשת את ילדיה.

בשיחה עם כתב "על המשמר" אמרה קרול, כי הידיעה שאבי הילדים, שלמה, נראה עולה על אונייה לקפריסין ועימו ארבעה ילדים, אינה מבהירה האם מדובר בילדים שלה, שמשון בן 12, יהושע בן 8, דניאל בן 7 ואבי בן 4. שכן בין הילדים שהפליגו היתה ילדה שענדה עגילים, וילדיה הם ארבעה בנים.

קרול לא ראתה את ילדיה כבר שנתיים, מחוץ לפגישות החטופות בחודש נובמבר האחרון. היא מזכירה שב־3 בדצמבר הורה השופט ברזימרה בבית־המשפט המחוזי בירושלים, כי על האב להעביר את הילדים תוך 15 יום לרשותה. מאז הוא נעלם ועקבותיו לא ידועים.

היא פונה לכל אחד שבידיו מידע כלשהו או ראה את הילדים להודיע על כך לתחנת המשטרה הקרובה ביותר.

המערך התנגד להודעה

(סוף מעמוד ראשון)

פרס המשיך: "אנו תומכים בפעילות צה"ל וכולנו מאוחדים מאחורי כוחות הבטחון, אך אין זה בא במקום פתרון מדיני. אין להשלים עם שיתוק מדיני. אנו מאבדים נכסים שצברנו בשנים האחרונות. ההסברה לא באה במקום החלטות. ההסברה הטובה ביותר היא אמירת האמת". פרס דרש, כי בהחלטה תהיה התייחסות גם לחיוניות התהליך המדיני.

שר העבודה והרווחה משה קצב: "האם לדעתך תפסיק פשרה טריטוריאלית את המהומות?"

שמיר: "אנו לא מקיימים עכשיו דיון בנושא המדיני אלא שמענו סקירות בענייני בטחון ואנו מביעים תמיכה והערכה לפעולתם".

התוספת "המדינית"

שר הבטחון יצחק רבין: "הנושא דורש פתרון מדיני ולא צבאי". שר האנרגיה והתשתית משה שחל: "הממשלה מחולקת בדעתה בין המאמינים, כי יוזמה מדינית לפתרון הסכסוך היא צורך קיומי, לבין החושבים שהמצב הקיים הוא הפתרון לבעיות. אנחנו מאוחדים בתמיכה בפעולות צה"ל, אך חלוקים בכל הנוגע לפתרון המדיני".

בסופו של דבר הסכים שמיר לכלול בהודעת הממשלה משפט על חילוקי הדעות בין חבריה בנושא התהליך המדיני. וזה נוסח ההודעה: "הממשלה מביעה תמיכתה והערכתה לפעולתם של כוחות הבטחון ומשטרת ישראל, וזאת חרף קיומם של חילוקי דעות בתוכה בנושאים הקשורים בתהליך המדיני".

השר יצחק מודעי הציע למנות ועדת שרים מיוחדת להסברה בת ארבעה, שחבריה ייצאו למסעות הסברה בחו"ל לפי הצורך. ראש־הממשלה השיב, כי יש מערך הסברה ואין צורך להוסיף עליו.

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר, נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל חורים 102–121. טל' 233161־3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מזכירות הקבה"א: לאלץ הממשלה לצאת מהקפאון

מזכירות הקבה"א, בישיבתה אתמול, התייחסה למצב המחמיר בשטחים. הובעה דאגה רבה מן העובדה שלמרות ההידרדרות המתמשכת הגורמת לגידול מספר הנפגעים בקרב חיילי צה"ל ואזרחים מקומיים, לא נוקטת הממשלה בשום יוזמה מדינית לקידום תהליכי השלום. החזרת הסדר והשקט לרצועת עזה והגדה המערבית מותנית בפתיחת האופציה להשגת הסדר מדיני ע"י מו"מ עם גורמים פלשתינאים מוסמכים ועם מדינות האזור, תוך חתירה לחתימת הסכם שלום.

מזכירות הקבה"א קוראת לחברי הקיבוצים ולכל כוחות השלום במדינה לקחת חלק בפעולה ציבורית רחבה ותקיפה שתכריח את הממשלה לחדול ממדיניות הקפאון. לבל תהיה מופתעת מאירועים שניתן היה לחזות אותם מראש, כאחת התוצאות של תהליך הכיבוש והקפאון המדיני. המזכירות קוראת לחברי הקבה"א להצטרף להפגנת שלום עכשיו במוצ"ש הקרובה ב־23.1.88.

מעשינו היום יקבעו גורל המדינה מחר!

כוננות שלג הוכרזה בירושלים

12 כלי רכב לפינוי שלג הועמדו בכוננות במוקד העירוני בירושלים לאפשרות ששלג יירד בעיר בלילה שבין יום ראשון לשני.

רכז מוקד 106 בעיריית ירושלים, רפי בן דוד, אמר לכתב עתי"ם, כי על פי דיווחי החזאי, עשוי לרדת הלילה שלג קל באיזור. בן דוד אמר, כי העירייה העמידה את 12 הרכבים לפינוי שלג אפשרי מצירי התנועה המרכזיים בעיר.

אתמול לפני הצהריים ירד שלג קל בירושלים במשך כחצי שעה, אולם הוא נמס עם הגיעו לקרקע.

(עתי"ם)

לרבקה פרי, ליזקה ואברהם אטינגר
ומשפחת פרי בניר דוד

יחד אתכם אנו כואבים את מותו של

עמי פרי ז"ל

בית כפר מנחם

ביום רביעי 20.1.88
יום השנה לפטירת חברנו

יעקב מאיוס

נעלה לקברו לגילוי המצבה בשעה 15.00

המשפחה וקיבוץ גת

במלאת שלושים לפטירת חברנו

אריה (טוטי) פלג ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום שלישי, כ"ט בטבת תשמ"ח,
19.1.88, בשעה 15.30,
עליה לקבר לגילוי המצבה

המשפחה וכל בית העוגן

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו היקר

יהושע (אוזיק) כץ ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה
מחר, יום שלישי, 19.1.88, בשעה 15.00
בשעה 15.30 נקיים אזכרה במועדון לחבר

המשפחה
וקיבוץ עין המפרץ

ביום השלושים לפטירתו של חברנו היקר

שמואל אבידור ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום שלישי, 19.1.88, בשעה 15.00

המשפחה
ובית עין השופט

לחברינו מלכה ובולק, לרבקה והילדים

אתכם באבל על מותו ללא עת של

עמי פרי

ההלויה תתקיים היום, יום שני, 18.1.88,
בניר דוד, בשעה 14.45

קיבוץ ניר דוד

הקיבוץ הארצי השומר הצעיר הוועד הפועל

ישיבת הוועד הפועל
תתקיים ביום ראשון, 24.1.88
בשעה 08.30 בגבעת חביבה

על סדר היום: 1. הידרדרות המצב בשטחים והשלכותיו
2. אשראי הולם להתיישבות (א.ה.ל.)
3. שונות.

ולא כפי שפורסם — מזכירות הקיבוץ הארצי

ירדן מגנה התנהגות המשטרה בהר הבית; ישראל: לא הושלכו רימוני גז למסגדים

בישיבת הממשלה הוחלט לצאת במסע הסברה, שידגיש דאגת ישראל לשמירה על המקומות הקדושים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

השר הירדני לענייני השטחים מארואן דודין, גינה אתמול, בראיון עם סוכנות הידיעות "אסושיאייטד פרס", את התנהגות שוטרי ישראל במסגדים על הר הבית, והאשים את שלטונות ישראל, כי כוונתם היא להניא את הפלשתינים מלעשות את תפילותיהם בימי ו' במסגדים.

"אנו מגנים את האמצעים הנוקשים שנקטה ישראל שם נגד פלשתינים חפים מפשע", אמר דודין, "ישראל נוהגת בשיטות שהקהילייה הבינלאומית מגנה... המסגדים קדושים לא רק למוסלמים בירושלים, אלא למוסלמים בעולם כולו".

הממשלה החליטה אתמול על סורת פעולות הסברה במטרה לשפר את הרושם שהתקבל בעולם מפרסומים, לפיהם הושלכו רימוני גז לעבר המסגדים בהר הבית, כדי לפזר מפגינים. הממשלה פרסמה הודעה מפורטת, בה נאמר, כי "אין כל יסוד לידיעה, כאילו הוטלו רימוני גז מדמיע לעבר המסגדים".

עוד נאמר בהודעת הממשלה: "לאחר שהמתפללים ברובם המכריע, סיימו את תפילתם, התארגנו כמה מאות צעירים מומחים להפגנה ו־לשריפת דגלים, ורק נגדם, מחוץ למסגדים, הופעלו רימוני הגז. ההתפרעות כללה מקרה חמור, שבו תקפה קבוצת מתפרעים שוטר וגררה אותו בכוח לתוך המסגד, תוך פגיעות קשות. היתה זו התנהגות בלתי נסבלת, הפוגעת באופיים של המקומות הקדושים. השוטר התגונן והציל את חייו. האחראים לעבירה חמורה זו יובאו לדין".

הודעת הממשלה מדגישה, כי "צה"ל ומשטרת ישראל אינם נוהגים להיכנס למסגדים. כך היה הפעם, וכך יהיה גם להבא. לא נעשה דבר שהיה בו משום פגיעה בקדושת ה' מסגדים, ותישמר מדיניות הממשלה של כיבוד המקומות הקדושים לכל הדתות".

לאחר דיווחו של שר המשטרה, חיים בר־לב, על האירועים על הר הבית, שאל שמעון פרס מדוע לא קיימה המשטרה מסיבת עיתונאים עוד ביום ו' ומדוע היו צריכים להמתין 24 שעות עד שפורסמה גירסת המשטרה. בר־לב השיב, שהמשטרה ביצעה תחקיר והדבר ארך זמן.

שר החינוך והתרבות יצחק נבון שאל מדוע בכלל נכנסה המשטרה להר הבית. בר־לב אמר, כי היו התפרעויות והוצתו דגלים והדבר חייב התערבות. נבון שאל מדוע נכנסה המשטרה להר הבית עם נשק, על כך הגיב שר הביטחון רבין: "אלא מה, שייכנסו בידיים ריקות?"

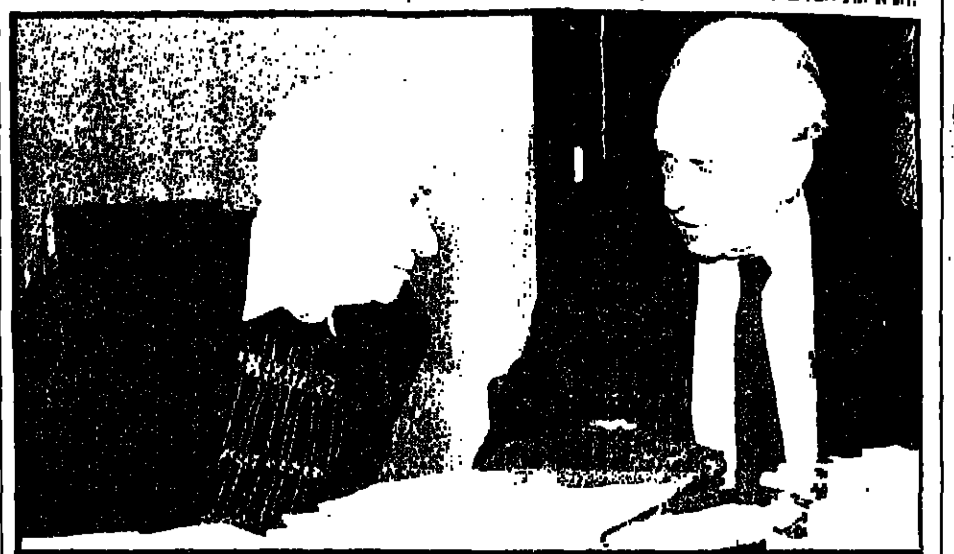

שיח משליטי סדר – רבין וברלב בממשלה אתמול (צילום: מגי אילון)

מזכירות מפ"ם: על הממשלה להכריז, כי ישראל אינה רוצה שלטון על עם אחר

"אם אש"ף יכיר בישראל ויתנער מהטרור, תבחן ישראל אפשרות לשיתופו במו"מ"

מאת כתבתנו לענייני מפלגות

מזכירות מפ"ם שהתכנסה אתמול קבעה, כי ההתפתחות ההולכת וגוברת בכל המסגרות הפוליטיות בעם מאפשרת התלכדות ציבורית רחבה סביב תביעה נמרצת מממשלת ישראל, להכריז קבל הפלשתינים והעולם כולו, כי ישראל אינה רוצה בשלטון על עם אחר, וכי תהיה נכונה למו"מ עם נציגות פלשתינית מוסמכת — אם תכיר בישראל ותתנער מהטרור.

כמו כן יש לתבוע מהממשלה להודיע, כי רק אם יחול שינוי יסודי כזה בעמדת אש"ף, תבחן ישראל מחדש את יחסה לשיתופו במו"מ המשולש הישראלי־ירדני־פלשתיני.

על צה"ל להימנע מכל פעילות שאיננה מתחייבת מצרכי ביטחונה של ישראל, ומהצורך להבטיח את התנועה החופשית בצירים העיקריים בשטחים. יש להפיג את המתח הפוליטי בשטחים כדרך של חופש התארגנות חוקית, בחירות דמוקרטיות לראשי מועצות מוניציפליות וכו'.

עוד יש לתבוע מהממשלה לפתוח בשורה של צעדי עידוד כלכלתם של התושבים, ובכללם הסרת ההגבלות על השיווק והיצוא החופשיים של תוצרתם. כן גם יש להימנע מכל הפרה של אמנות בינלאומיות ולקיים שמירה קפדנית על זכויות האדם בשטחים.

מזכירות מפ"ם קבעה, כי ממשלת ישראל, בהרכבה המונע כל הסכמה מדינית בין שותפיה, מעכבת סיכוי אפשרי לשלום מוסכם. הכיבוש, הדיכוי והמרי עלולים לגרום למלחמת דמים נוספת.

קו הסירוב של הליכוד, הכופה על הממשלה שיתוק מדיני, מעמיד את חיילי צה"ל במצבים בלתי אפשריים ופוגע בהיערכות צה"ל למשימתו העיקרית — הגנה על ביטחון המדינה.

מזכירות מפ"ם החליטה בנושא אחר, כי ריכוז המפלגה יהיה הבסיס של הוועדה המכינה את ועידת המפלגה, ואליו יתוספו עוד כמה אנשים.

אהרון יריב: לנקוט הליך מדיני כל עוד ישראל שולטת במהלכים

מאת שלי יחימוביץ', כתבנו בדרום

ראש המכון ללימודים אסטרטגיים, האלוף (מיל.) אהרון יריב, אמר כי "על ישראל לנקוט הליך מדיני כל עוד יש לה שליטה במהלכים. כרגע אין אחדות בין מדינות ערב, ומצב זה פועל לזכותנו, אולם אם לא ננסה לפתור את הבעיה הפלשתינית ונמשיך בסטטוס קוו, נביא בעצם ידינו למצב של קואליציה צבאית ערבית שעלולה לנקוט ביוזמה צבאית נגדנו." האלוף יריב דיבר במרכז ללימודי הנגב בבית יציב בבאר שבע.

לדברי יריב, המצב בשטחים הוא מצב חדש לחלוטין: מעולם לא היה מצב שבו הוחזקו כל מחנות הפליטים ברצועה בעוצר ממושך. יש כמה דברים חדשים שיש לקחת אותם בחשבון. האחד — שנוצרה אפשרות חדשה ברצועה לגייס המונים בשעת הצורך, בינתיים, אמנם, חמושים רק באבנים.

"הגיוס המהיר הוכיח לפלשתינים כי יש להם כוח, ויעודד אותם ליציאה חוזרת לפעולה. כרגע אינם יכולים לעשות דבר משום שהם בעוצר", אמר יריב. "אבל איש אינו יודע איך ייראו הדברים כשיוסר העוצר. דרגת התסכול של התושבים מדרבנת אותם לסיכון אישי, ולא סתם נפוצו הסיפורים על ילדים שחשפו את חשסותיהם בפני חיילי צה"ל. אסור לנו לטאטא את האירועים האלה אל מתחת לשטיח.

"אין פתרון טוב, אולם יש פתרון פחות גרוע, והוא, להפסיק לשלוט על מיליון וחצי ערבים. הנימוקים לכך הם ביטחוניים בלבד. הבעיה הפלשתינית תחריף ותחריף, ואנחנו נהיה המלט לקואליציה צבאית ערבית. יש לנקוט צעד כל עוד אנו שולטים במהלכים, כי הזמן פועל לרעתנו. אם לא ננקוט יוזמה מדינית, יידרדר המצב בשטחים, ויתרבו התופעות שהיו בחודש וחצי האחרונים. יחסי מצרים־ישראל יגיעו למשבר, והנושא הפלשתיני יעלה בפורומים בינלאומיים ויגביר את הלחצים עלינו ללכת לוועידה או למהלך שיביא לפתרון הבעיה הפלשתינית." סיכם יריב.

הצלב האדום יעניק "סיוע הומניטרי" ל־4 המגורשים

ביירות. — ארבעת הפלשתינים שגורשו מישראל ללבנון הודיעו אתמול לנציגי הצלב האדום הבינלאומי, כי בכוונתם להישאר במשרדי הארגון עד שיבוטל צו הגירוש, והם יוכלו לשוב לבתיהם. בהודעת הצלב האדום הבינלאומי נאמר כי הארגון יסייע לארבעת המגורשים, בהעברת מכתבים ביניהם לבין משפחותיהם בשטחים, ויעניק להם "סיוע הומניטרי".

ארבעת המגורשים, העורכים שביתת שבת מאז יום חמישי במשרדי הצלב האדום הבינלאומי בקסארה, המשיכו לקבל גם אתמול, היום השלישי ברציפות, משלחות עממיות ורשמיות של אישים פוליטיים ודתיים, לבנוניים ופלשתינים שבאו להביע סולידריות. (עיר עייצ)

פרס יענה בכתב על שאלות סנגורו של מרדכי ואנונו

ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס יצטרך להשיב בכתב על 20 השאלות שהפנה אליו סנגורו של מרדכי ואנונו, עו"ד אביגדור פלדמן.

פרס שכבר העיד במשפט ואנונו, יצטרך להשיב על השאלות, בעקבות הסכמת הפרקליטות, להסיר את החיסיון בשני נושאים מתוך החמישה שעליהם נאסר על פרס להשיב, בהוראת ראש הממשלה, יצחק שמיר. (עתי"ם)

הממשלה החליטה לא לשלם קצבת ילד ראשון גם השנה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה החליטה אתמול שלא לשלם גם השנה את קצבת הילדים לילד הראשון, למשפחות עם שלושה ילדים.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, דרש אתמול מהממשלה להחזיר את קצבת הילד הראשון אך יוזמתו נדחתה. שבעה שרים צידדו בעמדת שר האוצר משה נסים, שיש להאריך בשנה את ביטול הקצבה, ורק חמישה שרים תמכו בשר קצב. נסים טען בישיבת הממשלה, שהחלטה להחזיר את קצבת הילד הראשון היתה עולה 160 מיליון שקלים לקופת המדינה.

בביטוח הלאומי אמרו, שרבים מ־90 אלף הזכאים להחזר קצבת ילד ראשון לא ממששים את זכאותם. ועל כן מן הראוי היה שהממשלה תחליט על החזרת הקצבה.

ח"כ רן כהן מר"צ, תקף אתמול את החלטת הממשלה, ואמר שהיא תפגע במיוחד במשפחות צעירות ובמעוטי יכולת. הוא יפעל יחד עם חברי כנסת ממפלגות אחרות למנוע את החקיקה הדרושה להמשך ביטול הקצבה.

ח"כ רן כהן (ר"צ) חבר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת תוקף בחריפות את החלטת הממשלה, הפוגעת לדבריו בעשרות אלפי משפחות צעירות, בעלות הכנסות נמוכות.

ח"כ כהן אומר, כי יפעיל פיליבסטר בכנסת, בתיאום שכבר ערך עם חברי כנסת מכל סיעות הבית, כדי למנוע ביטול זה. לדבריו העובדה שהממשלה עמדה בהבטחתה לבטל את "מס היסף" לבעלי הכנסות גבוהות ומועלת בקיצבה לילד הראשון, חושפת בציבור את תרמיתה המוסרית. (עשית)

ערבים ב"עבודה": רבין מגשים מדיניות הליכוד

מאת כתבנו לענייני עבודה

ביקורת נוקבת על מדיניותו של רבין בשטחים נמתחה בסוף השבוע בכנס של פעילים ערבים, חברי מפלגת העבודה בהסתדרות. בכנס השתתפו למעלה ממאה איש והדוברים קבעו, כי הקו של רבין הוא הגשמה של מדיניות הליכוד, ופוגע פגיעה של ממש במפלגה ברחוב הערבי.

בכנס השתתפו נציגים ממועצות פועלים, מועצות אזוריות ואנשי איגוד מקצועי מכל רחבי הארץ. לצד הביקורת קבעו הנואמים כי ההסתדרות היא הגורם היחיד במדינה הפועל היום הלכה למעשה למען דו־קיום יהודי־ערבי. הדוברים הדגישו כי למתרחש בשטחים קיימת השפעה רבה על אזרחי ישראל הערביים.

יום הולדת 70 לנשיא רומניה

שמיר: צ'אושסקו ייכנס להיסטוריה כידיד עמנו

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

יום הולדתו ה־70 של נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו צוין במפגש חגיגי מטעם הוועד לידידות ישראל־רומניה ובהוצאת ספר לכבוד האירוע בו רוכזו השקפותיו ותפיסותיו של הנשיא במדיניות הבינלאומית, במלחמתו למען השלום במזרח־התיכון ובעולם שפרסם במשך השנים.

המפגש נערך אמש במלון "דן" במעמד שגריר רומניה בישראל, יוליאן ביטוליאנו, סגל השגרירות, השר נסים, אבא אבן, רבה של רומניה, רוזן, מזכ"ל מרכז מפ"ם, חנן ארז, ואנשי ציבור, סופרים ומשוררים.

יו"ר ועד הידידות, מנחה המפגש יצחק קורן, קרא שני מברקים, מראש הממשלה, יצחק שמיר, וממלא מקומו, שמעון פרס, שלא יכלו לבוא למפגש.

ראש הממשלה כתב "הנשיא צ'אושסקו הוא אישיות הראוייה להיכנס לדפי ההיסטוריה היהודית כידיד של עמנו. אנו מעריכים מאוד את יחסו לקהילה היהודית של רומניה, ואנחנו אסירי־תודה לנשיא גם על עמדתו ביחס לרצונם של יהודי רומניה לעלות לישראל".

שמעון פרס כתב, "מנהיגותו העצמאית והנחרצת של הנשיא צ'אושסקו, היא שהביאה את רומניה למעמדה המיוחד דהיום. אנו מכירים תודה לנשיא, על שבשנת 1967 גילה עצמאות ונחישות ונמנע, היחיד בגוש הסובייטי, מלנתק יחסיו עימנו. אין לי כל ספק, כי גישתו זו של נשיא רומניה הועילה למדינתו ולמעמדה הבינלאומי יותר משהועיל הניתוק לשאר מדינות הגוש הסובייטי". השר נסים הביא את ברכת ממשלת ישראל, ואמר כי ניקולאי צ'אושסקו הוא תופעה יוצאת דופן גם בקרב המדינות הקומוניסטיות, וגם במנהיגות העולמית. ומאופיין בזקיפות קומה ועצמאות שתקופתנו אינה משופעת בהן. הוא השכיל להשתית יחסים בינלאומיים על תפיסה אוניברסלית, על קיום קשר והבטחת היכולת לדו־שיח פוליטי למרות תפיסות עולם מנוגדות.

ד"ר רוזן, רבה של רומניה ציין את גישתו האמיתית בפוליטיקה הפנימית וגם בפוליטיקה החיצונית. יחסו למדינת־ישראל מוכיח הלכה למעשה את הגישה האמיתית שלו. כאן גילה הרב רוזן לראשונה, כי כאשר קוסיגין הציע לו לנתק את היחסים עם ישראל, השיב לו צ'אושסקו: "אדוני, אני מכיר מעצמה גדולה שכל יום משליכה פצצות על מדינה סוציאליסטית קטנה (ויטנאם), אתה ממשיך ביחסים עם מעצמה זו משום שהיא מדינה גדולה, ואתה דורש ממני לנתק יחסים עם מדינה קטנה"...

מסבכים את צה"ל בעוד בִּצָּה.
מהו המחיר הבטחוני?

יש ברירה — יוזמת שלום ופשרה.
מהו המחיר הבטחוני?

כ נ ס

בנושא ייערך ביום ד', 20.1.88 ב־20.30 באולמי "לב ירושלים",
רח' הלל 31 (ליד בית־אגרון), בהשתתפות:

סא"ל (מיל) רמי אשכנזי, סא"ל (מיל) יוסי בן־ארצי, אל"מ (מיל) מרדכי בר־און, סא"ל (מיל) דני גל, אל"מ (מיל) דני וולף (רהב), סא"ל (מיל) רני טריינין, אל"מ (מיל) רן כהן, סא"ל (מיל) יוסי עמיר, אל"מ (מיל) מאיר פעיל, סא"ל (מיל) חנן רוגלין ואחרים.

בואו לקרוא קבל עם ועולם – כי לא לנצח תאכל חרב!
במוצ"ש, 23 בינואר, בשעה 19.00
נהיה כולנו בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב

שלום עכשיו

ת"ד 24288 ירושלים, חשבון בנק 105־925950 הבנק הבינלאומי הראשון, סניף ראשי ירושלים

בג"ץ עיכב בצו ביניים גירוש ארבעה תושבי עזה

עיכוב הגירוש — עד תום הדיון בעתירתם ● עו"ד לנגר: דיוני הוועדה בעניינם — פסולים

גירושם של ארבעה מתושבי רצועת עזה עוכב אתמול בצו ביניים, שהוציא השופט התורן בבג"ץ, שלמה לוי. צה"ל לא יוכל לגרש את ארבעת החשודים מאריג'י אל חירי (40) — סגן יו"ר איגוד המהנדסים בעזה, חסאן אבו שקרה (38) — פועל בבנין מחאן יונס, מוחמד אבו סמרה — סטודנט במכללה האיסלאמית בעזה וחליל עבדה קוקא (40) — מורה מעזה, עד לתום הדיון בעתירה.

פרקליטתם של הארבעה, עו"ד פליציה לנגר, ביקשה אתמול להוציא צו על תנאי נגד מפקד כוחות צה"ל בחבל עזה, שיורה לו לבוא ולנמק מדוע לא יבוטלו צווי הגרוש.

צווי הגירוש הוצאו בסוף חודש שעבר, בטענה שכל ארבעת העותרים מעורבים בפעילות עוינת. נגד אל־חירי נטען שהוא מקיים קשר קבוע וחשאי עם פעילי ארגוני המחבלים באזור עזה ובחו"ל, ונגד שלושת האחרים נטען, שהם מסיתים ומפירי סדר. עוד טען מפקד כוחות־צה"ל, כי הוצאת הצווים נחוצה לשם הבטחת קיומו של הסדר הציבורי באזור עזה.

מיד לאחר הוצאת הצווים פנו הארבעה לוועדה המייעצת שליד אלוף פיקוד הדרום. היא שמעה את טענותיהם לפני כשבועיים והמליצה, פה אחד, להמשיך בהליכי הגירוש. עו"ד לנגר טענה, כי דיוני הוועדה המייעצת הם פסולים ובלתי חוקיים, משום שנציג צה"ל לא הציג בפני הוועדה את כל החומר הגלוי בעניין. חברי הוועדה לא התירו ללנגר לשאול שאלות הבהרה או להשמיע עדים.

עו"ד לנגר סיפרה, כי הארבעה נמצאים בשביתת רעב מאז מעצרם. תחושתם היא שלמפקד כוחות צה"ל בעזה אצה הדרך, והחליך שיכריע בגורלם נערך בחיפזון ובלאור יד.

טענה מרכזית נוספת בעתירה היא, שהוועדה לא עיינה מספיק בחומר הסודי נגד העותרים שהגישו לה חוקרי השב"כ, ו"מסקנותיה של הוועדה הינן מגמתיות, ומבוססות על הצגה חד צדדית של הראיות של אנשי השב"כ, אשר הגירוש הוא פרי יוזמתם". כל הארבעה מכחישים שיש להם קשר כלשהו לפעילות עוינת או להסתה, והם טוענים שפעלו להרגעת הרוחות בעזה. (עתים)

קלמנוביץ' הגיע מרופט במקצת להארכת מעצרו בפעם השלישית

(צילום: מאיר פרטוש)

קלמנוביץ' ביציאה מבית המשפט

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

בניגוד לתדמיתו כאיש עס־קים מגונדר, מיליונר בעל קשרים פוליטיים חובקי־עולם, היתה הופעתו של שבתאי קלמנוביץ' בבית משפט השלום בפתח־תקוה אומללה קצת. הוא הגיע בלבוש מרופט מעט, שחל־קיו אינם תואמים. מכנסי ג'ינס, סוודר אפור ובלייזר ירוק.

קלמנוביץ נראה חיוור ומתוח, עטור זיפי זקן. הוא הובל להאר־כת מעצרו על־ידי ראש היחידה לחקירת פשעים חמורים במשט־רה, תת־ניצב שמעון סביר, וחוקרו, רב־פקד יוסי זמורי.

בניסיון לחמוק מהמצור של הצלמים והעיתונאים, הבריחו אותו השוטרים דרך החצר האחורית של תחנת משטרת פתח־תקוה אולם כל נציגי כלי־התקשורת הקדימו אותם וציפו לו בפתח בית משפט השלום בפתח־תקוה.

שבתאי קלמנוביץ (42), נעצר ב־23 לדצמבר בחשד שריגל למען המודיעין הסובייטי. מאז הוארך מעצרו שנית ואתמול ביקשה המשטרה להאריך את מעצרו בפעם השלישית ל־15 יום באישור היועץ המשפטי לממשלה.

קלמנוביץ הוכנס ללשכתו של שופט השלום, שלי טימן, לדיון בדלתיים סגורות. הדיון בבקשת המשטרה נימשך למעלה מחצי שעה, כל אותה עת ישבה בחדר צדדי סמוך אשתו של קלמנוביץ, טניה, שמילמלה תשובות לא ברורות לשאלות העיתונאים ונראתה מבולבלת למדי.

טניה קלמנוביץ הגיעה לבית המשפט לבושה בהידור, בלווית עורך־דינו של בעלה, עו"ד אמנון זכרוני. עו"ד זכרוני סירב להתייחס לשאלות עיתונאים, ורק אמר כי אינו יכול לגלות דבר על החשדות.

השופט הורה על הארכת מעצרו של קלמנוביץ בשמונה ימים נוספים. ונציג המשטרה אמר כי בכוונת המשטרה להגיש כתב־אישום נגד החשוד בתוך תקופה זו.

כשיצא קלמנוביץ מלשכת השופט הוא נראה נינוח יותר, ואף חייך אל הצלמים ונבלע ברכב המשטרה בדרכו למעצר.

הלל יצא בראש משלחת של הכנסת לפרלמנט האירופי

יו"ר הכנסת, שלמה הלל יצא אתמול בראש משלחת מטעם הכנסת למפגש השנתי עם הפרלמנט האירופי. חברי המשלחת הם עוזי לנדאו, יצחק ארצי ויובל נאמן.

יו"ר הכנסת דוחה את ההערכה, כאילו אירופה מטילה עונש כלכלי על ישראל ולכן אינה מאשרת את ההסכם בין ישראל לבין השוק האירופי המשותף.

המשלחות תדון באירופה בבעיות כלכלה, ענייני תעריפים והכנסת היצוא של ישראל לאירופה לאור הצטרפות ספרד ופורטוגל לקהילה לשוק. כמו כן ידונו בשיתוף פעולה מדעי, בהחלפת משלחות נוער ובתמיכת הפרלמנט במאבקם של יהודי בריה"מ ואתיופיה. (עתים)

משמרת מחאה למען לנצ'נר מול משרד הביטחון בת"א

מאת שלמה סלוצקי, כתב "על המשמר"

משמרת מחאה למען שחרורו של צ'ארלס לנצ'נר, שנכלא על סירובו לשרת בשטחים, התקיימה אתמול אחר־הצהריים מול משרד הביטחון בת"א.

עשרות המשתתפים במשמרת, שהתקיימה במזג אוויר סוער, הניפו שלטים וקראו לשחרורו של לנצ'נר, ולהפסקת הכיבוש. "הכיבוש גורם לילדים בני 18 לזרוק אבנים על ילדים בני 18. שיורים עליהם," אמר אחד השלטים.

במשמרת המחאה השתתפו חלק מחותמי מכתב השמיניסטים שלנצ'נר הוא הראשון בהם שנכלא. קבוצה קטנה של תומכי כהנא קראו קריאות בגנות חותמי המכתב "מוות לבוגדים". המשטרה דאגה להפריד בין תומכי כהנא לבין המפגינים.

אווה לנצ'נר, אמו של החייל הכלוא, נכחה אף היא במשמרת המחאה, כדי להביע הודיות תומכת עם מעשהו של בנה.

גוראל: לא אלמן ישראל יש עוד מנהלים אמנותיים

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר" בחיפה

"לא קראנו למנהליו האמנותיים של תיאטרון חיפה סובול ובסר לחזור בהם מהתפטרותם כי אנו חושבים שהגיעו לקצה גבול השיטה שלהם, אותה לא קיבל הציבור, לרבות מבקרי התיאטרון" — אמר אתמול ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, על התפטרות מנהליו של התיאטרון העירוני.

לדעתו של ראש העירייה, עם התפטרותם לא קרה שום אסון. "אחד מהם (סובול) שהוא בכלל בעל מעוף עצום מעל ומעבר, טוען שהוא מקדם את הדור שלו. שיקדם אותו, אך לא בתיאטרון שאנו רוצים שיהיה עם מסרים," אמר.

גוראל הוסיף, כי עתה נעשים מאמצים לבחור מנהל אמנותי, אבל "סוג זה של מנהל לא ניתן למצוא בשוק תלפיות או בשוק של ואדי ניסנס. לא אלמן ישראל, יש עוד מנהלים אמנותיים, אולי אף עם מעוף יותר גדול ועם שורשים יותר עמוקים בקרקע העם".

מועצת המנהלים של התיאטרון העירוני חיפה דנה אמש במצב שנוצר בתיאטרון לאחר התפטרות מנהליו האמנותיים והחליטה להקים ועדה מיוחדת לחיפוש מנהל אמנותי חדש. ממצאי הוועדה יוגשו בתוך 14 יום. בוועדה שבעה חברים ובהם יו"ר מועצת המנהלים יונה יהב, מנכ"ל תיאטרון חיפה נועם סמל, פרופ' מרים בן פרץ, פרופ' חיים שחם, פרופ' אליהו כהן, שרה ליסובסקי ושחקן שייבחר מבין שחקני התיאטרון.

17 אלף ש"ח נשדדו בירושלים

באיומי אקדח שדדו אמש שני רעולי־פנים 17,000 ש"ח מסניף בנק ברקליס־דיסקונט ברחוב אלעזר הלוי בירושלים.

סמוך לשעה 6 בערב נכנסו שני אלמונים רעולי פנים לבנק ובאיומי אקדח שדדו את הכסף משתי קופות הבנק.

המשטרה פתחה בחקירה. (עתים)

המשכים

הוסר העוצר מהמחנות

(סוף מעמוד ראשון)

פעולות הממשלה בשטחים, שמואל גורן, לסיכום ביקורו בישראל, לשם הכנת דו"ח למועצת הבטחון של האו"ם. בפגישה העיר גולדינג לגורן, כי תושבי מחנות הפליטים, הנתונים זה מספר ימים בעוצר, קובלים שצה"ל אינו מאפשר הכנסת מוצרי מזון אל תוך המחנות.

כתבנו הצבאי מעיר בעניין זה, כי בצה"ל אומרים, שמדי פעם מוסר העוצר לשעתיים, כדי לאפשר לתושבים לרכוש מוצרי מזון ואין כל בעייה בעניין זה. שמואל גורן דחה את טענתו זו של גולדינג ואמר, כי הארגון הבינ"ל אינו עושה די למען מחנות הפליטים ותושביהם. גורן חזר והדגיש את עמדת מערכת הבטחון, הקוראת לכל מדינה או ארגון בעולם להירתם למשימת שיקום מחנות הפליטים בגדה וברצועה.

משאיות מזון

עובדי הסעד של האו"ם שיגרו היום שמונה משאיות עמוסות מזון למחנות הפליטים ברצועת עזה, אך עדי־ראייה אמרו, שלפחות במקום אחד סירבו כוחות צה"ל לאפשר למשאיות להיכנס למחנה. סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם הודיעה אתמול, כי בדעתה לשגר משאיות עם ארוחות לילדים בגילאי 3 עד 10 שנים ואבקת־חלב לתינוקות ולנשים הרות ומיניקות. בהודעה נאמר, כי האספקה תגיע בשעה 7.30 בבוקר לשערי מחנות הפליטים, ו"המכוניות יעמדו שם עד שהצבא יסיר את העוצר, כדי שהאנשים יוכלו לקבל את מנותיהם."

שקט — חוץ מאירוע אחד

העוצר הנמשך כשבוע בשבעה מתוך שמונת מחנות הפליטים ברצועה והגשמים השקיטו את החיים ברצועת־עזה. תנועת כלי־הרכב בכבישים הראשיים תואטה ובערים המרכזיות עדיין נימשכת שביתת מסחר כמעט מלאה, במיוחד ברחובות הראשיים. מעטים יוצאים לעבודה בישראל.

השקט הופר באירוע אחד: בלוק הושלך לעבר מכוניתו של סגן מפקד משטרת נפת עזה, סגן־ניצב יגאל גולן, בעת שנסע ברחוב הראשי של שכונת סג'ייה, במזרח־עזה. נגרם נזק לרכב אך איש לא נפגע. זורק הבלוק וחברו נעצרו.

המשך המרי: שריפת תעודות זהות

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"

חנא סניורה, עורך אל־פאג'ר, מתכנן עם עוד כמה אישים, להמשיך בקו של מרי אזרחי, ובין היתר הם מתכננים לשרוף בצורה הפגנתית את תעודות הזהות הישראליות שלהם. כך מסרה אתמול הטלוויזיה הישר־אלית. חנא סניורה סירב לאשר או להכחיש את הידיעה.

מרדכי: איפוק אינו חולשה

אלוף פיקוד הדרום, אלוף יצחק מרדכי, וראש המינהל האזרחי ברצועת־עזה, תת־אלוף אריה רמות, סיירו אתמול בדיר אל בלח ובמספר מחנות פליטים ונפגשו עם נציגי האוכלוסיה. בשיחות אלה חזרו הנכבדים המקומיים וביקשו מצה"ל להקל את העוצר ולשחרר עצורים. כנגד זה, אמר אלוף פיקוד הדרום, כי הנכבדים חייבים להחזיר את מערכות החיים לתיקנם ולמנוע הפרות סדר.

אלוף מרדכי הטעים, שתושבי האזור לא הבינו נכון את מתינות צה"ל והאיפוק שלו בשבועות הראשונים למהומות, והגיעו, לכן, לחיכוכים מיותרים עם צה"ל. לדבריו, צה"ל מסוגל לעמוד מול כל צבאות ערב ועל אחת כמה וכמה, מסוגל הוא לעמוד מול חבורה של צעירים מתפרעים, אך הוא נמנע עד כה מהתעללות בל ברצון לכך, אם כי אין קושי גם בפעילות מסוג זה.

אלוף מרדכי דחה את דברי הנכבדים, כאילו אינם יכולים להשתלט על הצעירים, המלבים את הפרות־הסדר. הוא ביקש מהם להסביר לאוכלוסיה, שהפרות־הסדר תבאנה רק את הריסת הישגי 20 השנים האחרונות ולא תבאנה פתרון פוליטי לאזור. האלוף מרדכי הסכים לקביעה, שהבעיה הפוליטית קשה ומכאיבה, אך אמר: "מי שחושב, שנס פוליטי יפתור את הבעיות ביום אחד, טועה מאוד. דבר אינו מתחיל ונגמר ביום אחד."

נרגם אוטובוס

אוטובוס נרגם. נוסעים בקו 25 שעשה דרכו אמש בשעה 8 בערב מירושלים לנוה יעקב נרגם באבנים ושלושה נוסעים נפצעו קל. התקרית ארעה ליד השכונה הערבית שועפאת. שלושה נוסעים נשרטו קלות. שעה קודם לכן נזרקו אבנים על אוטובוס אחר בקו 41, שנסע מעטרות בכביש הראשי צפונה לאל־רם.

הסעודה האחרונה: תה ופירורי פיתה

פארידה זידאן וששת ילדיה, ממחנה ג'באליה, אכלו אתמול, את שארית המזון שנותר בביתם: תה ופירורי פיתה.

"היה לנו אוכל היום. עכשיו הכל נגמר," אמרה פארידה, ל־כתב אי.פי, כשהיא מחזיקה בידה בקבוק שמן ריק ופתחתו כלפי מטה — כדי להמחיש את דבריה.

"בפעם האחרונה אכלנו בשר בנובמבר ופירות אין אנו רואים כלל," אמרה האם.

קצינים ישראליים מכחישים את הטענה, כי צה"ל מנסה ל־הרעיב את יושבי המחנות כדי להכניעם.

מנהלת אונר"א (סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים הערביים) אנג'לה ויליאמס מדווחת על מח־סור חמור במזון, בדלק ובאספקה רפואית בכל שמונת מחנות הפליטים ברצועת עזה, הנתונים בעוצר, ולו חלקי בלבד.

דובר צבאי ישראלי האשים את אונר"א שאין היא מתאמת את המשלוחים למחנות עם הצבא.

(איי.פי)

בניגוד לעמדת

(סוף מעמוד ראשון)

פרס נגד רבין

כתבנו מציין כי דברי שר־החוץ בירושלים מהווים הסלמה במאבק הסמוי עם שר־הביטחון יצחק רבין: רבין נוקט מדיניות הפוכה מן הדרך המדינית שמתווה שר החוץ. ראשית כל רבין מינה שורה ארוכה של ראשי עיריות וסירב לערוך בחירות לעיריות. ההסתייגויות שהציג פרס לעריכת בחירות, אינן מהותיות ונועדו לכל הנראה להקטין את רושם הוויכוח עם רבין. פרס לא אמר שראשי העיריות יפעלו נגד ישראל, (כפי שציין בדבריו על חידוש ה־פעילות המפלגתית), אלא רק שיהיו נתונים ללחץ האשמים והלחץ של אש"ף, כלומר: הם אכן יהיו מנהיגים אותנטיים של האוכלוסיה הפלס־תינית בשטחים המסרבת לקבל תכתיבים מאש"ף ומירדן, ולפיכך, יהיו בני שיח עם ישראל.

עימות סמוי

העימות הסמוי בין פרס ורבין גם בא לידי ביטוי בישיבת הקבינט, כאשר הוויכוח האמיתי לא התנהל בין הליכוד לעבודה אלא בין פרס ורבין. פרס הסתייע בגבן כאשר זה תקף את בר־לב על התנהגות המשטרה ביום השישי באל־אקסה, ואילו רבין נחלץ לעזרת בר־לב. הסיבה האמיתית למחלוקת היא הצעדים שנוקט בר־לב נגד סניורה, הנחשב איש של פרס. כמו כן יש לשים לב שרבין דוחה את התהליך המדיני עד לאחר הרגעת השטחים בעוד פרס רוצה לפתוח בצעדים מדיניים כבר כעת.

בקבוק תבערה ליד כפר קאסם

בקבוק תבערה נזרק אמש לעבר רכב ישראלי שנסע ביציאה המזרחית של כפר קאסם לכיוון הישוב אורנית. למכונית מדגם "סובארו" נגרם נזק, אך לא היו נפגעים.

● הולך רגל בן 59, מאיזור תל־אביב נהרג אמש כשניסה לחצות את כביש ת"א־אשדוד בסמוך למחלף רמת אליהו. טנדר צבאי פגע בו והוא נהרג במקום.

כוננות עליונה בצבא הפיליפינים לקראת הבחירות המקומיות, היום

יותר מ־87 נהרגו בתקריות בשבועות שלפני הבחירות, ותומכי מארקוס מתכוננים לשבשן

מאנילה. — כ־27 מיליון פיליפינים יצביעו היום בבחירות מקומיות, אחרי מערכת בחירות עקובה מדם. לפחות 87 איש נהרגו בשבעת השבועות שלפני הבחירות, וקיים חשש לשפיכות דמים נוספת. הצבא העמיד את 160,000 חייליו הסדירים במצב כוננות עליונה.

הרמטכ"ל הפיליפיני, גנראל פידל ראמוס, מסר, כי נתקבלו ידיעות מודיעיניות, לפיהן מתכננים חיילים עריקים, הנאמנים לנשיא המודח מארקוס, לשבש את מערכת הבחירות. קבוצה של חיילים מורדים, בהנהגת גנרל מאריה זומל ורב־סרן ריינאלדו קאבאוטאן, נפגשו בשבת בעיר צפונית כדי לגבש את הפרטים של ההתקפה המתוכננת. שני קצינים אלה היו קשורים בנסיונות־קשר בעבר.

האלימות הניעה את השלטונות לדחות את ההצבעה ב־10 מחוזות, כדי להעניק לאנשי הצבא ארכה נוספת להשיב את הסדר על כנו.

כ־150,000 מועמדים מתמודדים על 16,454 כהונות מקומיות, כולל תפקידי מושלים ב־73 מחוזות. אחדים מ־350,000 המורים, שהוטל עליהם להפעיל את הקלפיות ברחבי המדינה דרשו, שביטוח־החיים הממשלתי שלהם יועלה מ־2,400 דולר כיום ל־10,000 דולר.

הקואליציה השלטת של הנשיאה אקינו הודיעה, שהיא בטוחה כי תכבוש שני שלישים מכהונות המושלים ואת רוב התפקידים של ראשי הערים, אולם משקיפים פוליטיים אמרו, כי הבחירות עלולות להעמיק את הקרעים הפוליטיים ולהקשות עוד יותר על הנשיאה לאחד את המדינה המפולגת, לאחר שבשנה שעברה נערכו חמישה נסיונות להדיח את אקינו.

טיול בין החורבות

נשים פלשתיניות וילדים בין החורבות במבואות מחנה שא־תילה, לאחר הכרזתו של נבי ברי מ"אמל" שלשום, על הסרת המצור מעל מחנות הפליטים הפלשתינים בביירות ובדרום לבנון, כאות הזדהות עם מאבק ערביי השטחים. (צילום: אי.פי.)

דמשק: ישראל עלולה לתקוף אותנו בקרוב

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזרח התיכון

סוריה אינה מוציאה מכלל אפשרות, שישראל תתקוף אותה בקרוב, עקב המצב שאליו נקלעה בשטחים, מעמדה הבינלאומי המידרדר וחילוקי הדעות הפוליטיים המחריפים בה — טען אתמול שר ההסברה הסורי.

בראיון לעיתון הכוויתי "אל־סיאסה", אמר השר, כי הפלגים הפלשתיניים התוקפים את ישראל ואת רצועת הביטחון בדרום לבנון מוכיחים, שהם לא רק מדברים, אלא גם פועלים.

בנושא היחסים בין סוריה לארה"ב אמר השר הסורי, כי היחסים בין שתי המדינות היו יכולים להשתפר, אילו הפסיקו האמריקנים לנקוט בלשון איומים כלפי סוריה ואילו פתחו עימה בדו־שיח.

השגריר היהודי מארה"ב יגיש האמנתו לוואלדהיים

וינה. — הנרי גרינוואלד, יהודי, עורך ראשי לשעבר של השבועון האמריקני "טיים", הגיע אתמול לווינה כדי להיכנס לתפקידו כשגריר ארה"ב באוסטריה.

השגריר החדש, יליד וינה, נמלט מאוסטריה עם משפחתו בהיותו בן 16, כדי להינצל מרדיפות הנאצים. "אינני זר למדינה זו", ציין גרינוואלד, בנו של אלפרד גרינ־וואלד, מחבר תמלילים לאופרות. "המשכתי לחבב מאוד את אוסטריה ולגלות בה עניין, לאחר שהשיגה הצלחות כה רבות למן הימים החשוכים של מלחמת העולם השנייה."

הוא סרב להשיב על שאלות בטרם יגיש כתב האמנתו לוואלדהיים, עימו הוא אמור להיפגש השבוע.

גרינוואלד, בן 65, יהיה השגריר האמריקני הראשון שיגיש את כתב האמנתו לוואלדהיים, מאז נאסר על נשיא אוסטריה להיכנס לארה"ב כאזרח פרטי. (עי"ר)

● המנהיגות הרוחנית הדרוזית מתרעמת על אי־הסכמת השלטונות לאשר את יציאתם של 25 צעירים בני העדה לחצביה שבלבנון כדי ללמוד בבית־הספר הדתי אל־ביאדה במקום.

● סגן רוה"מ ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, מינה לראשונה מחנך ערבי, ריאד מחמוד מוסא מטמרה, כיועץ מיוחד בלשכתו.

הצבא ארגן בחירות בהאיטי — הקלפיות נותרו ריקות

פורט או פרינס. — מבוכה, אכזבה וקלפיות ריקות ציינו אתמול את התחלת הבחירות הכלליות והבחירות לנשיאות של האיטי, שאורגנו על־ידי אנשי הצבא. נראה, כי רוב האזרחים נענו לקריאה להחרים את הבחירות או נרתעו מלבחור נוכח איומיהם של תומכי המשטר הדובלייה הקודם.

לא היו מעשי אלימות בשעה שחיילים רבים סיירו בחוצות פורט או פרינס והקימו מחסומי דרכים בצירים הראשיים, כדי למנוע הישנות של מעשי הטבח שאירעו ביום הבחירות ב־29 בנובמבר.

כתבים שסיירו בתחנות הקלפי מצאו אותן ריקות, ואחדות מהן לא נפתחו שעתיים לאחר התחלת הבחירות.

בחירות אלה נועדו לחדש את המשטר הדמוקרטי בהאיטי, לראשונה זה 31 שנה, אולם ארבעה פוליטיקאים ידועי־שם סירבו להציג את מועמדותם וקראו לבוחרים להחרים את הבחירות. הם אמרו, כי הבחירות הן "פארסה" ותוצאותיהן נקבעו מראש על־ידי אנשי הצבא, כדי להבטיח שהם יישארו בשלטון.

האווירה אתמול תוארה בפי אורחים רבים כ"אבל לאומי". (עי"ר, עי"צ, אי.פי)

● תערוכה הנותנת ביטוי להתפתחותה והישגיה של מחלבת תל־יוסף, החוגגת יובל שנים, נפתחה אתמול בבית חיים שטורמן בתחום המועצה האזורית גלבוע.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 15.1.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7063	1.7276	1.7166
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5503	1.5697	1.5593
מרק גרמני	1	0.93	0.98	0.9500	0.9619	0.9560
לירה שטרלינג	1	2.78	2.91	2.8275	2.8628	2.8465
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2813	0.2848	0.2826
ין יפאני	100	1.20	1.26	1.2261	1.2414	1.2351
גילדן הולנדי	1	0.83	0.87	0.8474	0.8580	0.8513
פרנק שווייצרי	1	1.15	1.20	1.1679	1.1824	1.1720
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2619	0.2652	0.2634
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2463	0.2494	0.2477
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2475	0.2506	0.2486
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3888	0.3936	0.3909
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2016	1.2166	1.2084
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.15	1.1036	1.1174	1.1100
ראנד דר' אפריקני	1	0.48	0.80	0.7928	0.8027	0.7978
פרנק בלגי	10	0.44	0.47	0.4549	0.4606	0.4568
שילינג אוסטרי	10	1.33	1.39	1.3508	1.3676	1.3586
לירה איטלקית	1,000	1.27	1.35	1.2913	1.3075	1.2967

לידיעת חברי הקיבוצים, מחסנאיות, רכזי קניות, ועובדות כל־בו!
ביום רביעי 20.1.88
בין השעות 15.30–12.30
מתפרת מפלסים
מציגה
סינורי מטבח
סרבלים ואפודונים לנשים
וסינורי עבודה לגברים.
המכירה בתצוגת
בבית התקי"מ
רחוב סוטין 27, ת"א

סוריה: איראן מסכימה שלא להרחיב מלחמת המפרץ

כוויית. — שר החוץ הסורי, פארוק אל־שרע, הודיע ברבת־עמון, כי איראן הסכימה לא להרחיב את המלחמה במפרץ — מוסר העתון הכווייתי "אל־קבס".

לדבריו, הבחינה סוריה בשינוי בעמדות איראן ביחס להמשך המלחמה והסלמתה, למרות שהיא עדיין דבקה בתנאיה: קביעת האחראי למלחמה וקבלת פיצויים על נזקי המלחמה. בכל שאר הנושאים קיימת גמישות ורצון להפסיק את המלחמה.

המקורות הוסיפו, כי איראן הבטיחה לסוריה לא לתקוף את עיראק בעת הדיונים עם סוריה על הדרכים להפסקת המלחמה.

איראן הודיעה אתמול, כי כוחותיה צלחו נהרות שקפאו ופסגות מושלגות והצליחו להשתלט על שישה כפרים בהרי צפון עיראק בחבל מאווט, לאחר שגרמו אבידות כבדות לכוחות העיראקים. חבל מאווט שוכן באיזור סולמאנייה, כ־120 ק"מ צפונית־מזרחית לקירקוך, מרכז הפקת הנפט בעיראק. (עי"מ, עי"ר)

מצב החירום בניקרגואה בוטל; אורטגה קורא למו"מ

סאן חוזה. — ממשלת ניקרגואה הודיעה בשבת על ביטול מצב החירום במדינה ועל פתיחת משא ומתן ישיר עם המורדים האנטי־סנדיניסטים, כדי להגיע להפסקת אש בהתאם להסכמים עליהם חתומים ראשי חמש המדינות במרכז אמריקה.

בתגובה על הודעת ממשלת ניקרגואה אמרו ראשי הקונטראס, כי הם מקבלים את הצעתו של נשיא ניקרגואה. עם זאת, האשימו אותו בערעור תהליך השלום באמריקה המרכזית.

הבית הלבן נמנע אמש מכל תגובה על הודעת נשיא ניקרגואה, בהמתינו ל"פרטים" על ביטול מצב החירום.

נשיא ניקרגואה הודיע, כי ארצו נכונה להעניק חנינה למתנגדי המשטר ולחדש את המשא ומתן, והוסיף: "עתה הכדור בידי ארה"ב... אם יועבר אפילו דולר אחד לשכירי־החרב, פירוש הדבר גסיסת הסכמי השלום". הוא התייחס לדיון האמור להיערך בקונגרס האמריקני בתחילת פברואר, על סיוע בסך 270 מיליון דולר לקונטראס. (עי"ר, עי"צ)

קולונל ארגנטיני מורד התבצר בצפון המדינה

בואנוס איירס. — לויטננט־קולונל לשעבר, אלדו ריקו, שעמד בראש המרידה הצבאית שהתלקחה באפריל 1987 בארגנטינה, התבצר יחד עם כמה מאות נאמנים במחנה צבאי בצפון המדינה.

ראש המטה הכללי של צבא היבשה, גנראל חוזה דנטה קארידי, הורה לכוחות שיריון, הנחשבים לנאמנים לממשלה, לצאת לצפון ארגנטינה, לדכא את המרידה.

בהודעה ששודרה ברדיו לכל יחידות הצבא, הודיע אלדו ריקו, כי הוא מחדש את המאבק "כדי להחזיר לצבא את כבודו ואחדותו".

ריקו התבצר במונטה קאורוס, 750 ק"מ צפונית־מזרחית לבואנוס איירס, לאחר שכל החיילים והקצינים של הגדוד המוצב במקום הודיעו שהם תומכים בו. בהודעה ששודרה ברשת רשמית של הצבא, מסר מפקד הגדוד, לויטננט קולונל הקטור אלוארו איגארואבאל, כי הוא נותן גיבוי למפקד המרידה. בגדוד כ־800 אנשי צבא. (עי"ר)

נ.י. טיימס: ארה"ב הסתירה יותר ממאה פיצוצים גרעיניים

ניו־יורק. — ארה"ב הסתירה לפחות 117 פיצוצים גרעיניים, שנערכו באתר־הניסויים התת־קרקעי שלה ב־25 השנים האחרונות — גילה אתמול "ניו־יורק טיימס".

העיתון מסתמך על נתונים סייסמיים, המתייחסים לזעזועים קרקעיים, שנכללו במחקר המשתרע על 61 עמודים. המחקר פורסם על־ידי "המועצה להגנה על המשאבים הטבעיים", גוף בלתי־רשמי, המתנגד לניסויים גרעיניים.

העיתון מציין, כי מחקר זה כולל אומדן מוסמך ראשון של הניסויים הגרעיניים שערכה ארה"ב באורח סודי, מאז הגיעה להסכם עם בריה"מ, לפני 25 שנים, בעניין איסור הניסויים הגרעיניים, פרט לאלה הנערכים מתחת לפני הקרקע.

בכל הניסויים הסודיים נערכו פיצוצים זעירים יחסית, בדרך־כלל בעוצמה של פחות מקילוטון, כלומר, כעוצמה של אלף טונות דינמיט. (עי"ר)

בבית המשפט המחוזי בירושלים — תיק הצהרת מוות 101/87

בעניין: חוק הצהרות מוות תשל"ח־1978
ובעניין: הצהרת מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן.
המבקשת: מרים פרינץ

הודעה

להווי ידוע כי המבקשת פנתה אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט ידון בבקשה הנ"ל ביום 23.2.88, בשעה 8.30.

אלה תאורים של הנספים לפי הצהרת המבקשת:

שם הנספה מקום לידתו תאריך מותו	מקום מגורים רגיל ומקום מגורים ידוע אחרון	התעסקות	אזרחות	התאריך הידוע לאחרונה שבו נראה היה שהנספים עדיין היו בחיים והמקום שבו נמצאו אז
1) הלנה פרינץ	בהונגריה משקולץ	עקרת בית	הונגרית	במחנה ההשמדה אושוויץ
2) מגדה פרינץ		ילדה		בסביבות 1944
3) קלרה פרינץ		ילדה		

השמות והכתובות של בני משפחתנו הקרובים ביותר:

1. פרינץ אנדריש, משקולץ, הונגריה.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל, מתבקש בזה להמציא לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הנידון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת מות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל אם בעצמו ואם ע"י בא כוחו וינמק את התנגדותו, או למסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידיו, שבה פורטו טעמי ההתנגדות או ימסור הודעה בפני הנציג הדיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט את טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

תאריך: 9.12.87 — ד"ר אליהו צ. בן־זמרה, רשם

על היום

18.1.88

יד חזקה... נגד פרס

מדיניותו של שר הביטחון בשטחים נקבעת – כך נראה – בהתאם ליחסי העויינות שלו עם פרס ■ רבין יראה לו מה זה לשוחח עם אש"ף...

מאת פנחס ענברי

שר הביטחון, יצחק רבין, מתנדייל לאבד את הקשר בין המצב בשטחים לבין מדיניותו הפלשתינית. יותר ויותר מתקשרות החלטותיו ביחס לשטחים לפוליטיקה הישראלית הפנימית — לאו דווקא כחידוד ההבדלים בין המערך לליכוד, אלא כחידוד התפיסות המנוגדות בינו לבין פרס־וייצמן. כאשר בוחנים את צעדיו האחרונים, קשה למצוא בהם ניהול מדיניות ביטחון שנועדה, כפי שהוא עצמו מצהיר זאת, להרגיע את המצב.

הדבר בא לידי ביטוי מובהק בהחלטה האחרונה, לנקוט צעדים נגד העיתונות והמוסדות הפלשתינים במזרח־ירושלים. אפשר לקבוע די בביטחון, כי אין שום קשר בין גל ההפגנות, הפוקד את השטחים באחרונה, לבין טיבם של האנשים שנעצרו. חנא סניורה, למשל, היה בחו"ל באותה תקופה, ומכשחזר ניסה לנתב את האירועים לנתיב פוליטי, ולא של מהומות. יותר נכון לומר, שרבין חידש מדיניות של הליכוד, אשר פרס, כשהיה ראש־ממשלה, הפסיק אותה.

בימי ראשות ממשלתו של יצחק שמיר, ערב הבחירות, החלה להינקט מדיניות של סגירת העיתונים הפלשתיניים, והמוסדות העיתונאיים הפלשתינים, ממש לאחר הבחירות, כאשר פרס כבר היה ראש־ממשלה יצא צו־סגירה נגד המשרד הפלשתיני לשירותי עיתונות של רימונדה טוויל ואיברהים קראעין, צו שהוכן בימי שמיר. כאשר נודע הדבר לפרס, הורה מיד לבטל את הצו, והמדיניות של סגירת עיתונים פלשתיניים הופסקה. כעת, כך מתברר, כאשר יצחק שמיר שוב ראש־ממשלה, חידש רבין את המדיניות שהתחיל בה הליכוד, בניגוד לדעתו של שמעון פרס.

התנכלויות חמורות

אחד האישים שנגדם ננקטים כעת תהליכים משפטיים הוא עורך אל־פג'ר, חנא סניורה. יחסו השלילי המובהק של רבין כלפי סניורה הוא בעל משמעות מיוחדת. חנא סניורה התפרסם כאשר נבחר למשלחת המשותפת לירדן ולאש"ף, וכשל היחסים הקרובים שפיתח עם אישים מרכזיים במפלגת העבודה, בחוגים המקורבים לשמעון פרס. הוא עצמו נועד עם פרס במפגש שזכה לתקשורת בינלאומית, ופרשנים רבים טענו, כי סניורה מייצג את דגם הפלשתיני האותנטי, שעליו דיבר פרס בשובו משיחותיו במרוקו. ההתנכלויות החוזרות ונשנות לסניורה ורומיו הן, איפוא, בעלות מסר כפול: ראשית, פגיעה ישירה במדיניותו של פרס, באישים שפרס מזוהה עימם, ובמכלול הקשרים ששר החוץ מבקש לקשור בשטחים. שנית, לפגוע בעצם הרעיון של ייצוג אישים מסוגו של חנא סניורה במשלחת המקובלת על אש"ף ועל ירדן, שהוא אכן יסוד בחשיבה המדינית של פרס וחוגו.

ההתנכלויות להבר המשלחות המשותפת — לא חשוב כרע, שעצם רעיון המשלחת נחל נסיגה חמורה בשל ההתפתחויות ביחסים בין ירדן לאש"ף בשנתיים האחרונות — הן חמורות באופן מיוחד לתהליך המדיני. מכיוון שהן סותמות את הגולל על עצם המחשבה, שיהיה ייצוג כלשהו לפלשתינים מן השטחים בתהליך זה. ישאל השואל — ובצדק — אם השלטון הישראלי מוכיח כי איננו מהסס לפגוע בנציגים הפלשתיניים הנמצאים תחת אחריותו — כיצד אפשר להתיימר להביא מן השטחים נציגות פלשתינית חופשית, המנהלת משא־ומתן חופשי מלחצים? מכאן המסקנה, כי רבין מוחק את הזהות הייצוגית הפלשתינית מן השטחים לחלוטין, וזאת, בניגוד גמור לדעתו של פרס. מכיוון שרבין איננו מוכן לדבר עם אש"ף — ומשום שקולם של תומכי ירדן נדם דווקא עתה, הרי הוא חותם כל אופציה לתהליך מדיני, שבו נוטלת נציגות מוסמכת מן השטחים מעמד בכיר.

קשר ברור לעין

טענתו, של רבין כי "לאחר שיירגעו הרוחות" הוא ינהל משא־ומתן עם "הנציגים האותנטיים במחנות הפליטים הבוזים לאש"ף", איננה יאה לבעל מוח אנליטי כשלו. הוא לא יכול להצביע על מנהיגות ייצוגית כזאת. כאשר נודע לו על מישהו שיתבלט כמנהיג מקומי, או "מסית" על־פי הגדרתו, הרי איננו פותח עימו במשא־ומתן מדיני, אלא משליכו לבית־הסוהר, בניקרה הטוב, או מגרש אותו אל מעבר לגבול, בניקרה הרע, או יגרשם. כלומר: אין קשר בין ההצהרות של רבין לבין מעשיו בפועל.

אם כן, לא ניתן להסביר את מדיניותו על־פי צורכי המדיניות והביטחון בשטחים. צריך, איפוא, לשפוט אותה על־פי יחסי העוינות שלו עם פרס. כך אפשר להסביר קווים רבים יותר במדיניותו. כאשר אמר רבין, שחנא סניורה הוא סוכן של אש"ף, לא כל־כך עניין אותו אם סניורה קיים או לא מגעים עם ערפאת. מה שעניין אותו באמת היה הקשרים שלו עם פרס. ברגע שסניורה מוגדר סוכן של אש"ף, הרי צריך לעצור את פרס באשמת מגעים עם סוכן זה. רבין אינו צריך לומר את הדברים במפורש — הוא יכול לסמוך על הליכוד, או על המתנחלים שיגידו את זה במקומו.

הדברים מתחדדים יותר לאחר בירור טיבה של מסיבת העיתונאים, שכונסה ביום חמישי באמריקן קולוני, מטעם תומכי אש"ף. המעצרים נעשו באותו יום, והקשר ביניהם ברור לעין. במסיבה זו אמרו הפלשתינים, כי לא מקובל עליהם רעיון המרי האזרחי. אדרבא, הם הציגו רשימה של נושאים שעליהם הם מוכנים להידבר עם ישראל.

זה בדיוק מה שפרס רוצה, ולפיכך מה שרבין דוחה. העיתוי של המהלכים החדשים לא נקבע דווקא על־פי ההתפתחויות בשטחים, אלא על־פי ההצהרות של פרס כי אש"ף מוכן למשא־ומתן עם ישראל.

רבין יראה לפרס מה זה לשוחח עם אש"ף.

דברים שרואים משם

מאת יעל לוטן

כבר ידענו ימים כאלה, כמובן. בעיקר במלחמת לבנון. מי שרוצה, יכול לשאוב מכך נחמה. שמיר מגיב על הגינויים בסגנון "אום שמום" ו"לא חשוב מה יגידו הגויים" וגומר, אלא שיש לדברים אספקט מצטבר.

לאחר שביום ה' קיבלה מועצת הביטחון החלטה הקוראת לישראל להחזיר את ארבעת הפלשתינים המגורשים, הסביר נציג ארצות־הברית את הימנעותו בכך שהארבעה לא ניצלו את כל האפשרויות המשפטיות למניעת גירושם. אך שגרירנו, בנימין נתניהו, אמר לתיקשורת, שמועצת הביטחון ממילא עויינת לישראל והפטיר בביטול, "יש גבול לכל דבר".

התבטאויות מעין אלה מהדהדות כעת ברחבי־העולם ומחזקות עד מאוד, כפי שאמר פקיד צרפתי ששמו לא צויין, את הגדרתו הידועה של דה־גול אודות היהודים, "עם יהיר ובוטח בעצמו"..

היו"ר הנוכחי של מועצת הביטחון, קריספין טיקאל, השיב לטענה הישראלית — שאנו מפעילים תקנות שהמנדאט הבריטי חוקק בשעתו — בהערה, שאכן כמה מן האנשים שנענשו בזמנם תחת תקנות אלה יושבים כעת בממשלת ישראל. הזעם באו"ם הוחרף לאחר שנציגו של מנכ"ל האירגון, מארק גולדינג, ניתקל בחוסר שיתוף־פעולה ואפילו בהתעלמות מצד מוסדות השילטון בישראל. נוכח האווירה הקשה הזו, מביעים מנהיגים יהודים בארה"ב את חששותיהם והסתייגויותיהם, אבל הם עושים זאת רק שלא לציטוט.

בראיון טלוויזיוני, ששודר מחוף אל חוף, התראיינו שניים מן המנהיגים הידועים, הרב שינדלר ומוריס אברמס. המראיין הציג בפניהם תמונות של ילדים הרוגים, בעקבות ההפצצה האחרונה של חיל־האוויר בלבנון. אך מוריס אברמס הגיב באומרו, שהיתה זו פעולת תגמול על מעשיו של המחבל שחדר לישראל בגלשן ו"שחט נשים וילדים". המראיין והרב שינדלר לא ניסו להפריך דברים אלה, אך הצופים, שזכרו מה שאירע במחנה "גיבור", הגיבו בזעם.

לעומת המרואיינים מן הלובי היהודי, הצטייר דווקא ערפאת, למרות לשונו העילגת, כמשכנע יותר. הוא הופיע בפני המצלמות, כשגיליון של "על המשמר" בידיו, וטען שרבים בישראל רואים את הנעשה בחרדה עמוקה. הוא סיים את דבריו בהצהרה נרגשת, שכל רצונו הוא פיתרון של שלום ושימת קץ לשפיכות הדמים — "לטובת כולם, גם הישראלים."

בבריטניה מצא עצמו דייויד מלור, סגן שר החוץ הבריטי, שספג כאן גזיפות קשות, זוכה לגיבוי מלא, לא רק בקבינט של ממשלתו השמרנית, אלא גם מן העבר השני של בית הפרלמנט. לא כל יום מוצאים אנשי הלייבור סיבה לומר דברים טובים על פקיד בממשלתה של תאצ'ר. ה"גארדיאן", הנוטה ללייבור, פירסם ביום ו' מאמר מערכת, בו הוא מאשים את ישראל בהתעלמות מן הבעיה הפלשתינית במשך עשרים שנה וסירב להכיר בעובדה שרק במשא ומתן ניתן לפתור אותה.

ראיון שערך ה"בי.בי.סי" באותו יום עם יוסי בן־אהרון התנהל בסיגנון בו מראיינים שם נציגים של המימשל בדרום־אפריקה — טון קר ואפילו עויין מצד המראיין, ועורך התוכנית אף לא מצא לנחוץ להגיב על דברי הפקיד הישראלי, שהפליג בדבריו אחורה לשנות ה־20 וה־30, ולנטייתם הנמסרת של הפלשתינים להיגרר אחר מנהיגים קיצוניים.

המפלגות הסוציאליסטיות באירופה דנות כעת בהצעת החלטה משותפת לגנות את ישראל ולהציע אפשרויות של הענשתה בדרכים כלכליות. השמועה בגרמניה המערבית אומרת, שווילי ברנדט עצמו, מנסח הצהרה ברוח זו. עמדה כזו תקל על השוק המשותף להתחיל לנקוט יוזמות כלכליות שיפעילו לחץ על ממשלת ישראל.

אבל לא חשוב מה יגידו הגויים — חשוב (באמת) מה יעשו היהודים.

תזוזה בשלושה מעגלים

מאת אורי הורוביץ

מרבים לדבר אצלנו על הקיפאון ששורר בתהליך המדיני באיזור, הנמשך מאז נחתמו הסכמי קמפ־דייוויד לפני כעשר שנים. בזמנו שברה יוזמת סאדאת את הקיפאון המדיני, שהשתרר אחרי מלחמת יום כיפור ושנוצר בין היתר כתוצאה מן היחסים בין המעצמות הגדולות, התלות המצרית במהלכים הסוריים והאישיים ועוד.

כאמור, הכל מדברים על הצורך לשבור את הקיפאון המדיני, בעיקר נוכח המתרחש בשטחים. אולם בינתיים, בשלושת המעגלים, הבינלאומי־הערבי־הישראלי, הקשורים לקיפאון זה, קורה אולי משהו רק בעולם הערבי. המעצמות עדיין לא החליטו לגבי האיזור. פסגת גורבצ'וב־רייגן בוושינגטון לא עסקה בנושא. נראה שהרוסים שאפו לחכות לנשיא חדש בארה"ב. גם האמריקנים לא עשו הרבה מעבר ליוזמת רייגן ב־1 בספטמבר 1982, והדילוגים הרבים שעשה עוזרו של שר החוץ האמריקני, מוריס דרייפר, באיזור לא חוללו שינוי.

היום מדברים במעגל זה שחייבים לעשות "משהו". דרייפר מאיץ בממשלו לנסות להזיז את העגלה המדינית, למרות שהשנה היא שנת בחירות בארה"ב. בריה"מ שלחה השבוע איגרת לערפאת, בה הבטיחה לו לפעול במהירות לכינוס ועידה בינלאומית לשלום, ולנסות להביא לפתרון הבעיה הפלשתינית.

וישנו המעגל השני, של העולם הערבי. דווקא שם אנו מבחינים, בימים אלה, בתזוזות. תזוזות שבשלב זה אינן ברמה שאפשר לצפות מהן לשינויים דראסטיים, אולם הן משמעותיות. חלק מתזוזות אלה קיבל תאוצה, כתוצאה מהמתרחש בשטחים.

הקיפאון המדיני שנוצר באיזור מפשיר נוכח המאורעות בשטחים ■ ההפשרה פועלת במעגל הבינלאומי, הערבי והישראלי

41 יום של המהומות בשטחים גרמו למהפך בדעת הקהל בעולם בכלל ובדעת העולם הערבי בפרט. לראות יום־יום את המראות הקשים של המתרחש בשטחים מעל מרקע הטלוויזיה, לקרוא עליהם בעיתונות ולשמוע אותם בראשי מהדורות החדשות בעולם הערבי, כל אלה לא נפלו על אוזניים אטומות. אגב, הדיווחים על המתרחש בשטחים, נשמעים קשים יותר כשהם מרווחים בערבית, עם כל הסופרלטיבים של מילות הגינוי נגד המעשים הישראליים בשטחים. אפילו מנהיגי מדינות ערב, שנהגו עד היום לשלם מס־שפתיים בנושא הפלשתיני, חייבים להראות ולהוכיח לציבור שלהם, שהם אינם רק בבחינת ניגררים אחרי התגובות בעולם הגדול.

ב־23 בחודש, צפוי כינוס שלא־מן־המניין של שרי החוץ של מדינות ערב במסגרת הליגה הערבית. כינוס שידון במצב בשטחים ודרכי הפעולה שיש לנקוט על מנת לעזור לתושבי השטחים המתקוממים. אמנם עד היום טרם הוכיחה הליגה הערבית שהיא מסוגלת להציע תהליכים במגמה חיובית בכל הקשור לסכסוך הישראלי־ערבי. יכולתה דווקא מתגלית בשלילת תהליכים מדיניים חיוביים. אי־לכך, "התועלת" היחידה שעשויה לצמוח מהכינוס היא שפיכת שמן נוסף לבעירה.

תזוזה נוספת נעשתה במסעו של נשיא מצרים בשש מדינות המפרץ הערביות. בנוסף לדיוניו של הנשיא עם שליטי אותן מדינות על הסכסוך האיראני־עיראקי ודרכים להביא לסיומו, עלה על סדר היום נושא שלא תוכנן בתחילה והוא המהומות בשטחים. נושא שעליו הושגה תמימות דעים בין מובארק למארחיו. מובארק אף סטה מהתוכנית המקורית של סיורו ונסע לביקורים קצרים בעיראק, שם נועד לראשונה עם הנשיא סדאם חוסיין מאז חורש הקשר הדיפלומטי בין שתי המדינות לאחר ועידת הפסגה הערבית ברבת־עמון. כן נועד מובארק עם המלך חוסיין, ובעת שהותו בעיראק נועד גם עם ערפאת, וזאת בהשתתפות יועצים בכירים משני הצדדים. גם עם שלושת מנהיגים אלה דן מובארק על המצב בשטחים וגם אודות שיחות אלה נמסר שהושגה הסכמה על הדרכים בהן יש לפעול. חוסיין הכתיר את מסעו האחרון של מובארק במדינות ערב כ"הצלחה", וכ"שלב נוסף בהשגת אחדות לעולם הערבי והגברת איחוד השורות."

אין ספק שהקורה בשטחים היה מאיץ חשוב להסכמה שהושגה בשיחות אלה. כמובן, מחוץ להסכמה שקיימת לגבי המלחמה בין איראן לעיראק. כאמור, גם במעגל זה ישנה תזוזה בשבירת הקיפאון. השאלה היא, לאן יובילו תזוזות אלה והאם תצמח מהן תועלת בכיוון מציאת פתרון לסכסוך הישראלי־הערבי.

באשר למעגל השלישי, הישראלי, אין ספק שהנעשה בשטחים גורם לתזוזות, שחלקן כבר צפות מעל פני השטח. הכרזותיהם והצעותיהם המדיניות האחרונות של השר וייצמן ושל ראש עיריית תל־אביב, הן רק שני ביטויים לתזוזות אלה. אף כי בשלב זה נראה, שבמעגל זה הסטטוס־קוו הפוליטי, שמקפיא את התהליך המדיני, עדיין נמשך.

שבירת הקיפאון בשלושת המעגלים, עשויה להביא לחידוש התהליך המדיני שקפא גם הוא במהלך השנים האחרונות.

עשן בהקפאה

[illegible]שר התעשייה [illegible]והמסחר הקפיא [illegible]בשעתו את הצו [illegible]להפחתת מחירי [illegible]הסיגריות ■ מאבקי [illegible]הכוח ב"דובק" [illegible]מתלהטים — אך [illegible]למעשנים אין מה [illegible]להדליק

קשה להגיע אל הסיגריה

(צילום: י.פ.פ.א.)

מאת אודי נחשון

המעשנים כבר התרגלו [illegible] לחפש סיגריות ביותר מקומות [illegible] בפסק־הזמן שהושג במאבק על [illegible] ב"דובק", חזר המאבק על [illegible] הסיגריות לחזית, והמעשנים [illegible] לשלם את המחיר — גם אם לא [illegible]

כל ילד שמעשן בחשאי סיגריה [illegible] כבר יודע, כי ל"דובק" יש מונופול על [illegible] הסיגריות. משרד התעשייה והמסחר [illegible] לקבוע את מחירי הסיגריות על־פי [illegible] עלות ייצורן, תוך הבטחת רווחיות [illegible] ל"דובק". אבל התהליך הזה משובש [illegible] ארוכה.

בסוף 86' חשפו שלטונות המכס, כי [illegible] הגישה להם חשבונות טבק לא נכונים. [illegible] כי בחשבונות הופיעו מחירים [illegible] במקום מחיר משוקלל של סוגי הטבק [illegible] המיובאים על־ידי החברה, שלטונות [illegible] הורו לעכב את משלוחי הטבק [illegible] לנמלים עד להסדרת החשבונות. [illegible] נאבקה בהחלטה, הייצור הושבת, וה[illegible] סבלו.

חקירת המכס הדליקה אור אד[illegible] במשרד התעשייה והמסחר, שביקש [illegible] מחירי הסיגריות אינם גבוהים מדי. [illegible] תקופה הסתמך המשרד על רו"ח [illegible] קריטריונים לבדיקת מחיר מוצרים [illegible] על־ידי מונופולים. השיטה נועדה [illegible] שיעור תשואה סביר על ההון [illegible] המונופול... לא פחות מתשואה של 5 [illegible] ולא יותר מ־9 אחוזים.

מכבש לחצים

במשרד התעשייה והמסחר הוחלט [illegible] את בדיקת מחירי הסיגריות למשרד [illegible] החשבון "גולדברג ושות'", וזה קבע, [illegible] נתוני החברה ל־85', כי יש להוריד את [illegible] הבסיסי של הסיגריות ב־30 אחוז. [illegible] בדיקה זו, לאחר הפחתת המחיר, [illegible] היתה צריכה להגיע ל־9 אחוזים — [illegible] המקסימלי. כלכלני משרד התעשייה [illegible] בדקו את המלצת רואה החשבון ובמקביל [illegible] מכבש הלחצים של "דובק" לעכב [illegible] נוספות, בניסיון לשנות את רוע [illegible] הצפויה. לאחר דיונים ממושכים [illegible] הוחלט להמליץ על הפחתת מחיר [illegible] ב־15 אחוז, במקום ב־30 אחוז. מנכ"ל [illegible] חתם על ההמלצה והיא הועברה לחתימת [illegible] אריאל שרון.

ב"דובק" החריפו את המאבק, והמנכ"ל [illegible] גהל, שלח את ועד העובדים להוביל את [illegible] עדות לכך הובאה בזמנו ב"הארץ", [illegible] מישיבות הדירקטוריון של החברה. [illegible] הישיבות, באפריל 87', התפאר יו"ר [illegible] דוד שאשא, כי הצליח לעצור את ה[illegible] שאשא אמר: "תוך 24 שעות היתה לנו [illegible] עם השר שרון. הוא יודע מה הוועד [illegible] שלי... הטלפונים רצו, אם זה המנכ"ל [illegible] העוזרים הבכירים שלו, וקשרים [illegible] בכירים בצבא עם האחים שלי, שאחר [illegible] היה עוזר שלו. אז ישבנו אתו והאמן לי, [illegible] הגענו לסיכום שאנחנו רצינו. זה [illegible] לתחוך..."

בודק נוסף

[illegible] הזמן אז לביקור ב"דובק". מכבש [illegible] המשיך לעבוד, ושר התעשייה [illegible] החליט להקפיא את הצו להפחתת [illegible] הסיגריות ולמנות בודק נוסף. בינתיים [illegible] "דובק" למשרד התעשייה ודרשה [illegible] את מחירי הסיגריות ב־17 אחוז, לאור [illegible] בעלויות הייצור ב־86' ובתחילת 87'. [illegible] הסיגריות של החברה הועלו לאחרונה [illegible] 86' בשיעור של 5 אחוזים.

[illegible] 87 הוטלה משימת הבדיקה על [illegible] החשבון סער רסולי, וב־10 בדצמבר הוא [illegible] הודיע למנכ"ל התמ"ס: "תוצאות [illegible] מצביעות על הצורך בהפחתת המחיר [illegible] של הסיגריות ב־3 אחוזים".

[illegible] "דובק" חזרו ואמרו: יש להעלות את [illegible] ב־17 אחוז. מנכ"ל התמ"ס, יורם [illegible], החזיר את ממצאי הבדיקה לרסולי [illegible] "דובק" נתונים משלימים ל־א־87', [illegible] שרואה החשבון יוכל להשלים את [illegible].

[illegible] של ועד העובדים שוב נקרא [illegible]. הוועד השבית על דעת עצמו את [illegible], תוך "הודעה" למנכ"ל, שהמשיך [illegible] פאסיבי במאבק ותמך בשקט [illegible] הוועד. שליחי הוועד, מתוגברים בחשב [illegible], יצאו ללשכתו של בליזובסקי, שטפו [illegible] נדרים קשים, ולבסוף סוכם: "דובק" [illegible] תוך מספר ימים נתונים משלימים ומיום [illegible] יחליט התמ"ס תוך שבוע ימים מה [illegible] מחיר הסיגריות.

[illegible] ספר 9 ימים וביום רביעי שעבר [illegible] להשבית מחדש את הייצור. בליזובסקי [illegible] למשרד. לדבריו, "דובק" עדיין לא [illegible] את הנתונים הדרושים להשלמת [illegible]. המעשנים ספרו בינתיים 3 סיגריות [illegible] בקופסה, ומנכ"ל "דובק" כינס [illegible] עיתונאים וחזר על הדרישה: העלאת [illegible] ב־17 אחוז. אפשר להמר גם הפעם, כי [illegible] שוב ישחק את תפקיד המושיע וכל [illegible] יהיו מרוצים, פרט למעשנים, שמרוב [illegible] ידליק עוד סיגריה, אם תהיה להם.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: [illegible]

"טרור בתוך המפלגה"

משה עמירב: "נכון. האבנים של "הילדים הפלשתינים הביאו אותי לצעד הזה"

מאת רונית מורגנשטרן

המיית יונים נשמעת לאחרונה בתוך הליכוד. משה עמירב וחברים נוספים במרכז חירות מבקשים מראש הממשלה לכנס את מרכז התנועה, כדי לעשות חשבון נפש פוליטי נוכח המתרחש בשטחים.

בסוף השבוע יצא שלמה להט, שרק לפני מיספר שבועות הכריז שירוץ מטעם הליכוד כמועמד לעיריית תל־אביב, בקריאה צחורה כיונה — להחזיר את יש"ע יהודה, שומרון ועזה וגם את רמת־הגולן, כי הם "מהווים עול על המדינה". שאלה זהה הופנתה אל משה עמירב ואריה נאור.

— אם דעות כשלכם מדוע בעצם אינכם עוזבים את המפלגה?

— משה עמירב: "אני הרבה פעמים התנדבתי בחיי גם לצנחנים — לזה, אני לא מתנדב. אם הם רוצים שיוציאו אותי. אבל יש לי גם תשובה אידיאולוגית: הם טוענים כלפי שהלכתי שמאלה. אני טוען, שמאז שאני בתנועה, וזה 20 שנה שגדלתי בה, צמחתי בה וצימחתי בה והובלתי אותה לשלטון, אני כל הזמן עומד במקום, אבל התנועה שלי הולכת ימינה. כשאני התחלתי, יצחק שמיר לא היה שם, שרון לא היה שם וצחי הנגבי היה בכיתה ג'. "היום האנשים האלה סוחבים את התנועה לימין הקיצוני בעזרת אנשים כמו כהן אבידוב ודומיו. אני כל הזמן באותו מקום. אני גם רוצה להחזיר את התנועה למה שאני רואה וראו בה — תנועה לאומית־ליבראלית תנועת מרכז עם דרך הגיונית. חשבון הנפש שביקשתי לעשות אמור גם לגבי העניין הזה. אולי אני צריך להקשיב למורה ההלכות, צחי הנגבי, שבית־המשפט הוציא לו תעודה של שקרן, ושאת העניינים בקמפוס, כשהיה יו"ר אגודת הסטודנטים, הוא היה מסדר עם שרשראות ברזל? לו אני צריך להקשיב? שנה אני דורש: בואו נקיים דיון במרכז. דיון ולא יותר. ואם יתברר שאני קול יחיד, אני קם והולך הביתה. אבל לאו ב"חירות" אין דיונים אידיאולוגיים. לעומת זאת מפעילים מערכת טרור בתוך המפלגה. צחי הנגבי הקים מטה במשרד ראש הממשלה וקורא למי שסוטה מהקו לשיחה עם ראש הממשלה, וזו מפלגה המתהדרת בדמוקרטיה. נכון, לא קל יהיה לקחת את כל הליכוד לקו שלי, אבל חשוב מאוד שידעו בחוץ שיש גם אנשים כמוני בליכוד, ושיש עוד הרבה שחושבים כמוני בליכוד, כולל חברי כנסת".

— מדוע אינכם זוכים לתמיכה של חברי כנסת מן הליכוד שחושבים כמוכם לדבריך?

— "בתקופה כזאת הם לא ידברו. מי שמדבר עכשיו על שלום, נחשב למשתף פעולה עם אש"ף. חוץ מזה אנחנו ערב בחירות, המערך בשער, אז בכלל אסור לדבר. אני לא מקבל את התיזות האלה. לדעתי דווקא השעה הזאת טובה יותר מכל שעה אחרת. בליכוד אומרים לי, שהאבנים של הילדים הפלשתינים הביאו אותי לצעד הזה. אז אני אומר, נכון. האבנים של הילדים הפלשתינים הביאו אותי לצעד הזה".

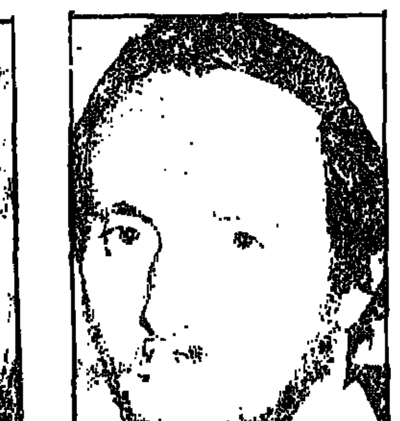

משה עמירב ● התנועה שלי הולכת ימינה

צ'יץ' ● השטחים, עול על המדינה

מזכיר הממשלה לשעבר, אריה נאור, הוצא אל מחוץ למפלגת הליכוד, משום שדיבר בזכות הועידה הבינלאומית ואף הצטרף לצוות הסברה של משרד החוץ, בעניין הוועידה. מה הוא מייעץ לעמירב וללהט לעשות? האם עליהם לחכות שיסולקו על־ידי מוסדות התנועה ואולי לעשות את הצעד החוצה בעצמם?

אריה נאור: "לגבי להט, הרי שהוא איננו חבר חירות, הוא חבר הליבראלים. אז נראה בקרוב עד כמה הליבראלים הם ליבראלים. לגבי עמירב, הוא סבור שיש לו מה לעשות בחירות — אשרי המאמין. לדעתי אין להם מה לעשות בליכוד. לא שאני חושב שאין ערך פוליטי לנוכחותם בליכוד, אלא שהליכוד נעשה יותר ויותר דוגמטי ופחות גמיש ופתוח לדעות ולביקורת עצמית, וזאת הבעיה האמיתית שלו ולא אם הם ישארו במפלגה או לא".

קול ההגיון

מאת מוטי בסוק

לא ירחק היום וגם משה עמירב יורחק מתנועת החירות בשל סטיות אידיאולוגיות, אחרי אריה נאור, שהורחק לפני פחות משנה.

נאור נחשב לנסיך ב"חירות". דודו, דוד ז"ל, היה מנהיג האצ"ל. אמו, אסתר, היתה חברת כנסת כמעט נצחית מטעם תנועת ז'בוטינסקי. גם משה עמירב נולד לתוך תנועת החירות. אביו היה מוכר בנתניה כאיש התנועה הרוויזיוניסטית, האצ"ל ואחר כך חירות.

מי שסבור כי הרחקת נאור ועמירב תיישר קו בתנועה, ותטהר אותה מכל הסוטים אידיאולוגית, אינו אלא טועה. עמירב הצליח לגבש בחודשים האחרונים, בתנאים קשים ביותר של לחץ ואיומים, קבוצה של חברי מרכז זוטרים (שמעון דרעי, אריה חכים, אילן רובין, שבתאי עמדי ועוד), התומכת בהידברות עם פלשתינים. חלקם תלויים בפרנסתם בפוליטרוקים של חירות. שמעון דרעי למשל, הוא ראשי תנועת הנוער של בית"ר. במקביל לתסיסה מלמטה, בין הטוראים במרכז חירות, מתחילים להתעורר סימני־שאלה גם בין הגנרלים.

בצמרת חירות הולכות ונוצרות שתי קבוצות של שרים וח"כים, "עיר הברזל" ו"הקבוצה הרציונאלית". הקבוצה הראשונה, שמיר־ארנס־דן מרידור־עוזי לנדאו, גורסת כי נגזר עלינו לחיות בארץ הזו על החרב. יש ימים שקטים ויש ימים קשים. איננו יכולים להתפשר עם הערבים הפלשתינים על השלטון בארץ ישראל. המקסימום שאנחנו מוכנים להעניק להם זו אוטונומיה מוגבלת בשטחים.

"הקבוצה הרציונלית", כמו קודמתה, איננה מגובשת אירגונית. מרבית חבריה לא גדלו על ברכי חירות והאידיאולוגיה הז'בוטינסקאית. בקבוצה זו ניתן למצוא את סגן ראש הממשלה דוד לוי, השר קצב, הח"כים מאיר שטרית, עובדיה עלי, אהוד אולמרט ואחרים. אלה עוקבים בדאגה אחרי ההתקוממות העממית בשטחים. עוד יותר הם מודאגים מהתגובה בציבור היהודי.

הם חוששים מאוד כי ננצח בקרב, אולם נפסיד את המערכה. בניגוד לעבר, מבינים חברי "הקבוצה הרציונאלית", כי גם אם מערכת הביטחון תדכא הפעם את המהומות, הם יתחדשו בעוד חודש, חודשיים, חצי שנה, ובעוצמה יותר כואבת.

חברי הקבוצה אינם מקבלים את הגישה הפטליסטית של "קיר הברזל". הם מחפשים מוצא אחר. הם מגששים. הם לא דוחים על הסף את הרעיונות והיוזמות של השמאל. הלב אומר — לא. הרציו אומר — צריך לבדוק. אתה שומע אותם במזנון הכנסת הופכים ומתלבטים מרצונם בנושאים, שפעם היו טאבו עבורם. צ'יץ חשף את דעותיו להתקפות "קיר הברזל", אך הוא לא בודד בצמרת הליכוד. גם לא בחירות.

ז'בוטינסקי? שתול של השמאל

מאת זאב צחור

צ'יץ' איננו ז'בוטינסקי, גם משה עמירב לא. אבל אלו שתובעים להרחיק את צ'יץ' ועמירב מהליכוד ממשיכים קו רצף של מחלוקות ופילוגים המלווה תנועה זו מראשיתה הרוויזיוניסטית.

לימים ניסו לטשטש את העובדה שהתנועה הרוויזיוניסטית אכן היתה רב־גונית. בלשון של היום היינו מדברים על סופרמרקט של דעות.

ההבדל בין אז לעכשיו מפתיע. בצד שכיום מכנים אותו "יונים" היו הדמויות הבולטות בתנועה, כמו בנימין לובוצקי שהיה המזכיר הכללי של בית"ר ואריה אלטמן שהיה מנהיג המיפלגה בארץ. ואפילו, לא יאמן, זאב ז'בוטינסקי עצמו.

מהצד האחר ניצבו אנשים כמו זאב פון־וייזל, מנחם בגין ובולט מכולם — אבא אחימאיר. אחימאיר הגדיר את עצמו כפשיסט בעל הכרה. הוא ראה בז'בוטינסקי שתול של השמאל. ז'בוטינסקי, ליבראל מתון יחסית, סבר שאחימאיר הוא לאומן קיצוני המסכן את המיפלגה.

ההבדל בין אז לעכשיו מבטא את ההקצנה שחלה בימין. אז שלטו במיפלגה ז'בוטינסקי וחבריו. אחימאיר נידחה ומצא את עצמו בחוץ. אבל הנצחון ארוך הטווח היה שלו. היום שולטים בליכוד ממשיכי תורתו. הם פולטים החוצה את כל מי שלא מסכים אתם. זה התחיל בערי ז'בוטינסקי, בנו של המנהיג, נמשך בעזר וייצמן ולא ייגמר בצ'יץ'. לפי שיטתו של צחי הנגבי, גם זאב ז'בוטינסקי היה בחוץ.

על הפרק

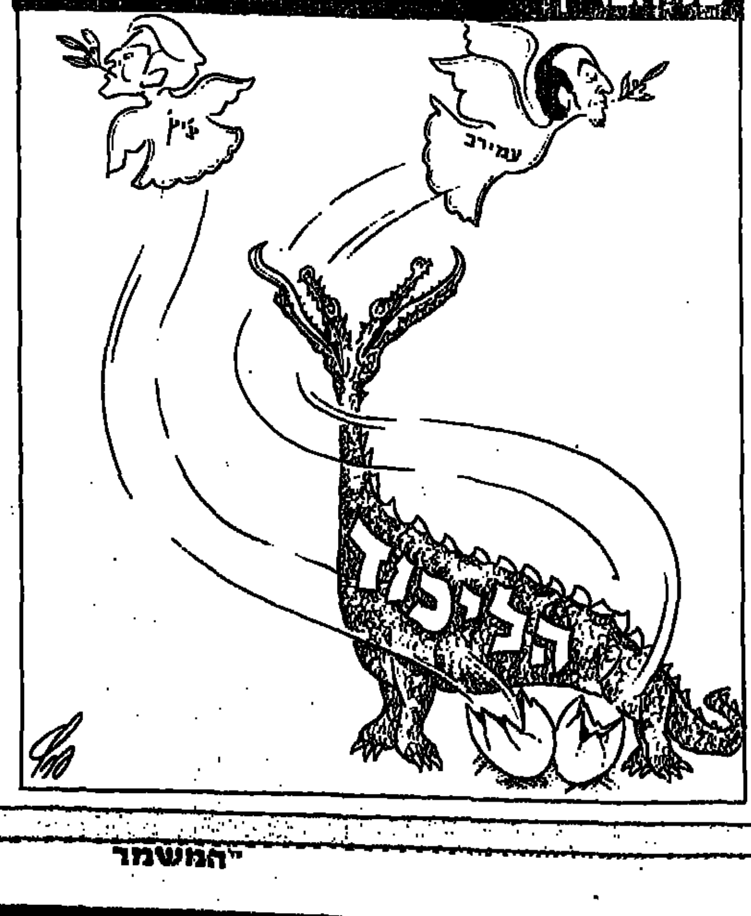

ומי שלא מוצא חן בעיניו...

מאת לוי מורב

"חירות איננה סופרמרקט רעיוני. אנחנו תנועה אידיאולוגית, בניגוד למערך". כמו חוט השני עוברת הטענה הזאת בדבריהם של אנשי חירות, מהקטנים ועד הגדולים. מיהושע מצא דרך אהוד אולמרט וכלה בשרשרון.

הכל מנפחים את הריאות, פותחים כפתור אידיאולוגי, חושפים חזה שעיר (פחות או יותר) ורוטנים: אצלנו אין מקום לתבוסתנים כמו צ'יץ' ועמירב. אנחנו, יעני, אידיאולוגים. זאת אומרת אצלנו ארצישראל זה לא עניין למיקוח. אצלנו המולדת זה עניין שלא עומד למו"מ. למשל חצי האי סיני, למשל פיתחת רפיח. אנחנו לא מוכנים לוותר אפילו על מילימטר אחד מנחלת אבות וזה כלי להזכיר את הנפט ואת החשיבות הגיאו־סטרטגית של סיני.

לכן, מי שמוכן לוותר על סיני ועל הישובים היהודים, אין לו מקום בתנועתנו הגאה, שלא תוותר ותלך למדבר האופוזיציוני ולא תסכים לוותר על האידיאולוגיה שלה על שלמות הארץ.

רגע, עדיין לא גמרתי איתם, עם הבוגדים העלובים האלה, המבזים את תנועת ז'בוטינסקי. נגרש אותם כמו שגירשנו את אריה נאור וזערי ז'בוטינסקי. אנחנו לא נסכים לפינוי אף יישוב יהודי בשום מקום. ראש התנועה שלנו הקודם הוא חבר כבוד במושב נאות־סיני ואתה מתאר לך מצב כזה, שמנחם בגין יתן להרוס את נאות־סיני ואת שדות? אני שואל אותך? והשרשרון ישלח בולדוזרים להרוס את ימית? בשום פנים ואופן. נוותר על השלטון, על הכוח, על המישרות, הוולבויים, כי אנחנו, בניגוד למערך, תנועה אידיאולוגית ולא סופרמרקט.

אצלנו ארצישראל זה לא עניין למסחרה. אנחנו לא נוותר על נחלת אבותינו בגדה המזרחית, כי חינכו אותנו ששתי גדות לירדן, זו שלנו זו גם כן. ולכן, מאז 1977 אנחנו עושים הכל כדי להגיע ליום הגדול, בו נשלח את צבאנו המפואר לשחרר את חבלי המולדת, נחלת גד, ראובן וחצי המנשה בעבר הירדן המזרחי, כי כידוע אנחנו לא סופרמרקט, אנחנו חנות מכולת, ושטח משוחרר לא יוחזר. ומי שיעז להגיד, שירדן היא המדינה הפלשתינאית, נזרוק אותו אחת־ושתיים מהתנועה שלנו.

רשות הקורא

להביט בבוקר בראי

בבחירות האחרונות הצבעתי בעד רשימת המערך. עשיתי זאת למרות שבדברים רבים איני מסכים עם מצעה של מפלגת העבודה, מתוך תקווה כי בישיבתם בממשלה יצליחו פרס ורבין לקרב את השלום. בפועל, קרה ההיפך הגמור. יצחק רבין שכח כי בוחריו נמנים כרובם עם המתונים ושוחרי השלום שבין אזרחי ישראל. הוא מנהל מדיניות גסה, ברוטאלית ועקובה מדם, מדיניות גרועה אף יותר מזו של אריאל שרון. אין פלא כי רבין זוכה באחרונה לשבחים מפיהם של אנשי הימין הקיצוני, של קנאים לאומניים וגזענים דוגמת הרב דרוקמן: הקטל הבלתי פוסק בשטחים הכבושים הוא לרוחם של צמאי דם אלה.

בזאת ברצוני להודיע כי לעולם שוב לא אצביע בעד מפלגת העבודה, כל עוד נמנה יצחק רבין עם מנהיגיה. בבחירות הבאות בכוונתי להקדיש את כל כוחי ומאמצי לשכנע את חברי וידידי שלא להצביע בעד מפלגה זאת. קשה לי להבין כיצד עוד נותרו בין חברי מפלגת העבודה אנשים המתיימרים להיות שוחרי שלום או „יונים". אני כמקומם הייתי מחזיר את כרטיס החבר עוד היום, כדי שאוכל להביט בבוקר בראי.

ראובן דר זהב, תל־אביב

הגימלאים נשחקים והוועדות — מתמנות

העבר מלמד שהדיונים בין ההסתדרות הכללית לבין ראשי האוצר, בדבר חידוש הסכם השכר במגזר הציבורי נמשכים, במקרה הטוב, שלושה חודשים ולכל ידוע שביום 31.3.88 יפוג תוקפו של ההסכם הקיבוצי האחרון. מדוע אם כן המזכ"ל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד אינם יוזמים ואינם מתכנסים לאלתר ובעוד מועד עם אנשי האוצר, כדי לדון בהסכם קיבוצי חדש לשנת 1988?

מדוע חוזרים על טעויות העבר, בהן הדיונים על ההסכם הקיבוצי התלו שישה חודשים לאחר שפג תוקפו החוקי של ההסכם, כאשר עד אפריל 88 נותרו פחות חדשים.

מן הראוי היה גם שמזכיר ההסתדרות יואיל בטובו להבהיר לגימלאים מה קרה לוועדה החדשה שקמה בספטמבר 87 על מנת לבדוק את מצבם של הגימלאים? כזכור, ועדה זו קמה על אף ועדה קודמת של האוצר וועדת הכספים של הכנסת, שכבר הגישה את מסקנותיה בעניין שחיקת שכרם של הגימלאים בשירות הציבורי. מדובר בהחלטה קודמת, שקראה לשר האוצר לשלם לגימלאים את הפרשי השחיקה של 26.7%, רטרואקטיבית מחודש אוקטובר 1986.

מעניין לדעת כמה ועדות וועדות־משנה נוספים מתכוונים למנות ולהרכיב, כדי שציבור הגימלאים יקבל את הפיצוי „מגיע לו בדין ולא בחסד".

מרדכי אוסיר, ירושלים

נאשמים בריגול, לא בנשימה אחת

תוך יומיים פורסמו ב„על המשמר" שתי רשימות העוסקות בריגול סובייטי בישראל. בשתיהן דובר בנשימה אחת על ישראל בר, אהרון כהן, פרופ' קורט סיטה ושבתאי קלמנוביץ'. חולק אני על כריכה זאת. לדעתי, נעלמו שתי עובדות מעיני הכותבים, אחת לחוגרה ואחת לקולא.

לפני חודשים מספר התפרסם בטלוויזיה ראיון עם רעיתו של אהרון כהן, בו קבלה על האשמה בה הורשע. לדבריה, חברים מהקיבוץ הארצי ביקרו את הנאשם בשבתו בכלא, אך משנשאלה אם בין המבקרים היו גם מאיר יערי ויעקב חזן, התחמקה מלהשיב. מסתבר, כי שני מנהיגי הקיבוץ הארצי ומפ"ם לא היו בין המבקרים. זו עובדה המוכיחה את תמורת העניין. העובדה לקולא היא, שהנאשם ערער על פסק הדין לפני בית המשפט העליון, שהמתיק את עונשו והעמידו על שנתיים וחצי. לאחר מכן חנן אותו נשיא המדינה והוא שוחרר מהכלא. כל זה לא קרה לגבי הנאשמים האחרים.

מנחם טובין, תל־אביב

שרון ומחיר הביטחון

קראנו ושמענו כי סידורי הביטחון של אריק שרון עולים כמיליון ושש מאות אלף ש"ח. מאידך לא נמצאו עד כה, כ־9 שנים לאחר החלטת הממשלה להעביר את האחריות לביטחון השוטף בנגב מצה"ל למשטרת ישראל־מג"ב, מיליון ש"ח לצורך חיוני זה. משרד האוצר מסרב לאשר תקנים לרכז ביטחון שוטף ביישובים חדשים, ישובים קטנים מול אוכלוסייה עויינת. מדובר ב־11 תקנים.

אבל למה כבר אפשר לקוות לאחר היחס המחפיר ל„יד ושם"?

י. שיין, גבעתיים

לא אתם צריכים להתפטר

ליהושע סובול וגדליה בסר/אנשי „ליל העשרים"/שהועתם להלום על מדינה אחרת/ועשיתם לא מעט למענה/לא אתם צריכים להתפטר/ולא עליכם לשלם את המחיר/

עדיין יש אלפים בארץ/הרואים בכם ובמחזות שלכם/מיטב האמנות/אך יותר מכך/מיטב „הנפש היהודית"/היודעת כי כותה בצידקתה/ברגישות לזולת, בחסד ובאהבה/וגם בהגנה עיקשת על בטחונה/ובטחונה הוא גם זעקת אימהות/יהודייה וערבייה/הוא גם להישיר מבט אל בנינו/ההולכים לצבא/ואלינו, ההולכים למילואים/ולהיות בטוחים/שעשינו הכל למען לא תהיה עוד מלחמה/למען לא נצטרך לעסוק כל הזמן/ב„הפרות־סדר" וידויי אבנים/בגדה וברצועה/בטחוננו הוא גם בימת תיאטרון חופשייה/לא אתם צריכים להתפטר!/

לבטח לא עתה/כאשר יש המפעילים „דם ואש" משני הצדדים/גם בשטחים וגם מול הבימה.

יגאל ווילפנד, עין השופט

טיפול מעל ומעבר

ביום א', 20.12.87, נפגע קשה אבי משפחתנו בתאונת דרכים, בהיותו הולך רגל והובא לביה"ח בילינסון. שם נותח ואושפז במשך שלושה שבועות, תחילה ביחידה לטיפול נמרץ ובהמשך במחלקה האורטופדית. ברצוננו להעלות על נס את צוותי בית החולים, בחדר המיון, ביחידה לטיפול נמרץ ובמחלקה האורטופדית, אשר למרות המצוקה בכוח אדם השקיעו מעל ומעבר ביחס ובטיפול המסור, ובכך תרמו גם להרגשה טובה וגם לשיפור בקצב ההתאוששות.

כל הכבוד.

משפחת יערי, פתח־תקוה

אמינות הליכוד

התנסיסה של המיעוט הערבי משני צידי הקו הירוק מחייבת אותנו לגישה עוד יותר רצינית לתחרות שהם מנהלים נגדנו.

כך, למשל, מי ששולל ברצינות ועירה בינ"ל (כי תוצאתה — נסיגה), מן הראוי שיהיה גם מעשי ויפעל פוזיטיבית ובמרץ להגדלת ההתישבות באזורי יש"ע, לפחות עד כדי כך שהקמת מדינה פלשתינית לא תהיה אפשרי.

לפיכך, רע הדבר אם מסתפקים בהכרזות מילוליות יפות כגון: „לעולם לא תהיה מדינה פלשתינית", או „לא נוכל למסור את יש"ע לריבונות זרה" (דברי רה"מ ושר האוצר מדריו ב־47.1), בעוד שלמעשה נמנעים מלהקים אפילו את מכסת היישובים שעליה כבר קיבלו את הסכמת המערך. זה אכן מהווה מחדל חמור מבחינה עניינית, ואף הטעיה של ציבור הבוחרים ומעילה באמונם.

בהקמה מהירה של ישובים אלה תיבחן אמינות הליכוד.

אליהו כרמל (וינ.מרג), ירושלים

אגרות אחד העם

הננו עוסקים יותר בהכנת מהדורה חדשה ומורחבת של איגרות אחד העם. נודה לכל מי ששמורות איתו איגרות מקוריות משלו (ולא מודפסות), אם יואיל להתקשר אתנו ולהודיענו על כך לטלפונים: 03-420680 או 03-416855. אפשר גם להודיענו בכתב לכתובת: המכון לחקר הציונות, אוניברסיטת תל־אביב, תל־אביב 69978.

שולמית לסקוב,
המכון לחקר הציונות,
אוניברסיטת תל־אביב

עוד חומייני

לפני שבועיים בערך פרסמתם „תביעה בגין השמצה", אשר בה מגינה א.ל. על כבודה של החפושית, זבלית הפרחים המלדרה, שהדביקו לה את כינוי המעליב — חומייני. אבל יש חומייני אמיתי.

לדעתי, מגיע כינוי מפוקפק זה — „חומייני" — לחרק אחר. הוא הפשפש השחור, Macyoscytus brunneus. חרק זה, שהוא פשפש עלים, מגיע בהמוניו בימי הקיץ לכל מקום כמעט. נתקע במעוטו בפנים, מסתבך בשערות, חודר אל הבגדים. ואף מגיע לצלחת או לכוס משקה. צורתו השחורה וכנפיו המקופלות על גבו כמעיל מתאימים בהחלט לאותם לובשי שחורים. הוא מגעיל ונדחף לכל מקום. נוסף על כך הוא גם מצחין מבלוטות סרחון מיוחדות שבגופו. חומייני אמיתי.

רק עובדת היותו נמשך לאור משבשת במקצת את הדימוי המושלם, כי החומייניסטים למיניהם רוצים להחזיר אותנו לחשכת ימי־הביניים.

אורי ל. ראש הנקרה

1987 — הממשלה הובילה ביוקרים

© האגרות עלו ב־72%

מי שהתקשה לשפוץ את הרצפה בלי עוזרת בית, או הקפיד לדרוך למספרה ולמכון יופי, התקשה להאמין שמדד המחירים לצרכן ב־87 עלה ב־16.1 אחוז בלבד. אלה הם כמה מהשירותים שהתייקרו אשתקד בשיעורים גבוהים במיוחד. את הסולם הזה מובילות אגרות ממשלתיות לסוגיהן, שהתייקרו מב־72 אחוז, עזרה בבית כ־53 אחוז, תספורת וטיפול במכון יופי כ־56 אחוז, ושירותי בריאות שונים (כולל ריפוי שיניים ורופא פרטי), שהתייקרו ביותר מ־40 אחוז.

אחרי הביקור אצל רופא השיניים יכולנו להירגע בהצגה טובה או סרט מהנה, אבל לפני שנכנסנו לאולם היתה לנו סיבה טובה להתעצבן בקופה — מחירי שירותי הבידור עלו ב־50 אחוז והקולנוע התייקר ב־34 אחוז. גם על העיתון שאתם קוראים עכשיו, אם זה במקרה „על המשמר", אפשר להתעצבן — עיתונים, שבועונים וירחונים התייקרו בשנה שעברה בכ־34 אחוז. כל מה שנותר אחרי הרשימה הארוכה הזאת הוא להטביע את היגון בטיפה המרה, אבל גם היא כבר עברה בשנה שעברה ייקור של [illegible] ביותר [illegible].

את העיצבות צריך [illegible] אחרים. מוצרי אנרגיה [illegible] [illegible] כ־ירד דלק לרכב [illegible] אחרים [illegible] ציצים, [illegible] תפוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] מחירי הקפה הנמס [illegible] ירידה של כ־11 אחוזים. לרמה הנמוכה של [illegible] הביבי הסטיקלייטונים מחירי הירקות והפירות [illegible] בין החודשים האחרונים בכ־7 אחוזים, אחרי תנודות עונתיות. כל שאר מחירי המוצרים והשירותים נעו סביב התוצאה הסופית.

מדד המחירים הסיטוניים של תפוקת התעשייה לייצור מקומי עלה ב־88 ב־10.11 אחוז, לעומת עלייה של 13.1 אחוז בשנה [illegible], כלומר, ב־88 הוא היה נמוך מהמדד הכללי, ובשנה שעברה גבוה מהמדד הכללי. עליות מחירים גדולות יחסית נרשמו ב־78 בכרייה וחציבה (32 אחוז), [illegible] (כ־26 אחוז), דפוס והוצאה לאור (כ־25 אחוז), מוצרי גומי ופלסטיקה (כ־24 אחוז) ומוצרים כימיים ומוצרי נפט (כ־21 אחוז). לעומת זאת נרשמו עליות נמוכות יחסית בענפים אחרים: עור ומוצריו כ־5 אחוז, מזון כ־7 אחוז ומכונות כ־8 אחוז. המובילים בתוך הענפים [illegible] [illegible] ג[illegible] עלייה בממוצע של [illegible] אחוז, [illegible] 41 אחוז [illegible] [illegible] מוצרי [illegible] למשקיבית (לפקל[illegible]) [illegible] אחוז, הגרועים, צבעים ולאכות [illegible] והמוצרים [illegible] התייקרו ב־29% [illegible].

במדד מחירי התשומות בבנייה [illegible] לא חל שינוי משמעותי, והוא עלה ב־16.1 אחוז, לעומת 24 אחוז ב־86. [illegible] בשנה שעברה נבעה בעיקר עלייה [illegible] עבודה, התייקרות החומרים, העלייה [illegible] ציוד וכלי הובלה והתייקרות [illegible]. מחירי הבנייה מחזיקים בשיא 87 [illegible] ההשפל, שהתייקרו בכ־63 אחוז. [illegible] נרשמו עליות מחירים נמוכות במיוחד [illegible] (כ־3 אחוזים), אבן ועץ אורן.

במדד מחירי התשומות בענף החקלאות [illegible] בשנה שעברה כ־17.1 אחוז, לאחר עלייה [illegible] 9.9 אחוזים ב־86. המובילים בענף [illegible] (כ־11 אחוז), זרעים, פקעות ושתילים [illegible] אחוז ודישונים (כ־21 אחוז) בשיעורים [illegible] יחסית עלו מחירי דלק ושמנים [illegible] אחוזים), חומרי אריזה (כ־12 אחוז) [illegible] עבודה השירותים למועסקים בחקלאות [illegible] אחוז.

אורי נח[illegible]

גלגלי הבורסה

ביקושים למניות ההסדר בעקבות עליית הדולר

השיפור שחל בשער הדולר בעולם הביא אתמול לביקושי־שיא במניות ההסדר, הצמודות לדולר. הביקושים עלו ל־17.2 מיליון ש"ח בעוד ההיצעים הסתכמו ב־76 אלף ש"ח בלבד. 22 שערים עלו ו־4 נשארו בלי שינוי אף שער לא ירד.

כמניות החופשיות הסתכמו הביקושים כ־3.6 מיליון ש"ח וההיצעים ב־1.7 מיליון ש"ח. 139 עלו, לעומת 135 שירדו ו־141 שנשארו בלי שינוי.

בשוק איגרות החוב עלו הצמודות לדולר עד 1%, בעוד הצמודות למדד לא נהנו מעליית מדד נובמבר ושעריהן נעו לשני הכיוונים עד 1%.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.2% ל־18.3%, תוך ירידה גדולה במחזור, מתחת ל־3 מיליוני ש"ח.

מקרנות הנאמנות נמסר על פדיונות לא גדולים יחסית.

במסחר רב צדדי במניות לפני הצהריים נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.3% (דיסקונט השק') ל־2.2% (הסנה). בסיבוב הראשון עלה מדד השערים מ־88.95 ל־89.20.

במסחר במניות בשערים משתנים אחה"צ עלו 13 שערים, 6 ירדו ו־6 נשארו בלי שינוי. העליות הגדולות ביותר — ב־2.5% — כמרכזית ובעלית. הירידה הגדולה ביותר — ב־3% — היתה כפולגת כ'. המחזור הגדול ביותר — 379 אלף ש"ח — היה בדיסקונט השק'. מדד המניות עלה מ־88.23 ל־88.41.

במניות ההסדר שמדיונן ב־1988 נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.1% (אי די בי ב') ל־1.9% (המזרחי ע"ש). הפועלים ע"ש עלו ב־1.1% והפועלים למוכ"ז — ב־1%. תשואותיהן השנתיות נעו בקרבת 13%.

במניות ההסדר שמדיונן ב־1989 נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.2% (הפועלים למוכ"ז, לאומי והמזרחי ע"ש) ל־1.0% (דיסקונט א'). תשואותיהן השנתיות נעו בקרבת 9%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלו כללי מ"ר 1 ב־0.3% ופי בי ב־1.1%. לעומתן ירדו אוה"ה ב־8.8% והספנות 05 ב־5.3%.

במניות ההשקעות בלטה העלייה ב־11% כשנ"הר אופ'. לעומתה בלטו הירידות: דלק אופ' (27.9—), יצהר אופ' (12.2—). מכל השערים, 10 עלו מעל 5%, 129 עלו עד 5%, 109 ירדו עד 5% ו־26 ירדו יותר מ־5%.

בנק כרמל הודיע, שקבוצת המשקיעים, אשר רכשה את השליטה בבנק, קיבלה ב־13.1.88 מנגיד בנק ישראל היתר לרכישת אמצעי שליטה בבנק.

„אלסינט" דיווחה על הפסד נקי של 43 מיליון ש"ח בשנה שנסתיימה ב־31.3.85, לעומת רווח של כ־3.5 מיליון ש"ח בשנה שנסתיימה ב־31.3.84.

„דלתא גליל תעשיות הודיעה על מינוי ד"ר יהושע רוטנשטרייך ורן פרופר לדירקטורים חיצוניים שלה.

„בלל תוכיבת תעשייה" בחרה בד"ר יפה ואלי זמיר כדירקטורים מקרב הציבור.

אלחנן הורו[illegible]

בכירים ב„חירות"

מינוי כהן־אורגד — הצעת נפל

בא לי לצעוק בהקשר יגאל כהן־אורגד — הנולך עירום! — אמר לי אחד מראשי תנועת „חירות" בתשובה לשאלתי על הצעת שמיר וארנס בדבר מינויו של כהן־אורגד כגזבר ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. לדעתו, אמר האיש, זה יהיה ממש אסון.

לדבריו, הוא איש ארגון לקוי והיה שר אוצר גרוע. שלושה מנכ"לים באוצר, סרן, גפני ושרון, התפטרו בתקופת כהונתו הקצרה כי לא יכלו להסתדר איתו. כהן־אורגד, אם יהיה גזבר הציונות, יצטרך להיפגש עם ראשי בנקים עולמיים, אך „האיש חולה דברת", נאמר, ללמד את כל העולם כלכלה.

פעילותו בכנסת שואפת לאפס: לא רואים ולא שומעים אותו. מכאן, שהצעה להפכו לגזבר, אף לדעת בכירים בליכוד, היא „טמטום הגובל ברשעות". בחוגים אלה סבורים שב„חירות" תקום צעקה גדולה כלפי מינויו וסביר להניח שייכשל.

בכיר אחר ב„חרות" אמר, כי מעולם לא ראה את כהן־אורגד עוסק בנושא כלשהו מתוך ידע או שיקול דעת: אצלו הכל אלתורים.

אם כך, מדוע מציעים שמיר וארנס את כהן־אורגד כגזבר ההסתדרות הציונית והסוכנות? התשובה האפשרית — יגאל כהן־אורגד היה שותף לשמיר וארנס במאבק נגד הסכמי קמפ־דייוויד בשנת 1979. כהן־אורגד, תושב אריאל, הוא יו"ר מועצת המנהלים של חברתם איתם („ארץ־ישראל תעשיות מתוחכמות"), יו"ר מועצת המנהלים של המיכללה הלאומית באריאל, חבר נאמן לסיעת ארנס בליכוד, המשתף פעולה עם מחנה שמיר.

כהן־אורגד, בן 50, מפעילי „חירות" הוא בעל תואר ראשון בכלכלה וחינוך. הוא איש אמיר, מבעלי חברת ייעוץ כלכלי. עבד באוצר בימיו של ספיר, כיועץ בנושא מאזן התשלומים ותכנון אורחי. בבחירות 1977 נכנס לכנסת. חבריו לסיעה מתארים אותו כאחד שמרבה להשתמש במילים גבוהות. בוועדת הכספים של הכנסת נחשב כאחד החברים המעייפים ביותר.

ניציותו, התנגדותו להסכמי קמפ־דייוויד הביאו לו גם את מקומו בכנסת העשירית בקבוצת מתנגדי קמפ־דייוויד שמורת אמונים אחד לשני. הם היו התומכים הנלהבים ביותר במלחמת לבנון, שכן כל מטרתם היתה להוכיח כי שלום עם מצרים אינו טוב. את הגיד עליו נחתם. בהיותו מתנחל, יום את הקמת איתם המאגדת בתוכה עשרות מופלגים מהארץ ומחו"ל, שהשקיעו כספים בהקמת מפעליה בשטחים, על אף הצלחה המועטה והפסדים כבדים.

נפילת ארידור, באוקטובר 1983, לאחר התמוטטות מניות הבנקים, הביאה לו את משרת שר האוצר במקרה. שמיר פלירטט עם עזר וייצמן ועם דוד לוי. וייצמן, שיגיע לחזור לממשלה, התקשר עם כהן־אורגד „המומחה הכלכלי" של „חרות", והבטיח לו סגנות. כאשר המו"מ נכשל, שמיר התקשר אליו ומינה אותו, אורגד קפץ מיד על המציאה.

ימיו כשר האוצר נרשמו ככישלון כה גדול, שהוא לא הוצע כשר בממשלת האחדות הלאומית.

אחת הדוגמאות לכשלונו יכולה לשמש העברת 10 מיליון דולר לבעלי „צפון־אמריקה" כאשר היה שר אוצר, עיסקה שלא קיבלה שום אישור תקציבי וכוונתה היה התנגדות כל בכירי האוצר. הוא אישר, בסוף אוקטובר 83, הפקדת סכום של 10 מיליון דולר בבנק הפועלים. במקביל הבנק היה אמור להעמיד סכום דומה לחברת האחזקה של בעלי המניות של בנק צפון־אמריקה. בשתי ישיבות שכינס התנגדו כל בכירי האוצר לעיסקה. גם ראשי בנק ישראל התנגדו, אך אורגד לא שעה לעצות.

סיפור דומה היא פרשת „ויסקי", חברה העוסקת במדור מחשבים לאיתור מטוסים במיקרופילם וממוקמת באריאל. החברה הזאת היתה חייבת מאות אלפי דולרים לפחות לבנקים, ובעיקר לבנק איגוד. „ויסקי" היתה החברה הראשונה שהוקמה על־ידי איתם, ששכהן־אורגד משמש כיו"ר מועצת המנהלים שלה. החברה נסגרה, והצטרפה לשורת כשלונות כלכליים בה היה כהן־אורגד מעורב.

חיים מרגלית

מאבדים שליטה

השאלה הנשאלת לקראת 1988, היא — האם הממשלה מאבדת שליטה על החיים הכלכליים. סימני אובדן השליטה מתרבים ומתחת לפני השטח מתרחשים דברים.

הסימנים הראשונים לאובדן שליטה פרצו בשירותי הבריאות: שביתות מרדימים, עיצומים בבתי־חולים ממשלתיים, סכסוך עבודה של עובדי המינהל והמשק. הברזים נסגרו חזק בתקציב הבריאות, אך כלי למצוא תחליפים. סיגון שהתקציב לבדו אינו יכול להיות כלי מינהלי. יש לקצץ בבת־אחת עם קיצוץ פעילות, אבל אם אין רוצים או אם לא יכולים לקצץ פעילות — אי־אפשר לקצץ בתקציב. האוצר חייב היה לשאול את עצמו, אילו שירותי בריאות הניתנים כיום לא יינתנו בשנה הקרובה, אך בהעדר מדיניות, מחליטים על קיצוצים.

הממשלה מפגינה אובדן שליטה גם בתחום הרפורמה כרלק. הנושא נראה כמלחמה פרטית בין שר האנרגיה לבין חברות הדלק, כאשר חלק מהחברות הן ממשלתיות. אין ספק כי שוק הדלק זקוק לרפורמה, אולם ספק אם הרפורמה המוצעת ע"י שחל היא הרפורמה האמיתית.

המונופול עשוי להחליף את הקרטל

לא תמיד, ובמיוחד לא בטווח הקצר, החלפת מונופול או קרטל בתחרות חופשית מביאה להוזלת המוצר. לעתים, כתוצאה מעלות התחרות, המוצר אף עשוי להתייקר. הכנסת גורם מונופוליסטי, כגון בתי הזיקוק, בתור גורם להתחרות החופשית, עשויה לאיים בנצחון הגורם המונופוליסטי. התחרות חופשית בין גורמים בלתי שווים איננה חופשית, ואם בתי הזיקוק ייכנסו לתחרות עם היתרון היחסי שיש להם כמזקקי דלק יחידים בארץ עבור כולם במפרטים המקבילים, עשוי להיווצר מצב שאת הקרטל יחליף המונופול — כלומר, שהמונופול ינצח בהתחרות ויחליף בשוק את חברי הקרטל. מכך לא תצמח טובה למשק, להיפך: גורמי ייצור עשויים להתבטל. אין בטיעון זה כדי מתן ידוק להמשך המצב הקיים, כאשר באמצעות קרנות השוואה עלומות מועמסות על הצרכן כל העלויות, נחוצות ושאינן נחוצות. אין להמשיך את השיטה בה העלויות נקבעות באופן שרירותי, ובכלל אין להמשיך בעלויות הנקבעות. אולם לא יתכן לנהל במדינה דמוקרטית מלחמות פרטיות. יש להביא את מלוא פרטי הרפורמה לאישור הממשלה ולדיון בכנסת, ולבחון את מלוא התועלת ואת מלוא הנזק העשוי להיווצר. הנזק במעבר הדרגתי עשוי להיות קטן יותר מזעזוע משק הדלק בשביתות, השבתות והתנגשויות.

תחום נוסף של אובדן שליטה הופגן בתעשיות האלקטרוניקה. כולם יודעים שקיימת בעיה. הבעיה לא נוצרה ע"י האוצר, אך הוא חייב להחליט אם הבעיה היא זמנית, שיש לגשר עליה, או שהיא אקטית, ואין מקום לתעשיות אלקטרוניקה בארץ, אלא אם הן מסוגלות להתקיים בתנאים הקיימים. ככל הנראה, זוהי עמדת האוצר. אולם קשה להניח שישראל תוכל להתקיים בעתיד ללא ענף זה בתעשייה הישראלית. או מגלי לשפוך כסף, יש למצוא מקורות למו"פ אזרחי, שיחליף את הגיוון של אלקטרוניקה צבאית בה השוק הוקטן. יש לעשות זאת על בסיס בדיקה מרוקדקת של תוכניות, על בסיס השתתפות ברווחים עתידיים.

כל הזמן שבעולם

בתחום החקלאות נמשך משבר המושבים. בינתיים, החוב שנצבר קיבל תאוצה וכל יום שעובר מוסיף ריבית והפרשי הצמדה, אולם האוצר אינו מזורז לפתור את הבעיות. המושבים שוקעים יותר ויותר בחובות ובעוד לפני שנה עדיין ניתן היה לגבות אותם, כל זמן שעובר מכביר על גביית החוב, אך האוצר מטפל בבעיה כאילו כל הזמן שבעולם עומד לרשותו.

ועדת ששינסקי יושבת על מדיניות המיסוי ואינה מצליחה לגבש מסקנות. התפקיד שהוטל על הוועדה הוא לא הורדת מסים, אלא רציונליזציה של מערכת המס ללא אובדן הכנסות. אולם כל כיוון בו נוגעת הוועדה מאיים בזעזועים. ביטול הטבות מס לקרן השתלמות או ארוחות, ייקר את עלות העבודה, אלא אם כן ועדת ששינסקי תצליח לשכנע את העובדים שיקבלו הכנסות שער כה היו פטורות ממס, כהכנסות לאחר מס.

כל הצעה של הוועדה להטיל מס על רווחי הון ועל ריבית נתקלת בהתנגדות מכיוון אחר. חלק טוענים, כי מס על רווחי הון ימית את הבורסה וחלק אחר טוען שהדבר יפגע בחסכון. שוב עומדת השאלה, האם זה הזמן לזעזע את מערכת המיסוי, או האם עדיף להשאיר מצב פגום במקצת ולדחות את הרפורמה לזמן מאוחר יותר.

סימן מעודד ראשון של ניסיון להינתק מסגנון חשיבה שגרתי היא הצעה של בנק ישראל — ולא של האוצר — להנהיג את הפצ"ח ופיקדון צמוד חלקית, למטבע חוץ), ועם זאת לבטל את ההיטל על המס"ח. במקרה זה יוכלו הבנקים, כשיטה של כיסוי צמוד, לקבל פקדונות שקליים צמודי מט"ח ולהלוות מפקדונות אלה. יש בכך אולי משום דולריזציה במערכת הפקדונות והאשראי, אך יתכן כי השיטה, אם תופעל בצורה נכונה, תבטל את פערי הריבית בין הארץ לבין חו"ל. אולם היוזמה לכך לא באה מהאוצר.

לקראת אפריל על האוצר להיכנס למו"מ על השכר. קשה להניח כי עמדת הפתיחה של האוצר, „ללא תוספות שכר" בשירות הציבורי, תוכל להחזיק מעמד מעבר לשלב הפתיחה.

אין לראות שום סימן למחשבה יוצרת באוצר לכיוון פתרון הבעיות שיווצרו. בסופו של דבר, שר האוצר עלול למצוא את עצמו במצב שגם יהיו סכסוכי עבודה ממושכים במשק וגם יצטרך לשלם. במקרה זה, המחיר שישולם יהיה כפול.

צבי טימור

מכתבים לעורך הכלכלי

כשמקלים למעלה מוכרחים להכביד למטה

ההלהיטות הליברלית להקל את עול המסים על בעלי ההכנסות הגבוהות, הזוכה לתמיכה גם בחוגים רחבים של אנשי כלכלה ניהול — אולי מתוך מניע אינטרסנטי בלתי מודע — מוטעית בנטל המס הכבד מנשוא המוטל על האזרח הישראלי, שאין לו אח ורע במדינות המפותחות. נתונים השוואתיים מטעם הארגון לשיתוף כלכלי (OECD) על נטל המס הישיר העקיף השנתי לנפש במונחים דולריים ב־24 מדינות מאשרים כי הסיפור על העשיר הישראלי, הכורע תחת נטל המס הכבד איננו אלא אגדה מהלכת המופצת בשקידה ע"י אינטרסנטים למיניהם והנקלטת בציבור כעובדה שאין אחריה עוררין.

כפי המחקר שהתפרסם ב־1985 מטעם הירגון לחקר המדיניות החברתית בראשות י. בן פורת, שהעשירון העליון והמאון העליון שילמו בממוצע לא יותר מ־21 ו־41% מס הכנסה מהכנסותיהם המדווחות. והנה כאיים נתוני הארגון לשיתוף כלכלי ומראים שמתוך 24 מדינות מושוות, נמצאת ישראל עם נטל מס שנתי לנפש במקום הי־14 כלבד כשלפניה נמצאת נורווגיה, שוודיה דנמרק ונטל מס כבד ויותר לעומת ישראל) ארה"ב, קנדה, שוויץ, צרפת, פינלנד, הולנד, מערב־גרמניה, בלגיה, אוסטריה, ולאחריהן אוסטרליה, יפן, בריטניה, איטליה, ניו־זילנד, אירלנד, ספרד, יוון, פורטוגל ותורכיה. הטבלה, שלא במקרה מתחילה בנורווגיה ושוודיה ומסתיימת בפורטוגל ותורכיה, היא הוכחה למתאם ברור הקיים בין רמת הרווחה הסוציאלית לבין נטל המס הישיר באותה מדינה.

לפי נתוני מינהל הכנסות המדינה, נטל המס הישיר הממוצע לשנה (כולל ביטוח לאומי) על נפש בישראל הוא 3,140 ש"ח (כ־250 ש"ח לחודש) — וזאת לפני הורדת תקרת המס ליחידים באפריל 1987, ולפני ביטול מה שנקרא מס הייסף על הכנסה חודשית מעל 8,000 ש"ח, המתוכנן לאפריל השנה. אם ננטרל את המס הישיר מכלל נטל המסים, תימצא ישראל במקום גבוה הרבה יותר בקרב 14 המדינות המושוות הנ"ל, בקרבת מקום לפורטוגל ולתורכיה. שכן בניגוד למיסוי על הכנסה רווחים ורכוש — המס המקיף בישראל (מע"מ, מסי קנייה, מכס) הוא גבוה במיוחד.

כמו כל ממוצע, גם הממוצע הזה מטעה ומסתיר מאחוריו מציאות עגומה מאד. מבחינת נטל המס הממוצע נמצאת ישראל בשורה התחתונה בין המדינות המפותחות בעולם, אך מבחינת נטל המס על דירגות ההכנסה הנמוכות והבינוניות — היא ללא ספק עומדת בשורה הראשונה. במדינות בעלות נטל מס גבוה, שבהן תקרת המס הישיר היא גבוהה, כמו מדינות סקנדינביה, גם סף המס, ממנו מתחילה חבות המס, הוא גבוה. כך משמש המס הישיר באותן מדינות גם מכשיר לצמצום הפערים בהכנסות וגם מקור מימון לקיום מדיניות רווחה ברמה גבוהה לכלל האוכלוסייה. בישראל המצב הוא הפוך: תקרת מס נמוכה, שחרור רווחי הון ורכוש מחובת מס לשכבות האמידות וסף מס נמוך לבעלי הכנסות נמוכות ובינוניות — וזאת תרומה ישירה נוספת לגידול הפערים בהכנסות בישראל, שהם מהגדולים במדינות המפותחות.

הקיצוצים בתקציבי הרווחה, הבריאות והחינוך, המהווים התשתית לקיום חברה מתוקנת ובעלת תשתית סולידארית מוערית, הם תוצאה ישירה של המדיניות הליברלית השליטה בישראל, המקלה את נטל המסים על בעלי ההכנסות הגבוהות. וכשמקלים למעלה, מוכרחים להכביד למטה. ניסיון השנה האחרונה הוכיח, כי מיליארד השקל ששר האוצר העניק השנה לעשירי ישראל לא זרם להשקעות ולצמיחה משקית, אלא פירנס את הצריכה הכזבונית ואת יבוא המותרות. הרי זה אותו יבוא שהגדיל בצורה מסוכנת את הגרעון במאזן המסחרי של ישראל. הראגה לאינטרסים של העשירים דוחקת הצידה את האינטרסים האמיתיים של החברה והכלכלה.

נפתלי בן־משה

מקללים את הכלה ומתכוונים לחותנת

באחרונה דובר רבות על מצבן החמור של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, וסכנת התמוטטותן בעתיד הנראה לעין. הנהלות הקרנות והאגף לביטחון סוציאלי של ההסתדרות מפרסמים פרטים אחרים, הגורגרים של הממצאים המתפרסמים בעיתונות בהיערכות האגף לשוק ההון במשרד האוצר, תולים את האשמה במצב הקרנות על האוצר עצמו. הדי הוויכוח בין האוצר וההסתדרות בעניין זה אף באו לידי ביטוי בדיון בוועדת הכספים של הכנסת, נוכח „חרדתם" של מספר חברי כנסת למצב הקרנות.

אין החוק מלהצדיק כל מה שנעשה בעבר בנושא הקרנות, אולם עוברה היא שההסתדרות והאיגוד המקצועי נטלו על עצמם אחריות מירבית לעתידו של העובד בהפעלת קרנות, ע"י תשלומים מצטברים של העובד ומעסיקו לשם תשלום פנסיה לעת זיקנה נכונה, יחסית לזכויות אישיות שנצברו בשנות העבודה תוך הפעלת העקרונות של עזרה הדדית, וע"י כך שחררו את הדורות הבאים מנטל הדאגה לגימלאים. כל ממשלה שתבוא נתבקשה לעשות הוא להבטיח קבוצות מועדפות את העורך הכספי של התגמולים לפנסיה, ואומנם 92% מכספי הצבירה מושקעים בתכניות מיוחדות לתקופה של 17-20 שנה, ב־6% ריבית ריאלית. אין בעולם דוגמה בה ממשלה יכולה, במחיר כה גמור, להסיר מעצמה את האחריות לדורות הקודמים.

אולם, במקום להביע הערכה לקרנות, שתקנותיהן על־פי החוק מתאשרים על־ידי משרד האוצר וכספן מושקע באגרות־חוב של האוצר, עצם קיומן הוא לצנינים בעיני שרי האוצר בעשר השנים האחרונות.

יצויין, כי בכל שנות קיום הקרנות הן פעלו על־פי תקנות שאושרו ע"י האוצר. כל הזכויות וההטבות כביכול אושרו על־ידו. אולם כבר לפני כ־12 שנים ההסתדרות עצמה הקימה ועדה לבחינת הזכויות, והעבירה בהדרגה את הקרנות ללוח פנסיה של 2% בשנה, בחסלה את ההעדפה שהיתה למצטרפים בגיל גבוה (כולל עולים חדשים). אין כמובן להטיל על ההסתדרות והקרנות את ה„אשמה" בשינוי רמת החיים והעלייה המשמעותית בתוחלת החיים, המעלה את הנטל מעבר לכל חישוב אקטוארי. זאת הבינו במערב, והמדינות לקחו ולוקחות על עצמן בצורות שונות את האחריות לחוסנן הכספי של תכניות הפנסיה. אצלנו דורש האוצר את האיזון האקטוארי ע"י הקטנת זכויות, כאילו ניתן להיוושע ע"י הורדה של רמת הכנסה וחיים של פנסיונרים, שממילא גימלתם נשחקת בעידן האינפלציה, גם אם זו קטנה יחסית בגלל אי־התאמה בין עליות המדד ומועדי תשלום ההתייקרות לגימלאים והעדר תשלומים רטרואקטיביים.

על ההסתדרות והנהלות הקרנות לעשות כמיטב יכולתן כדי להבטיח את חוסנן של הקרנות וניהולן התקין, אולם אל להם, ולו לדקה אחת, להפסיק בהטלת אצבע מאשימה נגד הממשלה, המתנערת מאחריותה לעתידם של מאות אלפי אזרחיה השכירים.

הנטל התקציבי של גימלאות אלה צריך להחריר שינה מעיניהם של ראשי האוצר, בעיקר בעידן של רצון לצמצם בשירותים ולהקטין תקציבים תוך כדי הקטנת נטל המיסוי. על מנת להרע עפ"י חוק את הזכויות בפנסיה תקציבית, צריך להתריע על המצב בפנסיה ההסתדרותית המצטברת, בבחינת מקללים את הכלה ומתכוונים לחותנת. מצב זה בעידן ה„אין לי" מחייב עירנות מיוחדת מצד ההסתדרות והאיגודים המקצועיים הנוגעים בדבר, ואולי גם להעסיק מספר חברי כנסת.

בתנאים של ממשלה כגון זו המכהנת כיום, אין ברירה מלנהל קרב מאסף בלבד, אולם הנושא בהחלט ראוי לשמש אחד המוקדים של מערכת ההסברה במערכת הבחירות הבאה.

אברהם כהן

העשות המשק

העלמת הכנסות

מתמרנים את מחירי היבוא

מחירי היבוא הישראלי מתומרנים במידה ניכרת: תשומות וציוד כלפי מעלה ובני־קיימא כלפי מטה — למסקנה זו מגיע החוקר הכלכלי יעקב קונדור, החוקר את נושא הכלכלה השחורה מטעם מרכז ספיר.

ניפוח המחיר בחשבונות נעשה בתחומים בהם המכס נמוך או אין מכס כלל, כגון תשומות ייצור וציוד, לשם העלמת מסי הכנסה, בעוד שבפריטים עליהם חל מכס גבוה, כגון מוצרים בני־קיימא, מתמרנים את החשבונות כלפי מטה, לשם העלמת מסי יבוא. קונדור קובע, כי ההשתמטות ממכס גדולה יותר מההוזלה במחיר בני־קיימא.

החוקר מגיע למסקנה כי בממוצע, מחירי היבוא של תשומות ייצור לישראל גבוהים מהמחיר העולמי בכ־15%. מחירי יבוא וציוד עלו על המחיר העולמי כ־15 עד 25 אחוז ויש סימנים להתרחבות התופעה במשך הזמן.

ביבוא מוצרים בני־קיימא התמרון במחיר כלפי מטה בשיעור של כ־10%.

קונדור מגיע למסקנה, במידה רבה של ביטחון, כי אכן קיים תמרון של מחירי היבוא לישראל בממדים ניכרים, בניפוח במחירי תשומות והציוד ובהעלמת עלות בני־קיימא לשם השתמטות מתשלומי מכסים.

צ.ט.

לפצח את הפצ"ח

בבנקים מתקשים עדיין לעכל את מטלול הפקדונות החדש שיוצע בקרוב לציבור — פקדון צמוד חלקית לשער החליפין (פצ"ח). ההצעה להנהגת הפיקדון החדש הובאה בשבוע שעבר לפני הוועדה המייעצת של בנק ישראל, והוא יופעל לאחר שהממשלה תאשר את הוראות הנזילות המתאימות, ולאחר אישור ועדת הכספים לגבי כללי המיסוי על ריבית למפקידים.

כפי שדווח, מדובר בפיקדון לתקופה שלא תפחת משנה. 40 אחוז ממנו יהיו בשקלים לא צמודים ויופקדו על־ידי הבנקים בבנק ישראל, במסגרות חובת הנזילות, ו־60 אחוז מהפיקדון יהיו בשקלים צמודים לשער החליפין של השקל, ויהיו לשימושם החופשי של הבנקים למתן אשראי לציבור בשקלים צמודים לשער החליפין. הריבית למפקידים וללווים תיקבע על־ידי הבנקים.

לאחר בחינה ראשונה של ההצעה אומרים גורמים בנקאיים, כי לכאורה בכל מכשיר פיננסי חדש יש יתרון נוסף ואפשרות לגוון את ההשקעה, אבל השאלה היא האם הפצ"ח נותן תשובה לחוסר כלשהו הקיים במערכת, ועד כמה הוא מהווה חידוש לגבי מכשירים הקיימים בשוק. בינתיים זכה הפיקדון המוצע לקבלת פנים חשדנית וצוננת. בבנקים אומרים, כי הוא עלול לבלבל את הציבור, כיוון שהוא מורכב מחלק צמוד ומחלק לא־צמוד.

כבר מבחינה ראשונית ניתן לומר, כי אין במכשיר החדש הצעה מהפכנית, ומצד אחר מידת הגיוון שהוא יוצר נראית בלתי משמעותית — אומרים בבנקים. רוב הפקדון, כאמור, צמוד לשער החליפין, ולכאורה הוא יכול למשוך כספים המיועדים היום לפת"מ. אבל שני הפקדונות — הפת"ם והפצ"ח — הם לטווח של שנה. בבנקים מציינים עוד, כי ישנם היום מכשירים אטרקטיביים למדי לתקופה של שנה בפקדונות השקליים הלא־צמודים. הפקדונות הלא־צמודים גם הוכיחו את עצמם בשנה שעברה, בנותנם תשואה ריאלית חיובית. יצויין, כי בתחום זה גם ניתן לסגור פקדונות בריבית גבוהה יחסית לשלושה חודשים, וזהו יתרון נוסף על הפצ"ח.

הכדאיות של הפצ"ח לציבור תלויה בשערי הריבית שייקבעו על־ידי הבנקים, וגם בהערכות המפקידים על עיתוי הפיחות. בבנקים אומרים, כי אם תתפתח התחרות חריפה בתחום זה, עלולה להיות פגיעה במרווחים הפיננסיים. מבחינת הפוטנציאל להתחרות בין־בנקאית, מציינים גורמים בנקאיים שיש כאן פחות מקום לתחרות, כי הפיקדון מיועד בעיקר ללקוחות קיימים ולכאלה שמחזיקים פת"ם, כך שכל בנק יפנה ללקוחות שלו ויתקשה לעניין לקוחות אחרים בפיקדון החדש.

ל„על המשמר" נודע, כי בבנק המזרחי שוקדים בימים אלה על הכנת תוכנית משופרת של פיקדון הפצ"ח. הנוסחה המתגבשת בבנק מבוססת על החלוקה בין חלק צמוד לשער החליפין וחלק של שקלים לא־צמודים, בהרכב די דומה להצעת בנק ישראל, אבל הבנק מתכוון לשפר את מרבית התנאים האחרים. המזרחי עשוי להיות הבנק הראשון שיפתח את התחרות על הפצ"ח.

עם זאת נזהרים בבנקים מביקורת קטלנית מדי על הפיקדון המוצע, ומעדיפים להמתין להתגבשות מתכונתו הסופית. יתכן, למשל, שמשך הפיקדון יקוצר, ותהיה אפשרות להפקיד בתנאים אלה לתקופה קצרה יותר משנה. בינתיים, הפצ"ח נראה כמו תוספת פיצוחים — ובקרוב נוכל לטעום.

אורי נחשון

6 מיליון דולר לפיתוח מפעלי המלח

6 מיליון דולר יושקעו בפיתוח מפעלי המלח באילת ובעתלית במהלך השנים 1988–1990 — מסר אתמול שמואל דנקנר בסיור עיתונאים במפעל המלח באילת.

עם השלמת ההרחבה תגדל התפוקה ב־50 אחוז ומרביתה תופנה ליצוא. עוד נמסר, כי החברה תגייס חלק מההון הדרוש על־ידי הנפקה לציבור במהלך 88. המועד המדוייק להנפקה ייקבע לפי תנאי שוק ההון.

תעשיות מלח לישראל היא בעלת שלושה מוקדי ייצור, באילת, בעתלית ובקליה. החברה מעסיקה 140 עובדים ותפוקתה הנוכחית כ־95 אלף טון לשנה. הבעלות בחברה מתחלקת בין משפחות דנקנר־ג'ינאו (90 אחוז) למשפחת חפץ (10 אחוז). שוקי תיצוא העיקריים של החברה הינם אפריקה והמזרח הרחוק. באחרונה חתמה החברה על חוזה לאספקת מלחים טבעי למערב־אירופה, והמוצרים ישווקו באירופה באמצעות רשתות למזון טבעי.

א.נ.

צבירה שלילית לקופות הגמל

במחצית הראשונה של 87, הצבירה נטו מעמיתים של כל קופות הגמל היתה שלילית. הצבירה נטו מעמיתים מוגדרת כתקבולים של הקופות מהפרשות החברים והמעבידים, בניכוי התשלומים שמשלמות הקופות לחברים. בתקופה זו הסתכמה המשיכה נטו מהקופות בכ־51 מיליון ש"ח — כך מתברר מסיכומים ראשונים של סקר חצי־שנתי של קופות הגמל שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

במחצית הראשונה של 87 חלה ירידה בהפקדות והפרשות שוטפות, שהסתכמו כ־1.62 מיליארד ש"ח. במקביל היתה עלייה ריאלית של כ־25 אחוז במשיכות, שהגיעו ל־1.67 מיליארד ש"ח. סיכום הצבירה לפי קרנות בתוך הקופות מראה שרק בקרנות התגמולים היתה הצבירה מעמיתים חיובית לכ־63 מיליון ש"ח.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה עוד, כי למרות הצבירה השלילית מעמיתים נרשמה עלייה ריאלית בסך נכסי קופות הגמל, הודות לגידול בהפרשי השיערוך ופעילות הקופה.

א.נ.

הנושא ייבדק

שר האוצר משה נסים אמר למרח"כ שמעון פרס, בעניין מערכת הבריאות: „כל נושא ייבדק לפי שיקולים מקצועיים טהורים ע"י אגף התקציבים במשרד האוצר".

תחזיות לחו"ל

בנקים גדולים בחו"ל החלו להסתייע בתחזיות ובסקירות הכלכליות של בנק הפועלים לצורך ניתוח ההתפתחויות הכלכליות בישראל ולמעקב שוטף אחר התפתחויות אלה. בעקבות פניות של בנקים בחו"ל החליט הבנק להפיק באנגלית את התחזית הכלכלית שהכינה המחלקה הכלכלית שלו לשנת 1988, וכן את הסקירות הכלכליות שמכינה המחלקה. התחזית והסקירות הכלכליות באנגלית מופצות ליותר מ־1,000 בנקים קורספונדנטים בחו"ל שאיתם יש לבנק שיתוף פעולה.

העורך הכלכלי: צבי טימור

בעריכת עלינא תורי

קולנוע | חשבון בנק ברקע

מייקל קיין וסאלי פילד ב„אני נכנע, אני נכנעת", פגישה ערב הנסיעה לכוויית

„אני נכנע, אני נכנעת", בקולנוע „אורלי" בתל־אביב

מאת יעל ישראל

לשם שינוי לפנינו קומדיה רומנטית המיועדת דווקא לקהל המבוגר. דומה שהז'אנר הזה כמעט סס מהקולנוע ההוליוודי, עתיר התוצרים העתידניים המסגרים. אבל אחת לכמה שנים הוליווד חוזרת אל איזה רומנטיקון קומי קליל, כמו בימים הטובים ההם. למשל: „להתאהב" מלפני שנתיים, בו כיכבו מריל סטריפ ורוברט דה נירו שחרגו ממטען התפקידים הקודרים שלהם, כדי לגלם זוג של אוהבים אפלטוניים.

אם כן, לא עוד רומנסת נעורים המיועדת למתבגרים שבינינו. דווקא כן סיפור אהבה בשל עם קצת קמטים, שיער גבחת קלוש ושעון ביולוגי דוחק. סאלי פילד ומייקל קיין — שני שחקנים הידועים בעיקר מתפקידים דרמטיים — הם בני־הזוג הרומנטי מהסרט „אני נכנע, אני נכנעת". קיין קצת קשיש, אבל לעולם שרמנטי, מגלם גבר וחביב, מתוק ומקסים, תעתיק קליל לדמות שגילם בסרטו של וודי אלן, „חנה ואחיותיה". פילד, כבר לא הכי צעירה, אבל לרגעים נראית ממש כמו נערת גמנסיה קטנטונת ומלבבת. יחד הם יוצרים צירוף ממיס לבבות.

קיין הוא שון סטיין. מה זה השם הזה, תשאלו. והוא כבר יסביר לכם: אבא שלו היה יהודי בריטי ואמו אירית. צירוף בלתי אפשרי. חוץ מזה סטיין זה הוא סופר מותחנים מצליח שמאחוריו עשרה רבי־מכר. הוא כבר עשה את המליונים שלו אותם הוא מפסיד במהירות מסחררת במשפטי המזונות, שעורכות לו סדרת נשותיו לשעבר. מסכן הבחור, בכל פעם שהוא מתאהב הוא מפסיד עוד 20 אחוזים שמנים מהרווחים על ספריו הלוהטים.

דווקא ביום בו החליט שטיין אתת ולתמיד להפסיק עם המנהג הגרוע הזה ששמו נשים, ולנסוע לכוויית כדי להתבודד ולהתנזר, הוא פוגש את סאלי פילד במסיבה הוליוודית אופנתית. זו מגלמת בסרט את דמותה של גרושה מטושטשת ופגועה מיחסיה עם גברים תינוקיים. פילד היא גם ציירת מתוסכלת המתפרנסת מייצור סדרת תמונות קיטש לבתי־מלון, כשבעצם היא חולמת על תערוכת יחיד. את האוברדרפט הקבוע שלה מכסה למענה החבר הצמוד, גבר אינפנטילי ואנוכי בן־35, אותו מגלם הקומיקאי, סטיב גוטנברג („מחלון חדר המיטות").

אומרים שאין שוטה כמו שוטה זקן ומאוהב. קיין נופל בפח הנשי כפעם המיליון. הוא הולך כשוטה אחר פילד, אך כדי להבטיח את אהבתה הכנה אליו ולא אל כספו, הוא מספר לה שהוא הולך בטל, חסר פרוטה. ושוב אנו חוזרים לשאלה הקשישה: אהבה או כסף. והאם יש בכלל איזשהו שינוי בקשרים בין גברים לנשים בעידן של יחסי אהבה מודרניים ויומרות לשיוויון בין המינים. ולסיכום, אולי זה לא כואב להתאהב, אבל למה שלא יהיה ברקע גם חשבון בנק שמנמן וחביב.

את הקומדיה כתב וביים ג'רי בלסון, והפיק עבור חברת „קאנון" מפיק להיטי הטלוויזיה, ארון ספלינג, ששמו מרצד אחת לשבוע על־פני המסך הקטן ביחד עם קריסטל ואלכסיס (ואגב, בסרט פילד מביטה בעניין רב בסדרה „שושלת"), בשיתוף עם אלן גרייסמן („פלטש") שהוא גם בעלה של פילד.

מבט ראשון | המודיום והקונצפט

מאת דוריון קדר

בגלריית הקיבוץ תערוכת צילום המציגה שלושה צלמים — [illegible] יוסף בר און ובריך [illegible].

רביב פונה אל [illegible] והתרחישויות [illegible] ואינטלקטואלי, אין ספק [illegible] הרואה, אך [illegible] מעניינות היה [illegible] אין [illegible] אישית או קונספטואלית [illegible] תערוכת הצילום [illegible] העצמית של דוד קוליץ אינה [illegible] בתפיסתה והיא כבר אנכרוניסטית [illegible] אמנות הציור, [illegible]

בגלריה [illegible] תערוכת צילום נוספת [illegible] עלית לוין, [illegible] מריקבין. גם תערוכה זו איננה [illegible] והיהודה [illegible] היא פיוטה מרקובין.

עלי כהן מצליחה סצינות איננימיות [illegible] וחדר, עלית לוין פותח עגוה בכוונה ותהילה ובאה עם צילומים נרגריוזיים של אבי קידר ודרך אגב התווית של „הצילום אבי קידר" לא נהוגה באתיקה האמנותית. ברור שנביתו לכתוב כותרת לצילום — אבי קידר, אך לא בצורה כה מופגנת תחת שם הצלם. פרקטית לאדם בגלריה, שאינה נסתרית — הן פעם לפנים וכדאי ומועלין למנהלי הגלריה שלא לנהות אחר דרך עקלקלה זו. גם אצל לוין יש מעין מרכיב מלאכותי הפוגם בהנאה הכוללת. מעין מלאכותיות שנרכשה כנראה אחר מאמצים רבים ובסופו של דבר לא אותנו הרגה.

[illegible] של הספירא בהחלט מפוקח [illegible] יהדך אגב הביטויים [illegible] ההפים את לבבי לוין, אך [illegible] אין ניכר אישי כלשהו. [illegible] הדברים עם מריקובין. הצילום [illegible] נראה שהוא צורך, [illegible] סימפטומנית מעניין [illegible] והדמויות פונות [illegible] הגלם האנושי [illegible] בוהבא.

[illegible] דווקא אל תפיסה כוללת [illegible] חלקים, אובייקטים, [illegible] או דמויות אנושיות — כל אלו [illegible] עבור העין המצלמת. [illegible] רגל על גבע עלים, יד בכפפה [illegible] אייפל מעורפל [illegible] נבעד לשמשה [illegible] ארכיטקטורות של מדרכה, [illegible] לזווית אחת וצללית של [illegible] לה בחזית הציר [illegible] שאר הציצות.

דווקא [illegible] שכה שואפת אליו [illegible] כאן בטבעיות ונועם. בבית הקסו [illegible] צלם נוסף — אליעזר [illegible] עם סדרת רכבות וחזונת רכבת על הקווים [illegible] ובני־האדם המשרתים אותם. [illegible] ניסיון לתפיסה כוללת, אלא שגם [illegible] הפלסטית לא מעניינת דיה.

תערוכות אלה נעלות מחדש בעיה [illegible]: לא משנה המדיום בו בוחר אמן [illegible] פיסול, צילום וכו') — ברור שכל [illegible] הספה שלו ונאפייניה הייחודיים, אך [illegible] העין והקונצפט חייבים [illegible] הקונצפט תלוי בעושר פנימי והעין [illegible] של כיתן תצורות — אם מופשטות או [illegible] פיגורטיביות או משולבות.

מופע | שירי ברכט בביצוע מבריק

אודי זגל עם שמואל עצמון

מאת גיורא מנור

תיאטרון „הבימה" הזמין שני מבצעים מצוינים, את השחקן הגרמני הצעיר אודי זכול ואת המוסיקאי היהודי־אמריקני, העובד בברלין, אלן כוריקס, לסוף־שבוע המוקדש לברט ברכט. השניים יופיעו ביום ו', 22.1 שעה 14.00, באולם מסקין.

לא מכבר ראיתי את השניים (ושחקנית נוספת), ביצעו את הקברט הברכטי שלהם על מהגרים גרמנים באמריקה, „אבוד בין הכוכבים והפסים", ואיני זוכר עוד ביצוע מעולה כליכך של הז'אנר הברכטי־הקברטי. מדוע, בעצם, לא נמצא אצלנו אמרגן, שיביא את הקברט המצוין הזה אלינו?

האירועים יתקיימו בימים 21־24 בינואר, ויכללו גם את הקרנת הסרט „אופרה בגרוש" ו„KUHLE WAMPE" סרט שיצר ברכט בשנות ה־30, העוסק בפרולטריון הגרמני ערב עליית הנאצים לשלטון. אם אינני טועה, לא הוצג סרט זה מעולם בארץ.

וביום ו' בשעה 15:30, יתקיים בקפה „הבימה" מפגש עם שחקנים ומורים שיגישו, הפעם בעברית, כמובן, קטעים מאת ברכט.

במואייה תתקיים במקביל תערוכה על חייו ויצירתו של המחזאי.

תקליט | אריק סיני: „עכשיו" הזמן

מאת עופר ניר

שנתיים חלפו מאז יצא אריק סיני בתקליט חדש, „שלום לך תקווה עצובה". בדיסקוגרפיה שלו, יעידו, כפי הנראה, להדחיק את הניסיון הזה, לא אחד המצליחים ביותר בקריירה שלו. למעשה, מעין תקליט אילוין. מעין אנטי־תזה לתקליט קודם, „בסוף מעגל", שהוקלט בלונדון ונשא אופי שונה מאוד מכל שעשה קודם. „בסוף מעגל" נתקבל בביקורות צוננות מאוד וגם הקהל לא מיהר להתנפל על מדפי החנויות. ובכל־זאת „בסוף מעגל" בדרך לתקליט הזהב. קצת סיגר, אבל הגיע.

אבל עכשיו, „בסוף המעגל" הוא היסטוריה. לא היסטוריה רחוקה. סיני עוד ישוב וידבר על התקליט הזה ועל הדברים הטובים והפחות טובים שעשה לו. מעין פסיכואנליזה של היחסים שבין אמן־קהל־ביקורת. אבל עכשיו מדובר ב„עכשיו", התקליט החדש, שישי במיספר. בקרוב, שלושה־ארבעה חדשים צפוי תקליט נוסף, „שירים חוזרים, חלק ב'", המשך לתקליט מקסים לדעתי, אנמי לדעתם של מבקרים אחרים, בו ביצע סיני באינטימיות רבה ובחסכנות מרובה, שירים של פעם.

הייתי מארח אותו על הבמה. אני מאוד אוהב את החומר שלו, לפני שש שנים, בתקליט שלי, התפרסמו שני השירים הראשונים שכתב, בעניין המופע, היו לי כמה אפשרויות. יכולתי לעשות מופע כמו כולם, לקחת נגנים, להביא מכונת־עשן על הבמה. והיתה האלטרנטיבה שנדלקתי עליה מייד, לעשות את המופע הזה עם דני, הוא שר שירים שלי, אני שר שירים שלו, אנחנו שרים שירים משותפים וכל אחד שר את החומר שלו, המוכר, יש חגיגה נחמדה מאוד על הבמה. מאוד נינוח, מאוד כייפי, זה אמיתי. בלי דאווין מסביב. יכולתי, הרי, לקחת סתם גיטריסט אקוסטי ולעשות קומבינציה דומה, אבל זה לא היה יוצא אותו הדבר, הכימיה בינינו אדירה."

בתקליט החדש, שהפיק ועיבד מתי כספי, אפשר לראות חזרה של סיני אל סגנון מאפיין מסוריים, בתוספת אלמנטים חדשים, מכחינת הטכסטים. הוא שר שיר של דויד פוגל, לדוגמא, ללחן של קורין אלאל. גם ב„ההצגה השניה נדחית" של מושיק חסון יש איזושהי התייחסות פוליטית־חברתית, שאולי לא תהיה לטעמם של הקוראים והמאזינים, אבל היא מעיזה, לכל הפחות, שלאיש שכתב ולאיש השר, יש דעות מסויימות והמבצע אינו רק מבצע חסר אישיות.

המשי' של יהודית רביץ וחשבתי שכדאי לנסות אותו. ההפקה היתה מעולה, ממש עשר, אבל ההפקה פלוס השירה שלי, לא היתה טובה ולא משנה אילו שירים נכללו בתקליט. הייתי יכול לשיר את 'שובי לפרדס' וזה לא היה עוזר לי מבחינת הקהל."

לפני כן היה „בסוף המעגל", תוכנית גרנדיוזית על הנייר, כישלון קולוסאלי מבט ראשון, אבל בדרך לתקליט־הזהב. תקליט־הזהב רביעי על הקיר של סיני, התקליט ההוא היה ניסיון ראשון לפרוץ החוצה, לשוק העולמי. ניסיון שעדיין לא תם ונשלם והשאר, טאץ' ווד, עוד יסופר בהזדמנות אחרת, אם וכאשר... ג'ניס איאן, זוכרים? היא כבר התלהבה מן השירים של אריק סיני, צפו להפתעות, חברים וחברות.

בינתיים, הוא חייב לפרוק מעל הלב את הסיפור ההוא של „בסוף מעגל", אחת ולתמיד. „במקור, זה נועד להיות תקליט לועזי. „הוא מזכיר, „אני התעקשתי על גירסה עברית, זו היתה תוצאה של הפרובינציאליות שלי. מה קרה? הגירסה העברית יצאה ועלתה איזה 60 אלף דולר (התקליט החדש שלי, אני מעריך, עלה כ־30 אלף). בסופו של דבר, הפסדתי את הגירסה האנגלית שלא יצאה מעולם אל הפועל, הקהל והביקורת חשו מין ניכור כלפי התקליט. הקהל למד לאהוב את התקליט ועובדה: כמעט תקליט זהב, אין ספק שהיתה לי בעיה. התקליט הזה בא אחרי שלושה תקליטים מצליחים ופתאום, הכל נעצר ואני מתחיל לחשוב: מה קרה? איפה טעיתי? ההפקה היתה מהוקצעת מדי. זה לא הייתי אני. זה נשמע כמו מישהו אחר, שירים יפים, שמשאירים אותך קר. מה שכן, זו היתה חוויה מקצועית יוצאת מן הכלל לעבוד בלונדון, באולפנים הכי טובים, עם הנגנים הכי טובים. זה היה שיעור במקצוענות. היום, כשאני מסתכל אחורה, אני חושב שהחוויה הזאת מסדרת לי את החלל שהשאיר התקליט ההוא."

„עכשיו", עוד מעט בחנויות, אריק סיני פסימיסט־אופטימי, אומר, שמאז „סוף מעגל", קשה לו להמר על הצלחה. הוא מקווה לטוב, חשירים בתקליט, ותנו כבוד ל„לאט עולים סוסיי" של טוגל ואלאל ו„רכה כמו משי" של מאיר בנאי, עושים שירות טוב לקולו, לסגנון שלו. סיני, ירצה או לא ירצה, הוא זמר מקוטלג, כתוך נוסחת מוכרת היטב, אהובה ומשכנעת, מותר לו לנסות לשנות, לפרוץ החוצה, אבל בסופו של דבר, הוא חוזר אל הכסיס. גם וודי אלן, סליחה על ההשוואה, אוכל אותה כשהוא מנסה להוכיח את כוחו כאיש־דראמה... „עכשיו", על פניו, צריך לסדר לסיני את הסיפור הלא־כל־כך־טוב של השנתיים־שלוש האחרונות. „עכשיו", קבלו אותו.

אריק סיני ודני רובס

בתקליט החדש, שישה שירים של יצחק קלפטר („חבר טוב", אומר סיני) ועוד חומר משל קורין אלאל, מושיק חסון, מאיר בנאי ודני רובס, עם רובס, כידוע, הוא מופיע כעת בערב משותף, בעבר, לא לפני שנים רבות כל־כך, היה רובס מלווה שלו, בגיטרה. עכשיו הם כמעט שווים, כמעט, הפירגון, עם זאת, ניתן מכל הלב.

„דני היה מלווה שלי כמעט שלוש וחצי שנים, „מפליג סיני בזכרונות „מדי פעם, מבחינה מוסיקלית, אומר סיני, נעשה ניסיון לשוב אל החום המלודי, על חשבון התחכום המסונתז של התקליט הקודם, אותו הפיק גרי אקשטיין. „שלא תהיה טעות, „הוא מדגיש, „אני מעריך מאוד את גרי, אבל ההפקה היתה טעות. היא היתה קשוחה מדי וזה לא השתלב בקול שלי. זה היה ניסיון שנעשה במודע, משום שהייתי מושפע אז מלהקת „המכוניות". אהבתי מה שגרי עשה בדרך

מוסיקה | „קדיש" בצרפת ובשוויץ

מאת יצחק שור

התזמורת הקאמרית של ירושלים, בהנהלתה המוסיקאלית של ארלט אברהם ובניצוחו של ג'ראר וילגוביץ, חזרה לא מכבר ממסע קונצרטים בת־שע ערים בצרפת ובשוויץ. העיתונות שיבחה את המסע ובמיוחד את יצירתו של צבי אבני, „קדיש", לצילו ולכלי קשת, שנכתבה במיוחד למסע זה.

שיאו של הערב, כתב „לה פרובנסל", היה „הקדיש" של אבני. המלחין השתמש במנגינה מסורתית ויצר שירה מוסיקאלית עמוקה, רכה, ומאוד מרגשת. היצירה בוצעה בצורה מושלמת בידי הצ'לן שמואל מגן והתזמורת וילגוביץ הוא מוסיקאי מצוין. ניצוחו מדויק ויעיל. התזמורת היא בעלת כל תכונות הנעורים: להט, התלהבות, נדיבות. לסולני בכינור, אני שנארך, מגיעות מחמאות על נגינתה הבטוחה, הגמישה, האינטליגנטית והרגישה.

העיתון „סור ווסט" מבורדו מוסיף: „ניצוחו של וילגוביץ היה מרשים ביותר... תיאטרלי ומבריק ויחד עם זאת נינוח. אי שנארך, הכנרת, ניגנה את הקונצ'רטו הכרוך של מוצרט בהבעה מופנמת".

נגיפים

שפעת מלוכסנת וחזירים

דרום־סין הוא מקור כל מגיפות השפעת ■ הסיבה נעוצה בשיטות החקלאיות הנושנות לפיהן חיים יחד: בני־אדם, ברווזים וחזירים...

איכרים בסין ● החיים יחד עם החיות מסבירים את פריצת הפאנדמיות

קבוצת חוקרים, בראשותו של כריסטוף שולטיסק, מן המכון לווירולוגיה באוניברסיטת יוסטוס ליביג בגיסן (גרמניה) ביקשה להתחקות על שורשי כושר ההשתנות של נגיף השפעת, המאפשר לו להתגבר שוב ושוב על כוחות ההתנגדות של הגוף האנושי.

כאשר בדקו החוקרים את נגיף השפעת מסוג הונג קונג, שעורר ב־1968 מגיפה עולמית, התברר להם שמ־8 מרכיבי החומר התורשתי של הנגיף, שבעה מוצאם מן הטיפוס הקודם, על שמה של סנגפור, ואילו המרכיב השמיני — האחראי להמוגלוטין — היה חדש, ונוסף על־כך דומה לזה של נגיף השפעת, אשר התגלה ב־1963 אצל ברווזים באוקראינה.

ההמוגלוטין הוא אחד ממרכיבי מעטפת הנגיף, אשר בו מזהים כוחות ההתגוננות של הגוף את הווירוס כמעורר מחלה. נגיף הונג קונג התפשט תחילה במהירות כזו, משום שכוחות ההתנגדות האנושיים היו מותאמים עדיין לטיפוס סינגפור...

אך כיצד מתקשרים נגיפי השפעת של הברווזים עם אלה של בני־האדם? עופות מים מהווים מה שנקרא מאגר לנגיפי שפעת. במעי העופות יכולים הם להתרבות בלא לגרום מחלה. עם ההפרשה מגיעים הם אל המים שאינם מאפשרים התרבות נוספת. המאגר השני הוא בני־האדם. אך כפי שגילו החוקרים, אין נגיף עופות־המים יכול לעבור לבני־אדם. מן הרין איפוא, שתימצא חוליה מקשרת.

בדרום־סין, מקור כל מגיפות השפעת, בדקו החוקרים את נגיף השפעת מסוג הונג קונג אצל פונדקאים שונים — בני־אדם, עופות וחזירים — וזאת באותו איזור ובאותו זמן. התברר, כי חלבון הגרעין, המהווה יחד עם החומר התורשתי את פנים־הנגיף, שונה ממין למין. נגיף של מין אחד אינו מסוגל לחיות במין אחר. יוצא מכלל זה הינו החזיר. בו נמצא הן חלבון „דמוי עוף" והן חלבון „דמוי אדם". נגיף העוף אינו יכול לעבור לאדם, וכנראה גם לא להיפך, בלא שבחזיר יתחברו מרכיבי החומר התורשתי של נגיפי שני המינים.

בעופות המים מתפתחים באופן שוטף וירוסים בעלי מיבנה־שטח שונה של המעטפת, בלי שהעופות יחלו. עם זאת סובל האדם אמנם מהתקפי שפעת, אך הוא בונה כוחות התגוננות מפני הנגיפים. ברם בשל הקשר בין שני ה„מאגרים" ניצבים מול כוחות ההתגוננות האנושיים וירוסים חדשים לבקרים. שכן כאשר החזיר נתקף בו־זמנית בנגיף „דמוי עוף" ובנגיף „דמוי אדם", הרי בעת ההתרבות מתחבר חומר תורשתי משני הווירוסים. כך מגיעים מרכיבי תורשה, היוצרים מיבנה שטח מעטפה שאינו ידוע לכוחות ההתגוננות של גוף האדם, ממאגר עופות־המים אל זה של האדם. וכך פורצת מגיפה עולמית (או „פאנדמיה", כפי שמכנים זאת), כמו ב־1957 ו־1968.

תמורה במיוחד היתה, כידוע השפעת ה„ספרדית", ה„פאנדמיה" של חורף 1919/1918, שבה מתו בין 20 ו־40 מיליוני בני־אדם.

מסכם החוקר שולטיסק: „השיטות החקלאיות הנושנות כפי שהן קיימות בדרום־סין, אשר בה חיו מאז ומתמיד יחד בני־אדם, ברווזים וחזירים, עשויות להסביר מדוע פורצות הפאנדמיות של נגיף השפעת דווקא באיזור זה"...

„ולטווכה"

סוף האבעבועות, תחילת האיידס

לפני עשר שנים נדבק טבח בית־החולים עלי מאו מאלין באבעבועות שחורות. היה זה מה שהמומחים מכנים „המקרה הטבעי" האחרון של המחלה בעולם. מאלין — כיום בן־33 — עודנו עובד כטבח בסומאליה.

איש אחריו לא נדבק במחלה, להוציא אשה בריטית שמתה ב־1978 מן המחלה, כתוצאה מתאונה במעבדה. מומחי בריאות בטוחים, שלראשונה בתולדות האדם, חוסלה לחלוטין מחלה שבעבר קטלה מיליונים.

והנה, לא מכבר, סגר אירגון הבריאות העולמי את המחלקה שלו למאבק באבעבועות השחורות — וזאת בשעה שהוא יוצא למערכה גלובאלית נגד מחלה חמורה אולי פי כמה: איידס.

„זה מאבק קשה, מסובך ויקר יותר", אמר לכתב „רויטר" ג'ונתן מאן, מנהל התוכנית נגד איידס.

אין זאת אומרת שהמאבק נגד האבעבועות השחורות היה קל. כלל וכלל לא. עוד ב־1967 פגעה המחלה ב־10 עד 15 מיליוני בני־אדם מדי שנה, שמהם מתו כשני מיליונים. המחלה גורמת לחום ומנסה את הגוף באבעבועות, ואצל אלה שנותרו בחיים נשארו לרוב צלקות. לפני מאה שנים, 10 אחוזים מכלל מקרי המוות — אפילו בארצות מתקדמות ואמידות יחסית כאנגליה — נגרמו על־ידי אבעבועות שחורות.

לא לקחו סיכונים

אירגון הבריאות העולמי פתח במאמציו לחסל את המחלה ב־1959, אך עד מהרה נוכח לדעת, כי רק מערכה כוללת וכלל־עולמית תוכל להשיג את המטרה. ואכן מערכה כזו — לעשר שנים — נפתחה ב־1967. „השלמנו את המשימה תוך עשר שנים, תשעה חודשים ו־26 ימים", אמר ד"ר זרנק יוק, שעמד בראש המחלקה לאבעבועות שחורות. לדבריו, הוא לא רצה לקחת סיכונים כאשר מאלין חלה. כדי להבטיח שלא ידביק אחרים חוסנו 777, 54 בני־אדם באיזור. כעבור שלוש שנים אישרה ועדה עולמית באורח רשמי את חיסול המחלה.

אך נותרו עדיין ספקנים. כיצד אפשר להיות בטוח שהמחלה אינה קיימת עדיין באיזור מבודד כלשהו? המחלקה נשארה פתוחה, כדי לבדוק שמועות שנפוצו או על התפרצות המחלה בסקוטלנד.

אך שלא כאיידס, נגיף האבעבועות השחורות אינו יכול להישאר נסתר ב„נושא מחלה" שאינו חולה בעצמו, ולפיכך הרבה יותר קל להשתלט עליו — אומר פרופ' פנאנק פנר, שעמד בראש ועדת האישור. מי שנדבק בו, מחלים ומפתח חיסון נגד המחלה, או מת. הנגיף עצמו מת, אלא אם כן הוא עובר לקורבן אחר. לדבריו, בקהילה מבודדת קטנה ייגמרו עד מהרה הנפגעים, שייעשו מחוסנים או ימותו...

כל המערכה נגד המחלה עלתה 70 מיליוני דולרים — לעומת 92 מיליונים שהוצאו ויוצאו אשתקד והשנה נ"כד כמאבק נגד מחלת האיידס...

„רויטר"

איך לעבור את „חומת הפוליו"?

אלפי נפגעי פוליו (שיתוק ילדים) ברחבי העולם, ששרדו מן המגיפות, שלאחר מלחמת העולם השניה, נאבקים בשלב השני של המחלה, גורמי־הנכות, שסברו כי הצליחו להתגבר עליה. תיסמונת „ספיחי הפוליו", שזוהתה רק בשנים האחרונות, יצרה את הצורך בהקמת יותר ויותר קבוצות עזרה וקליניקות מיוחדות.

המומחים, העוקבים את התיסמונת, תמימי דעים שלא מדובר בפעילות מחודשת של הנגיף, אלא בשילוב של עייפות, כאבים וחולשת שרירים, הנגרם על־ידי התמוטטות תאי עצב, שעברו קשה למעלה על המידה במשך 30 שנה ויותר, בפיצוי על הנזק שנגרם על־ידי המחלה המקורית.

הפוליו למעשה, חוסל במדינות התעשייתיות מאז גילוי החיסון נגד המחלה ב־1955. בארה"ב למשל, מופיעים מדי שנה פחות מעשרה מקרים. אך המחלה גורמת עדיין מוות ונכות באיזורים פחות מפותחים, ומדי שנה נפגעים ברחבי העולם 300,000 בני־אדם משיתוק ילדים.

לפי הסברה בארה"ב עלול שליש מ־300,000 נפגעי הפוליו, שנותרו בחיים אחרי המגיפות שלאחר מלחמת העולם השניה, לסבול מתיסמונת ספיחי הפוליו. קיימים שם 55 קליניקות ו־200 קבוצות עזרה המטפלות בבעיה חואת, נוסף על 50 קבוצות עזרה הפועלות באירופה, באוסטרליה, בנידרזילנד, בקנדה ובחלקים מסויימים של אסיה — מוסדת רשת הפוליו הבינלאומית שמושבה בסט לואיס. בראשית 1987 קיימה הרשת ועידה לנפגעי תיסמונת ספיחי הפוליו, אשר בה השתתפו 747 בני־אדם מ־18 מדינות.

„חולשה כללית היא־היא שרוב הסובלים מדאגים ממנה", אמרה ג'אן הרלי, מנהלת הרשת: „האנשים מדברים על „חומת הפוליו"... זו פוגעת בהם בערך בשעה 3 אחרי הצהרים, והמדובר בחולשה — אי־היכולת לעשות דבר — ולא רק בסתם עייפות".

עלולה להגביל

הנוירולוג, ד"ר מארינוס דאלאקאס, אמר ל„רויטר": „לחולים לשעבר בפוליו תאי עצבים שעובדים יותר מדי זה שנים רבות — הם מנסים להחליף תאים אחרים שמתו במחלה. אך ברבות השנים התאים האלה אינם מסוגלים לקיים עוד את תיפקוד כל השרירים שהיו מפעילים אותם". זו חיתה, לדבריו, השערה התו־לא ב־1982, כאשר הרופאים החלו לראשונה לתת את דעתם לבעיה. אך מאז „השגנו את כל ההוכחות הדרושות לאישוש ההנחה. זהו תהליך הנמשך שנים רבות. כל המערכת משתדלת לשקם את עצמה, אך אינה עוד מסוגלת לכך בשלימות".

לדברי דאלאקאס אין התיסמונת מסכנת את החיים, אך היא עלולה להגביל במידה יתירה. השפעתה חמורה ביותר על אנשים, אשר המחלה המקורית פגעה בהם במידה יתירה. הוא אומר גם, שאין טיפול כולל בתופעה, אף־כי תרופות מסויימות כבר נוסו. יש רופאים הממליצים לחולים להשתמש במקלות הליכה ובהתכושות אלסטיות ומנחים אותם כיצד להתגבר על הבעיה.

„אנו יודעים כמה תנועה תועיל לחולים. יש אומרים שצריך להמשיך להתנועע כרגיל, כדי לא לאבד את כושר התנועה, ויש אומרים את ההיפך. איני מסכים לא לאלה ואף לא לאלה. שרירי החולים בתסמונת אינם נורמאליים. ייתכן שתנועה רבה מידי תזיק. איננו יודעים. מכל מקום, אני ממליץ לחולים שלי שלא להפריז", אמר.

„רויטר"

● דמות חדשה: בכפרות ילו ים בשם „קרסוליה" נולדה השבוע עם הופעתו של ספר ילדים חדש ובו עלילותיה של ילדת הפלא. הגיבורה הצעירה הוצגה אתמול ע"י יוצרתה, המשוררת והסופרת ציפי שחרור, במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

● ציירית חלון החלה לאחרונה להוליהם בנישולי הפסולת הרבים בשיטת נאריב לילה.

● נקט ביום לימודי מכינה ל־40 צעירים מעולי אתיופיה במכללת „ספיר" בשער הנגב נערך אתמול.

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום שימוש חורג
עפ"י הוראות סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה להתרת שימוש חורג, בתכנית מפורטת מס' 105/01/3 ותיק בניה שח־1001. שם המבקש אבן חיים מאיר מרחוב קיבוץ גלויות 1/4 אשדוד.
מהות הבקשה: התרת שימוש חורג במגורים למשרד, בחלקה 3 בגוש 2066 ברחוב קיבוץ גלויות 4/1 אשדוד.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שימוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
א. אזולאי,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, אשדוד

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
בקשה למתן הקלה
בהתאם לסעיפים 149—150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה בבנין על הלקה 315 בגוש 3704 רח' ההגנה רחובות.
1. לגודל המגרש כך שמספר היחידות דיור יגיעו ל־18 י. דיור במקום 17.3 המותרות.
2. של 13,13% בניה בקומה עליונה, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 103.51% במקום 90% המותרים.
3. כל קומה נוספת כך שמספר הקומות בבנין יגיע לק. עמודים + 4 קומות, במקום ק. עמודים + 3 קומות.
כל המעוניין יוכל לעיין בתוכנית הבנין, ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתוכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.
יחזקאל דרנלך,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — רחובות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחוזי בניה, לקו בנין צדדי ולצרוף מבנה העזר לדירה ברחוב רבדים מס' 9 גוש 6336 חלקה 423, תיק בנין 009־2/908
בקשה מס' 871156
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב—יפו

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום שימוש חורג
עפ"י הוראות סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה להתרת שימוש חורג, מתכנית מפורטת מס' 105/03/3 ותיק בניה שח־12. שם המבקש אדטוביץ אליהו מרחוב המעפילים 44/1 אשדוד.
מהות הבקשה: התרת שימוש חורג ממגורים למעברת שיניים, בחלקה 3 בגוש 2066 ברחוב המעפילים 44/1 אשדוד.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שימוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
א. אזולאי,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, אשדוד

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
פר—530
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: נר חדר אברהם — לאשר תוספת בניה לדירה בקומה א' וכן מחסן בפינת המגרש, ברחוב לוי יצחק מס' 7 חלקה 1230 בגוש 10444 חלקה 18 בגוש 10427, קרית־שמואל. הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. בליטה של מדרגות כניסה מקו בנין קדמי.
2. בליטה של 10 ס"מ למרווח הצדדי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00 - 11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביין מהנדס העיר

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
פר—320
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: דיירי הבית על ידי בן־ציון הורוביץ — לאשר תוספת שטח בניה עבור 6 יח' בבנין בן 3 קומות ברחוב הרואה מס' 29, שביל האבות מס' 12 חלקה 160 בגוש 11566, קרית־שאול.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטה של 1.0 מ' מקו בנין קדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר ינוביין מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
עומר־מיתר
הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עומר־מיתר הופקדה תכנית מיתאר מקומית מס' 3 112/02/14 ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד 3000 מ"ר משטח חקלאי למגרש מיוחד לתחנת תדלוק שרותי רכב ומסעדה מטפוס לפי מ/מ/א/18.
ואלה הם השטחים והגלולים בתכנית: שטח התכנית: 4.050 מ"ר גוש: 100011 חלקה 1 (חלק) ככיש הגישה למיתר.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתמכבת ההתנגדות.
שלום דניגו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
עומר
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 112/02/14 שינוי לתכנית — 2, שעיקרי הוראותיה: שינוי יעוד קרקע חקלאית לשטח למתקני טיהור לשפכים ביתיים, מכון שאיבה ותואי שירות הנדסי לקו סילוק שפכים שישרתו את הישוב עומר מיתר.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: מיתר (מתקני טיהור), אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3303 מיום 27.2.86 עמוד 1456.
השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותם ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עומר וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דניגו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

הפועל תל־אביב גמלה לאליצור נתניה באולמה 86:89

הסל הדרמטי של טאונס

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

לינטון טאונס וחיים זלוטיקמן סחטו אמש בנתניה את הפועל תל־אביב לנצחון־ליגה 86:89, על אליצור נתניה וגמלו בכך לאור גורן וחבריו על הפסדם ברבע־גמר גביע המדינה (91:90), לפני שבועיים.

לעיני 1200 צופים נלהבים וביקור עז התנהל משחק מרתק, שהתעלה לעתים לרמה גבוהה. המשחק אופיין ע"י תהפוכות כמעט לכל אורכו, אולם הדרמה האמיתית היתה בסיום.

הפועל ת"א הוליכה שלוש דקות לסיום ביתרון בן 3 נקודות — 81:84. יואב קרמן מנתניה קלע סל, וסחט עבירה מחיים זלוטיקמן, שיצא בחמש עבירות. קרמן הוסיף עוד נקודה מקו העונשין — 84:84.

המתח בשיאו. כשנותרו שתיים וחצי דקות לסיום הוסיף קרמן עוד שתי נקודות, והעלה את אליצור ליתרון — 84:86. לינטון טאונס, המצטיין במשחק, קלע סל של 3 נקודות (סה"כ 29 נקודות) — 86:87 להפועל ת"א.

כשנותרו 39 שניות לסיום החטיא מרסר שני כדורי־עונשין: הכדור נותר בשליטת הפועל ת"א אך 13 שניות לסיום איבד אותו עמוס פרישמן. כשעבר את קו מחצית המגרש. אליצור יצאה להתקפה מהירה, אולם הכדור פגע בירכו של נברסון וחמק לחוץ. כל זאת 7 שניות לסיום. ניצן אביטוב ביצע עבירה במתכוון על דילול, שקלע שני כדורי־עונשין וקבוצתו קיבלה את הכדור מהצד. ארבע שניות לסיום החטיא פרישמן: הכדור עבר לאליצור ופיל לוקהאט זרק מרחוק והכדור כלל לא פגע בטבעת.

בסיום היו לשתי הקבוצות טענות קשות נגד השופטים טור וורניק וערן עמית, שהרביקו עבירות דמיוניות לשחקנים, ופגמו לא אחת בשטף המשחק.

עד לסיום המרתק חזו הצופים במשחק־נדנדה. הפועל ת"א פתחה היטב והוליכה — 11:19 ו־15:21 (9), כששיחקה עם שלושה גבוהים (לאסוף, מרסר ואיימוס). את החמישייה השלימו לינטון טאונס וחיים זלוטיקמן.

קארל נברסון המצטיין (21 נקודות במחצית הראשונה וסה"כ 32), הצליח כמעט לבדו לחולל מהפך — 25:30 (13), 32:40 (17) ועם השריקה להפסקה קלע נברסון סל ממרחק של 14 מטר — 45:50 לאליצור נתניה.

במחצית השנייה שלטה הפועל ת"א. לאחר שוויון — 58:58 (25), עלתה הפועל ת"א ליתרון — 58:64 (27) ו־65:74 (29). תשע דקות לסיום הוליכו התל־אביבים — 71:79 ו־77:84, ודומה היה כי הנצחון מונח בכיס, אך צליפות של גורן ונברסון צימקו עד 81:84 ואז בא הסיום הדרמטי.

הפועל ת"א איבדה במהלך המשחק 19 כדורים לעומת 13 שאיבדה אליצור. בריבאונד היתה שליטת מרסר ואיימוס מוחלטת. הפועל — 30 ריבאונדים (איימוס 10 ומרסר 8), לעומת 22 של אליצור (לוקהאט — 7 ריבאונדים ו־3 גגות).

אליצור נתניה קלעה 11 סלי 3 נקודות (נברסון 6 וגורן 4), לעומת 5 של הפועל ת"א (זלוטיקמן 3 וטאונס 2).

● קלעו להפועל ת"א: טאונס 29; זלוטיקמן 18; לאסוף 14; מרסר 13; איימוס 9 ודילול 6.

● קלעו לאליצור נתניה: נברסון 32; גורן 15; ויטמן 11; לוקהאט 11; קרמן 8; מלוביק 7 ופייר 2.

טבלת הכדורסל

1.	מכבי ת"א	12	1016–1185	24
2.	הפועל ת"א	13	1076–1201	23
3.	גליל־עליון	13	1050–1155	22
4.	אליצור נתניה	13	1135–1191	21
5.	הפועל חולון	12	998–1057	20
6.	מכבי רמת־גן	12	1068–1027	19
7.	הפועל חיפה	13	1087–1067	18
8.	אליצור רמלה	12	1101–1014	17
9.	מכבי חיפה	12	1143–1110	17
10.	הפועל ים	12	1071–1027	15
11.	ביתר ת"א	12	1170–1079	14
12.	מכבי נתניה	12	1095–887	12

נהריה נוצחה בכרמיאל 66:62

הפתעה במחזור הי"3 בליגה הארצית בכדורסל, צפון: מכבי כרמיאל גברה על קבוצת הצמרת של הפועל נהריה — 62:66.

שאר התוצאות בצפון: הפועל איתן גבת — הפועל עין־דור/תבור 73:97; מכבי קריית־מוצקין — מכבי חדרה 65:75; מכבי בת־גלים — הפועל בקעת בית־שאן 56:81; אליצור קרית־אתא — הפועל גן־שמואל 72:97; הפועל כנרת/עמק — הפועל קריית־שמונה 65:98.

דרום: מכבי ראשל"צ — הפועל קריית־גת 55:98; אליצור קריית־אונו — הפועל באר־שבע 84:103; הפועל רמת־גן 81:107; מכבי דרום ת"א — מ.מ. גבעת־שמואל 74:110 (אמיר כץ קלע 40 נקודות לדרום); מכבי פ"ת — הפועל גנן 82:100; א.ס. רמת־השרון — אליצור פ"ת 78:82.

● גיא גודס ושני כהן, שני שחקני נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל, יועמדו ביום חמישי בפני ועדת המשמעת לאחר שלא התייצבו למחנה־אימון של נבחרת הנוער שהיה בסוף השבוע.

● נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל תתמודד היום ב־2.30 באיצטדיון בהרצליה עם קבוצת ניידרריין הגרמנית, ששחקניה הם עד גיל 21.

בקרב דרמטי אמש בליגה היוגוסלבית שהוכרע בהארכה

יוגופלסטיקה — ציבונה 86:87

קבוצת יוגופלסטיקה מספליט גברה אמש באולמה בקרב דרמטי בליגה היוגוסלבית בכדורסל על ציבונה זאגרב — 86:87, לאחר ההארכה.

יוגופלסטיקה, יריבת הפועל ת"א במשחק המכריע מחר בבית רבע־גמר גביע־קוראץ', פיגרה 6 שניות לסיום המועד החוקי — 75:71. אולם למאמן ציבונה, נובוסל, נשרקה עבירה טכנית. שחקני ספליט השוו ל־75:75.

דקה לסיום ההארכה הוליכה ציבונה 81:86, אך שני סלי 3 נקודות היקנו את הנצחון ליוגופלסטיקה — 86:87.

מרטיון בלגארד, יריבת מכבי ת"א ביום חמישי בגביע־אירופה לאלופות, נוצחה אמש במפתיע ע"י האחרונה בטבלה, בוראץ' — 99:98, לאחר הארכה. בתום המועד החוקי היתה התוצאה — 89:89.

טרסר — קאזרטה 96:116

במשחק המרכזי בליגה האיטלקית בכדורסל גברה אמש טרסר מילאנו, האלופה, על קאזרטה — 96:116.

קאנטו, יריבת הפועל ת"א קוראץ', ניצחה את דייטור בולוניה, יריבת אליצור נתניה מחרתיים בנתניה — 87:95; פזארו, שהתמודדה עם הגליל־העליון במחזיקות־גביע, הביסה את ברשציה — 98:129.

צמרת הטבלה: 1. קאזרטה 28 נקודות; 2. וארזה 28, 3. מילאנו 26; 4. פזארו 24; 5. בולוניה 22; 6. קאנטו 20.

מחזור 13 בליגה לנשים

משחקי המחזור הי"3 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל יערכו הערב מאבקמוקד.

המשחקים יהיו (כולם ב־8): אליצור ראשל"צ — מכבי קרית־מוצקין (76:34); אליצור קרית־אונו — הפועל ת"א (58:38); הפועל גלבוע — בני־יהודה ת"א (69:71); הפועל גבעת־חיים — אליצור פ"ת (59:69); אליצור ת"א — הפועל חיפה (63:77); מכבי ת"א — הפועל ירושלים (44:79).

● כדוריד

ישראל נוצחה ע"י גרמניה ודורגה שנייה

שרות "על־המשמר"

נבחרת הכדוריד של ישראל סיימה אמש במקום השני בטורניר ארבע־הארצות בלוקסמבורג, כשנוצחה במשחק השלישי והאחרון ע"י נבחרת־המשנה של גרמניה — 17:14. הגרמנים זכו בבכורה.

את השערים לישראל הבקיעו: זלינגר 3; קושניר 3; עמר 2; צרפתי 2; אוסלנדר 1; בלדר 1; גוז 1 וסומך 1.

הנבחרת תצא הבוקר למינכן, שם תקיים מחנה־אימון ומשחקי־מבחן.

חולון — מכבי ר"ג בקרב מסקרן — הערב

ארבעה משחקים ישלימו הערב ב־8 את המחזור הי"3 בליגה הלאומית בכדורסל.

מאבק מסקרן יהיה בחולון, שם יתמודדו קבוצות הצמרת של הפועל חולון ומכבי רמת־גן. שתי הקבוצות פתחו את הסיבוב השני בהפסדים: חולון נוצחה ברמלה 97:93, ומכבי רמת־גן הפסידה באולמה להגליל־העליון — 84:70. עדיפות ביתית לחולון. מכבי רמת־גן תנסה להפתיע. בסיבוב הראשון — 85:104 לחולון.

בסיבוב הראשון הכניעה אליצור נוה־דוד רמלה באולמה את מכבי חיפה — 96:98. הערב, ברוממה, ישתדלו החיפנים לגמול לארל ויליאמס וחבריו. סיכוייהם — טובים.

קבוצת מכבי ת"א, שתארח בהיכל־הספורט ביד־אליהו את הפועל ירושלים, לא תתקשה לנצח. בסיבוב הראשון, בבירה, מתחו הירושלמים את האלופה — 99:96.

כדורסלני ביתר ת"א, הנאבקים בתחתית, יזכו, קרוב לודאי, בנצחון ביתי על האחרונה בטבלה, מכבי נתניה. בסיבוב הראשון — 74:83 לבית"ר. המשחק ייערך ב־8.30 באוניברסיטת תל־אביב.

שני שותפים משלומי ניחשו 14 בטוטו

מאיר אוקנין ושמעון גבאי משלומי זכו בפרס הגדול בטוטו כשניחשו בשבת את כל 14 התוצאות. יחד עם פרסי המשנה יקבלו השניים כמיליון ו־350 אלף שקל.

אוקנין, אב לחמישה ילדים ועובד אצל קבלן חשמל, התקשר אתמול למשרדי הטוטו ושאל מדוע מפרסמים כל הזמן שאין 14. מייד נבדק הטופס שלו ונמצא כי אכן זכה. שותפו של אוקנין הוא שמעון גבאי, רווק, בעל חנות מכולת שכדי להשלים הכנסתו משמש גם כנהג אמבולנס.

42 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 10.300 שקל; 708 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 610 שקל; 7418 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 58 שקל ו־48.750 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 8.50 שקל.

הודעה למשתתפי הטוטו
השבוע מחזור מס' 21
שיתקיים ב־23.1.88
משחק מס' 14 בטופס הטיוטא:
מכבי שעריים — הפועל רמת־גן
המועצה להסדר ההימורים בספורט

נואה בחוץ במלבורן

● טניס

גם המדורג חמישי באליפות אוסטרליה, הפתוחה בטניס במלבורן הודח. זהו הצרפתי יאניק נואה, שהפסיד בארבע מערכות להולנדי מיכאל סחייפרס.

ההולנדי שכבר אשתקד במלבורן על בוריס בקר והמדורג 62 בעולם, ניצח — 1:6, 6:7, 3:6, 6:7.

האוסטרלי פאט קאש, המדורג רביעי, הכניע את השבדי יונאס סוונסון, המדורג 14, בשלוש מערכות — 1:6, 4:6, 1:6.

איוואן לנדל, המדורג ראשון, ניצח את המדורג 16, האוסטרלי וולי מאסור — 5:7, 4:6, 4:6.

את הפתעת אתמול בין הנשים חוללה הגרמניה קלאודיה פורוויק שניצחה את המדורגת עשירית, האמריקנית ברברה פוטר — 7:6, 5:7.

סוריה — המדינה הי"161 לסיאול

סוריה היתה למדינה הי"161 שאישרה את השתתפותה במשחקים האולימפיים בסיאול.

סוריה עשתה זאת, שבע שעות לפני תום מועד ההרשמות בחצות.

שש המדינות שלא יופיעו בסיאול: אלבניה, צפון־קוריאה, קובה, אתיופיה, ניקראגואה ואיי סיישל.

לאוואן מרסר מהפועל ת"א חוסם אמש את טרי פייר מאליצור נתניה. מימין — לינטון טאונס, המצטיין במשחק. משמאל — קארל איימוס ופיט לוקהאט. (תצלום: מאיר פרטוש)

מאמן נבחרת בלגיה, גי תאיס, אמש בת"א:

גם ללא הכוכבים המשחקים בחו"ל יש לבלגיה נבחרת טובה

מאת אורי שטיינבך

נבחרת בלגיה, שתתמודד מחר נגד נבחרת ישראל, במשחק בין־ארצי ידידותי ברמת־גן נחתה אמש בארץ, ללא כמה מכוכבית המשחקים מחוץ לבלגיה. אבל גם כך תהווה יריב חזק ורציני לנבחרת הישראלית.

בין כוכבי הנבחרת האורחת יופיעו כמה מהשמות הגדולים של הכדורגל הבלגי כמו השוער מישל פודרום, פראנקי ואן־דר־אלסט, יאן אולמנס, מארק דה־הרייזה, ג'ורג' חרון, פנסים סוורגס ומרק ואן־לינרן.

המאמן הבלגי גי תאיס מסר אמש כי ההרכב שהגיע הוא על טהרת השחקנים המופיעים בבלגיה, וזאת מאחר שה"גולים" אינם משוחררים למשחקי־ידידות של הנבחרת. תאיס הוסיף: "המשחק הזה ומשחקי־ידידות אחרים מעניקים לי את האפשרות לבחון שחקנים אחרים, שיחליפו בעתיד את הכוכבים".

על הכדורגל הישראלי ועל הנבחרת שלנו לא יודע תאיס הרבה. נכון שפגש בשבוע שעבר את המאמן השווייצי וקיבל ממנו כמה "טיפים" על הנבחרת שלנו, נוסף לכך הוא חזה בשני ה"בלגים" שלנו, אוחנה (שלא יגיע) ורוזנטל.

כל תוצאה, גם נצחון ישראלי, לא נראית לתאיס כבלתי־אפשרית: "באנו כדי להביא את כוחנו וכך נתייחס למשחק במלוא הרצינות".

בהתייחסו לכוכבים המשחקים מחוץ לליגה הבלגית (כמו השוער פפ המופיע בבאיירן מינכן) הוסיף תאיס: "זו בעייה קשה. השחקנים משוחררים רק יומיים לפני משחק, ודבר זה פוגע בהכנות הנבחרת".

בנקודה הישראלית (רוזנטל ואוחנה) הביע תאיס את דעתו כי לא

תאיס אינו סבור שהקבוצות הבלגיות ישחררו את אוחנה ורוזנטל לכל מסע נבחרת ישראל לאוקיאניה

נראה לו ששני הכוכבים ישוחררו על־ידי קבוצותיהם למשך כל המסע לאוקיאניה, אך ציין כי זו דיעה פרטית שלו.

הבלגים יתאמנו היום פעמיים (בבוקר ואחר־הצהריים). אחרי אימון הבוקר יקבע תאיס את ה־11 שלו למשחק. במשך המשחק יותרו כנראה ארבעה חילופים, זאת לאחר שיחת תיאום עם המאמן הישראלי מיהיץ' (מבחינתו של תאיס אין בעייה לגבי מספר החילופים).

במשחק ישפוט אנטל הוטאס מהונגריה, בעזרת צמד קוונים ישראלי, אריה פרוסט וחיים ליפקוביץ'.

כדורגלני הפועל ת"א לא התאמנו — תובעים תשלום חובות

מאת יוסף חכם

שביתה בקבוצת הכדורגל של הפועל תל־אביב. אתמול התייצבו השחקנים בבלומפילד לאימון, אולם לבד מהמנהל גדי תבור לא הגיע איש מחברי ההנהלה כדי לפתור את הבעיות הכספיות. הכדורגלנים החליטו: עד להודעה חדשה לא מתאמנים!

תבור הסביר לשחקנים שיו"ר המחלקה, חיים צומר, הבטיח לו שעד לאמצע השבוע יוסדרו כל הענינים. גם המאמן יצחק שניאור ניסה לשכנע את הכדורגלנים שלא ינקטו בצעד קיצוני כל־כך, אולם ללא הצלחה.

השחקנים טוענים שחייבים להם מענקים על 29 מ־35 הנקודות שהקבוצה צברה.

יש לציין ששחקני הפועל ת"א מקבלים את עיקר שכרם על נקודות הליגה.

נודע, כי הבוקר יבואו הכדורגלנים לפגישה בבית־ברנר, שם ינסו לפתור את בעיותיהם.

סיני חולה — שוחרר מהסגל נגד בלגיה

מאת ראובן חנניה

משה סיני, כדורגלן הפועל תל־אביב, לא נכלל בסגל לקראת המשחק מול בלגיה, מחר ברמת־גן, בגלל מחלה. המאמן הלאומי מיליינקו מיהיץ' זימן את סיני אולם השחקן הודיע למנהל הנבחרת, אברהם בנדורי, כי הוא חולה בשפעת.

סיני שיחק ביום שישי במחצית השנייה במשחק הפועל ת"א — מכבי פ"ת, אולם מאז המשחק הוא רתוק למיטתו.

לאחר שנמסר כי הכדורגלן אלי אוחנה לא ישוחרר על־ידי קבוצתו הבלגית, מכלן, התאכזב מיהיץ' ממחלתו של סיני.

נראה שישלב את שלום תקוה או אפרים דוויר בהרכב הפותח. גם למוטי איזנר סיכוי.

17 המוזמנים למשחק נגד בלגיה הם: שוערים — חרד, פביאן, שמיר; שחקני הגנה — אבי כהן (בית"ר ים), קלינגר, אבי כהן (ריינג'רס), פרסלני, יהודה עמר, דוידי; שחקני קישור והתקפה — אלי כהן, מלמיליאן, בראיילובסקי, תקוה, עובדיה, איזנר, רוני רוזנטל ואייזנברג.

הסגל הלאומי יתכנס היום אחר־הצהריים, ויקיים אימון שלאחריו ישהו הכדורגלנים במלון בהרצליה עד למועד המשחק. נוסף לכדורגלן מכבי חיפה, ליאור רוזנטל, שנופה מהסגל לקראת המשחק מחר ינופה גם שוער. השניים יחזקו את נבחרת המשנה של ישראל שתתמודד ביום רביעי נגד נבחרת מחוזית מגרמניה.

קרני ולנקרי — אלופי הפועל במירוצי־שדה

מאת יצחק אשל

יאיר קרני ועדנה לנקרי זכו באליפות הפועל לשנה זו במירוצי־שדה. בתנאי מזג אויר קשים ביותר, תוך גשם סוחף, רוחות, ומסלול בוצי הצליח יאיר קרני לחצות ראשון את קו המטרה בשדות קיבוץ גבעת־חיים לאחר שעבר 10 ק"מ ו־200 מ' בזמן של 33.53 דקות.

קרני הקדים את איתי לוריא מהפועל עומר — 34.49 דקות ודורון ויידמן, גם הוא מעמק־חפר — 35.34 דקות.

במירוץ לגילאי 19 ל־7 ק"מ ניצח דניאל דסטל, עולה חדש מאתיופיה, מהפועל עמק־חפר — 24.42 דקות.

באליפות הנשים הגיעה ראשונה עדנה לנקרי מהפועל הגליל־העליון, שעברה 4.750 ק"מ, בזמן של 17.43 דקות.

באותו מסלול ניצחה בין הנערות עינת גולן מעומר — 18.33 דקות.

בגביע הקבוצתי זכתה הפועל סולם־צור.

הנהלה חדשה לאיגוד המאמנים

עמנואל שפר נבחר אמש פה אחד שוב ליו"ר ארגון מאמני הכדורגל.

כחברי ההנהלה נבחרו: זאב זלצר (98 קולות); אמנון רז (80); שלמה אדרעי (77); גיורא שפיגל (76) ויצחק שניאור; אמציה לבקוביץ (75) (62).

מאראדונה כבש שער נצחון לנאפולי נגד סמפדוריה 0:1

● ליגות באירופה

דייגו ארמנדו מאראדונה כבש בבעיטה מ־15 מטר בדקה הי"86 את שער־הנצחון לנאפולי, שגברה במחזור הי"15 בליגה האיטלקית, על סמפדוריה בגנואה 0:1.

"כדורגלן השנה" באירופה, ההולנדי רוד חוליט, הבקיע שניים, במשחק הנצחון של קבוצתו, מילאן, על קבוצת־התחתית קומו — 0:5. מילאן שיחקה עם עשרה שחקנים מהדקה הי"20, בעקבות הרחקתו של מאורו טאסוטי בגלל פגיעה גסה. את יתר השערים למילאן הבקיעו: דונאדוני (22) אנטוניו וירדיס (48) ואנצ'לוטי (73).

יובנטוס ופיורנטינה סיימו בפירנצה בתיקו 1:1. יובנטוס הוליכה בדקה הי"18 על־ידי לואיג'י דה־אגוסטיני וסטפנו רבונאטו השווה במחצית השנייה.

אינטר ניצחה בחוץ את אבלינו — 1:3, וכך גם רומא בוורונה — 0:1, משער שהבקיע הפולני הבין־לאומי זביגנייב בונייק בדקה הי"71.

תוצאות נוספות: צ'זנה — אסקולי 0:1, פסקארה — אמפולי 0:0, טורינו — פיזה 1:3.

הצמרת: נאפולי — 25; מילאן — 22; רומא וסמפדוריה — 20 כל־אחת; אינטר — 17; יובנטוס וצ'זנה — 15 כל־אחת.

בוטראגניו העניק נצחון לריאל

שער של אמיליו בוטראגניו העניק נצחון לריאל מדריד על סוסיאדאד — 0:1, בליגה הספרדית בכדורגל.

לריאל 30 נקודות מ־18 משחקים, ומקדימה ב־5 נקודות את סוסיאדאד ואתלטיקו מדריד, שהובסה בבילבאו — 5:1. בילבאו מדורגת רביעית עם 23 נקודות, לפני ואיאדוליד (21), שנוצחה על־ידי קאדיז 1:0. סאראגוסה וברצלונה נפרדו בתיקו 1:1, וכך גם ספורטינג ומורסיה.

טוונטה עצרה את איינדהובן

שער במחצית השנייה העניק תיקו מפתיע (2:2) לטוונטה אנסחדה באיינדהובן, מול האלופה, פיליפס, שעד כה ניצחה בכל 17 משחקיה בליגה ההולנדית, שחודשה אתמול.

הכלי"ב הדינאמי אריך חרטס, שלא שוחרר למשחק נגד ישראל, כבש את השער הראשון לאיינדהובן בדקה ה־24. אולם הקשר רון וילמס השווה בעבור עשר דקות. גראלד ואננבורג היקנה יתרון נוסף לאיינדהובן לקראת ההפסקה, אבל פיט קיור, בן ה־26, כפה את התיקו הראשון על פיליפס, שכבש שער בדקה הי"71.

לפיליפס, עם 17 נצחונות ותיקו אחד — 35 נקודות, ומקדימה ב־7 נקודות את אייאקס אמסטרדם (משחק עודף), שהשיגה נצחון־חוץ על רודה 0:3.

פיינורד נפרדה בתיקו 1:1 עם צוולה, ומדורגת שלישית, עם 22 נקודות.

● שער מרגלי טארק דיאב, בדקה הי"15 העניק נצחון לתוניסיה על מרוקו — 0:1, במשחק הראשון ביניהן בסיבוב השלישי בטורניר הקדם־אולימפי באיזור האפריקני.

נצחונות לגדולות בליגת האן.בי.איי.

כל הגדולות באן.בי.איי ניצחו אור לאתמול. האלופה, לוס־אנג'לס לייקרס, גברה על סיניקס 96:107.

בוסטון־סלטיקס ניצחה את ניו־ג'רסי נטס 96:101. שיקאגו־בולס הכניעה את דטרויט 99:115, כשמייק ג'ורדן קלע 36 נקודות למנצחת.

תוצאות נוספות: ניו־יורק ניקס — פילדלפיה 96:110; אטלנטה — דאלאס 98:101; יוסטון — אינדיאנה 102:132; פורטלנד — סאן־אנטוניו 120:121; דנבר — גולדן־סטייט 94:115; סיאטל — קליפרס 112:114.

בת־ים הכניעה את עין־החורש בצמרת 0:3

● כדורעף

מאת אבנר מילמן

המובילה בליגה הלאומית לנשים בכדורעף, קבוצת הפועל בת־ים, הכניעה במוצאי שבת בעין־החורש את השנייה בטבלה, הפועל עין־החורש/עמק־חפר — 0:3, במשחק המוקד במחזור הי"9. בת־ים ניצחה בקלות במערכה הראשונה — 2:15. בשנייה כבר הוליכה עין־החורש 5:14, אך נוצחה — 14:16. בשלישית זכתה בת־ים — 12:15. כוכבת המשחק ענת הרשקו, שבמו־ידיה הביאה את הנצחון לבת־ים. בעין־החורש בלטה רייזי מרכטר. שפט היטב זאב שוהם, לעיני 200 צופים.

★ קרית־חיים, שגברה ביבנה על אליצור יבנה 2:3, דחקה את המארחות, קרוב לודאי, לירידה לליגה הארצית.

★ קבוצת הפועל כפר־סבא הכניעה באולמה תוך 40 דקות את הפועל שער־הנגב — 0:3 (9:15, 6:15, 13:15). בכפר־סבא, ששיתפה שחקניות צעירות, בלטו מרגלית אבני והדס קופל. שפט גדי איזוקוביץ'.

★ אס"א באר־שבע לא התאמצה באולמה לנצח את הפועל איחוד־עידון — 0:3 (4:15, 10:15, 6:15). המשחק ארך 60 דקות. בין המנצחות בלטו: אליס עלימי וכטי סואל. שפט מיקי ממרן.

הטבלה (אחרי 9 מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	27–2	18
2.	הפ. עין־החורש	21–10	16
3.	הפ. כפר־סבא	20–13	15
4.	אס"א באר־שבע	18–17	14
5.	קרית־חיים	15–19	13
6.	איחוד עידון	16–21	12
7.	אליצור יבנה	8–26	10
8.	הפ. שער־הנגב	6–25	10

האחים שנטל במקום השמיני

השייטים ניר ורן שנטל דורגו במקום השמיני בסיום אליפות העולם במפרשיות מדגם 420 שנערכה באוסטרליה.

השניים ימשיכו עתה לאליפות העולם לנוער, המתקיימת גם היא באוסטרליה.

צמד ישראלי נוסף, שי בכר ואלון דגן, דורג במקום הי"17.

● האליפות הלאומית לגברים ולנשים בטניס שעמדה להתחיל אתמול נדחתה פעם נוספת בגלל הגשמים והמגרשים הרטובים. מקווים שהיום יותחלו התחרויות במרכז הטניס.

● ליגה אזורית

רמות־מנשה — תענך 1:4

במשחק־צמרת בליגת העמקים בכדורגל הכניעה בשבת קבוצת רמות־מנשה, בתענך, את הקבוצה המקומית — 1:4.

חני ורנר כבש שלושער וגדי לנגר הוסיף שער. לתענך: נתן יעקב. במשחק־השלמה נוסף ניצחה בית־יוסף/ירדנה את גזית — 1:6.

רמות־מנשה עלתה לפיסגה עם 18 נקודות מ־11 משחקים, לפני בית־יוסף/ירדנה 11–16; הזורע 10–15 ותענך 10–15.

הפתעה: כפר־יחזקאל — נוה־אור 68:70

הפתעה נרשמה במחזור האחרון בסיבוב הראשון בליגה האזורית בקעת בית־שאן/גלבוע בכדורסל כשקבוצת התחתית של כפר־יחזקאל הנחילה הפסד ראשון לנוה־אור — 68:70.

יתר התוצאות: בית־השיטה — ניר־דוד 62:65; בית־אלפא — חפציבה 48:85; חמדיה — יזרעאל 55:68; נוה־איתן — גבע 0:2 (אי הופעה).

בטבלה מוליכה בראש עם 22 נקודות מ־11 משחקים, לפני בית־השיטה 12–22; חמדיה 12–19 ו־12–19.

החלה אליפות־החורף

בבקעת בית־שאן/גלבוע החלה אליפות־החורף בכדורסל לקבוצות המשחקות במסגרת איגוד הכדורסל.

★ בבית א' היו התוצאות: ניר־דוד — מעוז־חיים 45:57; ניר־דוד — שדה־אליהו 50:62; שדה־אליהו — בית־שאן 52:82; מעוז־חיים — אלפא 52:67. ★ בבית ב': בית־אלפא — עין־חרוד 40:82; גבע — חפציבה 33:79.

טלוויזיה

(וכו) — בתכניות מיוחדות ללקויי שמיעה 08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.05 שעת בוקר. 08.15 אורחות — ז'־ט' — יום טהור בשדה אברהם. 08.40 ראשית קריאה — בלי סודות — חידיק 1. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ר — גיאומטריה — הווית וכו. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 רגע עם דודלי — כך מוכרים וכך קונים וכו. 11.00 ערבית מדוברת — ד'־ה' — יום עסל ויום בסל. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — מכפר תבור לכרמיאל וכו. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — ורבינו 2 וכו. 13.00 גיאוגרפיה כללית — ז'־ט' — קריאת מפות — נקריאת קווי אורך. 13.30 אנגלית — יא'־יב' — Hello Israel 13.45 Art and Atmosphere צרפתית העשרה. 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 מגע — צמיחה. 14.35 יסוים הכם — כוכבים. 15.00 קשר משפחתי — רונית נוי נפגשת עם זוית אברמסון. לפני שנתיים נסעה רונית נוי, רווקה צעירה, לברזיל והביאה משם את בתה, נעמה. על קורותיהן של האם והבת מספרת רונית בתוכנית מיוחדת. 15.40 שעת סיפור. 16.00 ווילאם הבוכש — פרק 3. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 "פסטיבל 87" — החלק השני. בתכנית: מחרוזות שירי הפסטיבל בביצוע "ילדי הפסטיגל", מחרוזות שירי הפסטיבלים עם ילדי "תהילה", ארס, עופרה חזה וכל האומנים משתתפי הפסטיבל. 18.30 קיצור החדשות וערבית. 18.32 סקירת תכניות וערבית. 18.35 ספורט וערבית. 19.30 חדשות וערבית. 20.00 כותרות מבט. 20.02 "הצפון והדרום". 21.00 מבט לחדשות. 21.35 "מלך הכיתה" הפרק הסיום: "המנותחת" מה יעשה מורה כמו צ'ארלי, כשעליו לבחור בין פגישה עם יפהפייה, שלה הוא מצפה להם לבין מחויבותו לג'ניס? 22.00 "זה הזמן" — תכנית אירוח שבועית מנחה: דם עבדון. 22.50 "בולמן" — סדרת פרקי מתח אנגלית. ג'דג' בולמן — בלש פרטי ואיש הסקוטלנד־יארד בדימוס, שב אל המרקע עם שותפתו למלחמה בפשע: לוסי מקינגתי. הפרק הראשון: "לחשים סינים" בולמן ולוסי נמצאים בגלות בסאנתאי. הם נמלטו לשם מהגיע בנופיה בלונדון, שהכריז על פרס כספי גבוה, למי שיביא לידי מותו של בולמן. לאחר שהסתתרו בקומונה סינית, מתכננים בולמן ולוסי את שובם הביתה.. 23.40 פסוק של יום. חדשות הלילה + מוסף הספורט "חצי פינה".

ערוץ 2

18.30 — "בוא אחרי". סידרה דרמטית לכל המשפחה (פרק א'). 19.00 — "שלום לך גוטנברג" המהפכה בתחום הדפוס. 20.15 — בטהובן "הסימפוניה החמישית". ברינבוים על בטהובן. 20.50 — "הברירה הטבעית" קטעים מתוך המחזה "מלך מרוקאי". 21.50 — סוס 2: קייס כוש.

רדיו

קול המוסיקה

07.00 "בהאונה נינוחה". 09.00 "קונצרט בוקר": קרל נילסן: סויטה לכלי קשת; שומאן: חמישייה לפסנתר במי במול מג'ור; פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 2 בסול מינור לכנור ותזמורת. מלקום ארנולד: חמישיה לכלי נשיפה של מתכת; פולנק: קונצ'רטו כפרי לצ'מבלו ותזמורת (ו'. פ. ברוסא רביסי: סונטה לחליל, ויולה ונבל; סטרווינסקי: המוסיקה לבלט "ציפור האש". 11.57 "פינת השיר": משירי ס. כרמי 12.00 "מן הסרטיה": היידן: שלישייה לפסנתר, כנור וצ'לו ושלישיית "יוכל"ג חיים אלכסנדר": "בנות קול" ואורה רוזס — סוסנתרע ראבל: שלישייה בלה מינור, לפסנתר, כנור וצ'לו ור. הקסטר/מ. בריואר/ג. הראלו 13.05 "בהאונה נינוחה". 15.00 "הגברה מוסיקלית": הנחיות הרגש תכנית מס' 21 16.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם". 18.00 "רגש על הבצוע" 19.00 "בין חברים" 20.05 "אינטרלוד" 20.27 "פינת השיר" 20.30 "מאולמי הקונצרטים בעולם" תזמורת פילהרמוניה — ריקרדו מוטי. וורדי: הפתיחה ללואיזה מילר; שולנר: סימפוניה מס' 3; בטהובן: קונצ'רטו מס' 5 לפסנתר ותז. "הקיסר" (א. ברנדל) 22.30 "מעם ועוד" 23.00 "מחזורי יצירות": ק.פ.ע. באך: המוסיקה הקאמרית; היידן: הסימפוניות

רשת א'

07.30 "רדיויקל", תכנית בעברית קלה 08.05 "הפוגה מתוגה" 09.05 "טלדריד", שירות מידע. 10.05 "שיריקוד", מחולות ושירים 11.05 "פינתי בוקר" מגיש: גדעון הוד 12.05 "מעורב ירושלמי" 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית 14.05 "בראש צעיר", מגזין יומי לילדים ולבני נוער 15.30 "האוניברסיטה הפתוחה" 16.05 "גיל הביניים" 17.10 "צבעי הקשת" "שירי עמים" 18.05 "מנחת ערב", משדר יומי להווי דתי ומסורת 19.05 סיכום המשנה היומית 19.30 "שידורים לעולים". 22.05 "לכל אדם כוכב" — עם האסטרולוג אילן פקר מגישה נאוה סביון — שידור חי: מול "נדי".

רשת ב' — גל פתוח

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "עושים עניין" 09.05 "ביקור בית", עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הרשת", מגזין יומי 12.10 "אליה־אלוף" ב"בית", עם חיים קינן 13.05 "בחצי היום", חדשות ופזמונים 14.05 "לראות או לא לראות", יומן תרבות ולאמנות 14.30 "בת צחוק" — הווי והומור 15.05 "שירים ושעורים" 15.55 "קראתי ספר", קוראים ממליצים 16.05 "יומן כלכלה" 16.30 "על מספרים ואנשים", מגזין המשק והחברה 17.05 "רגעי קסם" 18.06 "שעה חופשית", מגזין שבועי לענייני חנוך 18.45 היום בספורט 19.00 "היום הזה" 19.35 "דין ודברים", מגזין לענייני חוק ומשפט 20.05 "סולם המידות" מצעד הפזמונים המבוקשים 22.05 "קסר ראשו" עם סמוליק רוזן 00.15 "לא ועוד" עם לאה ליאור

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — ניטשה. 06.30 "פוקחים עין" 07.07 שבע אפס שבע. 08.00 בוקר טוב ישראל 09.05 "איפה בוקר" עם אלי ישראלי 10.05 "עשר" שירים עבריים 11.05 "נכון לעכשיו", עם רפי רשף 13.05 "דו רה יומי" 13.55 "40 לאחור" סיפור היום בתש"ח. 14.05 "פגישה יומית" עם אורלי יניב 15.05 "שירים לתך" עם ארז טל 16.05 ארבע אחרי הצהריים 16.54 "באופן מילולי" מינתו של אבשלום קור 17.00 "ערב טוב ישראל" 18.05 "הבחור הגבוה עם המגבעת השחורה" סיפורו של אברהם הוזמן אשר היה פעיל בהגנה ונפל לפני 40 שנה בפעולת עונשין של ההגנה בקסטל. אברהם הוזמן — נפל בהיותו בן 22 ושייך היה לבני הנוער של אגודת ישראל בירושלים. משתתפים: בני משפחתו, מפקדיו בהגנה וחבריו מהחוג החרדי 18.43 "משהו עולמי" מגאזין גלי־צה"ל לענייני חוץ 19.05 "שירים מכאן" שירים עברים 19.57 הודעות לחיילים 20.05 "בעיקר מוסיקה" — המכללה המוסיקלית המשודרת של גלי צה"ל. עורך אסף מגיש הרצאה בנושא: "השפעות המזרחיות על הזמר הפזמון בארץ" 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת — ניטשה — עיונים בתרבות המערב — ביקורת מתוך הנגדה מרצה: ד"ר רחל שיחור 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" 23.05 "עשרים וארבע — היום שהיה" 23.56 "שיחת חצות" — עם דן לוין — יו"ר אגודת מליין 00.05 ציפורי לילה עם יותם ראובני. 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר "שירוני 2" — 19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר 20.05 "צער וחצי" — תוכנית הספורט של גלי־צה"ל הכוללת דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל ופרשנים באולפן 21.57 הודעות לחיילים 23.05 "קול הג'אז הזה".

רשת ג'

06.04 "בחזרה לאושר". 07.07 "שיר בבוקר בבוקר". 08.05 "מה, כבר תשע?" עם אני אתגר 10.05 "דברים טובים". 11.05 "שבעים מי יודע?" 12.05 "אהבה יומיומית" עם יוסי סיאס 13.05 "רק בימי חול" עם מנחם פרי 14.06 "לי ולך" שיר וברכה 15.05 "חריש ומחורש". 16.05 "הצגה יומית" עם יקיר אביב 18.05 "מצער המצעדים" תזכורות פזמונים לקראת יום העצמאות 21.05 "הצגת אחרת" פוס מיקרם 23.05 "הלילה הוא שירים"

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30

אסתר: שחיתות בגדול 5, 7.15, 9.40
אורלי: אני נכבעת 5, 7.15, 9.30
בן־יהודה: אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.10
גת: הקיסר האחרון 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: רכבת תחתית 7.00, 9.30
דקל: נאדין, אהבה מסוריינת 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: שגעון בחלל 7.45
הוד: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: שגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
פאר: יופיו של החטא 5, 7.30, 9.30
פאריס: גדול מהחיים 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: יום במלכודת 5, 7.30, 9.50
חן 2: הנסיכה מב. הילס 5, 7.25, 9.45
חן 3: מחלון חדר המיטות 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: המכשפות מאיסטוויק 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: חנות מעבר לפינה 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: אני נכבעת 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: ספורט הרמים 5, 7.15, 9.30
תכלת: הנסיכה מבברלי הילס 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: מלאכים בשמי ברלין 2, 5, 7, 10.00
לב 2: טמפופו 2, 4.10, 7.15, 9.50
לב 3: המשפחה 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הדבורים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אואזיס: יום במלכודת 4, 6.40, 9.30
לילי: יופיו של החטא 7.15, 9.10
רב־גן:
גן 1: הנסיכה מבברלי הילס 5, 7.20, 9.40
גן 2: מחלון חדר המיטות 5, 7.20, 9.40
גן 3: חתיך אמריקאי 5, 7.30, 9.40
גן 4: ללא מוצא 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: יום במלכודת 4.30, 9.15
חן: גרין 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון:
היפיפיה והחסן 16.30
לילה של יום נפרד 18.00
אני אוהב אותך כרמן 19.45
מופע הקולנוע של רוקי 21.10
כפיר: אני נכבעת 4.00, 7.00, 9.30
אוריגיל: הקיסר האחרון 4.30, 7, 9.15
מיטשל: ללא מוצא 7.00, 9.00
סמדר: מגדל הדבורים 7.00, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אורין:
אור 1: יופיו של החטא 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: ועדת הנשרים 4.30, 7.15, 9.30
אור 3: הבלתי משוחרים 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: נקמתו של חייל 4.30, 7.00, 9.00
אור 5: חנות מעבר לפינה 4.30, 7.00, 9.00
עדן: אבא גנוב 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
מאנון + ז'אן דה פלורט 18.45, 21.15

חיפה

אורדה: ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
חן: ז'אן דה פלורט 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: שגעון בחלל 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הבלתי משוחרים 4.30, 7.00, 9.15
רון: אבא גנוב 4, 6.30, 9.00
אורלי: תקוה ותהילה 6.45, 9.15
קרן אור המחודש:
יופיו של החטא 7.00, 9.15
פאר: יום במלכודת 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: אבא גנוב 5, 7, 9.15
סטודיו: יום במלכודת 5, 7, 9.15

חולון

סביון: אני נכבעת 5, 7.15, 9.30
מגדל: יום במלכודת 6.00, 9.00
ארמון: אבא גנוב 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: אני נכבעת 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: אבא גנוב 5, 7.15, 9.30
היכל 2: ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: ריקוד מושחת 7.15, 9.30

עפולה

כנשחרון: נרדפי החוק 9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי משוחרים 7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: אבא גנוב 7.30, 9.30
רון 2: ריקוד מושחת 7.30, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 18.1
מירלה אפרת: 10.00, 20.30
אנשים קשים: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ב' 18.1 בשעה 20.30
באמצע היום

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מוזר — חביבה רייק 20

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
אליסון — ישעיהו 10

נתניה
קופ"ח מאוחדת — הרב קוק 13

פתח־תקוה
קופ"ח הכללית — חיים עוזר

רמת־גן
המגן — ביאליק 30

תל־אביב
שור — המלך ג'ורג' 54
סופרפארם — אינשטיין 40, רמת אביב

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

רעננה־כ"ס
הרגל — רוטשילד 47, כ"ס

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק — עיניים
ביקור חולים — ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ — כירורגית, ארטופדית
משגב לדך — נשים; הדסה ה"צ — פנימית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ע"י "יד מידע טלפוני" בימים א'־ה' — 20.00—00. בימי ו': 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־4331..

יד ב — אוזן קשבת בטלפון
לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־243311
ת"א — 236027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי 04־922222

קו ס.ח.ן להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222732.

"קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
ער"ן נתניה — טל' 053־35316.

סילוק מטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111; לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334. טבעון — 101. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. פתח־תקוה — 03־330849.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, נהריה, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, *11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

טלקס

● **היום בחירות באוניברסיטת ת"א**

18,600 סטודנטים בעלי זכות בחירה יגשו הבוקר לקלפיות ברחבי הקמפוס באוניברסיטת ת"א, לבחירת 70 נציגיהם למועצת אגודת הסטודנטים.

בבחירות נוטלות השנה חלק 6 רשימות בהן: "העבודה", "צוותא", המשותפת לר"ץ ומפ"ם, "סטודנטיאון" המשותפת לליכוד, "התחיה" ו"המפד"ל", "קמפוס", "סלע", (צומת) וכן רשימה עצמאית.

ירון זליג

● **הרחבת בנייה למשפחות ערביות בחיפה**

עיריית חיפה עומדת לאשר הגדלת הבנייה למשפחות ערביות בעיר. בשלב הראשון מדובר ב־בניית 130 יחידות דיור בוואדי ניסנס, ברחוב כורי, בשכונת חליסה וברחוב שיפץ המאוכלס זה שנים במשפחות ערביות. בתכנית החדשה נבדקת גם האפשרות לבנות 72 יחידות דיור חדשות על שטח בית הקברות הישן שבעיר התחתית, השייך למיסגד איסטיקלל.

קובי מנדל

● **"פארקחוף" חדש בקריית־חיים**

עיריית חיפה החלה באמצעות החברה הכלכלית שבבעלותה להקים פארק חוף בקריית־חיים בשטח של כ־33 דונם.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול, מסר מנכ"ל החברה הכלכלית, חנן ניצן, שהפארק יכלול מספר רב של מתקני נופש פעיל. עוד מסר, כי עלות הפרוייקט מסתכמת בכמיליון וחצי דולר, ובנייתו תושלם עד לעונת הקייץ הקרובה.

קובי מנדל

● **צעירי מפ"ם לבותה: "השאר את שפירא אצלך"**

במברק ששלחה אתמול מוניקה פולק, מהדור הצעיר של מפ"ם, לפיטר בותה, שר החוץ של דרום אפריקה לרגל נסיעתו של השר יוסף שפירא לביקור שם, ביקשו צעירי מפ"ם מהשר הדרום־אפריקאי: "השאר את יוסף שפירא אצלך – אל תתן לו לחזור".

"השר שפירא, הגיע לרמה העליונה של הנזעקות בהיותו תומך ברעיון הטרנספר לערבים. אנו בטוחים כי תמצא בו שותף לרעיונות האפרטהייד", נאמר במברק.

שע"ה

מצוד נרחב אחר החשודים נוספים ברצח יוסי בן־גל

המשטרה בודקת בין שאר כיווני החקירה גם חשד לרקע חבלני

מרחב הירקון במשטרת תל־אביב פתח במצוד נרחב אחרי שני חשודים נוספים המעורבים, לפי החשד, בפרשת הרצח של יוסי בן־גל.

חוקרי המשטרה המטפלים בתיק הרצח גם ממשיכים לבדוק, בין שאר כיווני החקירה, חשד, לפיו הרצח בוצע על רקע חבלני. כך עולה מחומר חקירה סודי שהוצג אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב בפני השופטת דבורה ברלינר במהלך מעצרם של עומר שווירה (23) מאור־יהודה וסאמי אבו־אלגדיאן (18) מג'יבליה. שניהם חשודים בקשירת קשר לרצח יוסי בן־גל. מעצרם של השניים הוארך ב־15 יום. כן הוארך בבית־המשפט לנוער מעצרה של ידידתו היהודיה של שווירה, קטינה מאור־יהודה.

שווירה ואבו אלגדיאן נעצרו בשבת, יחד עם הצעירה מאור־יהודה, לאחר שחוקרי המשטרה חשדו, כי רוצחיו של בן־גל תיכננו את רציחתו בביתו של שווירה באור יהודה.

המשטרה מסרה, כי לאחר חקירה אינטנסיבית בה נטלו חלק רוב קציני מרחב הירקון בפיקודו של מפקד המרחב, נצ"מ אריה ביבי, החלו שניים מהם לשתף פעולה ואישרו כי קיימו במשך תקופה ארוכה יחסים אינטימיים על רקע הומוסקסואלי עם בן־גל, ורצחו אותו בחניקה ביום רביעי בלילה.

באיכה המשטרה, רס"ר מוטי כרמלי, טען אתמול בבית־המשפט, כי בסמוך למועד הרצח, עת נערכו הרוצחים לביצוע הרצח, ישבו עמם בדירה גם שווירה, אבו־אלגדיאן וחברתו היהודייה בת ה־18 של שווירה. כדי להוכיח כי שווירה ואבו־אלגדיאן ידעו על הנעשה, הצביע רס"ר כרמלי על סמיכות הזמנים בו הם ישבו עם הרוצחים לבין הרצח. הוא גם הגיש ליושבת חומר חקירה חסוי, אותו עובדת המשטרה לבדוק.

למרות ששני החשודים טענו בבית המשפט כי לא היו עם הרוצחים לפני הרצח, הורתה השופטת ברלינר להאריך את מעצרם ב־15 יום.

בנימוקים להחלטתה ציינה השופטת, כי לאחר עיון בחומר החקירה היא הגיעה למסקנה כי יש מה שיבסס את הטענה שהחשודים אכן נכחו בדירה יחד עם הרוצחים בעת שהרצח תוכנן. היא ציינה, כי מאחר והמשטרה חושדת שבפרשה מעורבים שני אנשים נוספים, שטרם נעצרו, הרי ששיחרורם יפגע בהמשך החקירה. בנוסף לכך גילתה השופטת, כי יש בסיס לטענת המשטרה, שייתכן שהרצח בוצע על רקע חבלני, ודבר זה בפני עצמו טעון חקירה. (עתיים)

3 מעראבה חשודים במזימה לתקוף שוטרים ב"יום השלום"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

שני תושבי הכפר עראבה נעצרו על ידי המשטרה כחשודים בתכנון וביצוע מארב נגד המשטרה ביום השלום לפני שלושה שבועות.

אתמול הותר לפירסום כי שלושה חשודים, בני 20, תושבי הכפר עראבה תכננו לפגוע במשטרה ביום השלום. במעשה התכוונו לגרום למהומות ותסיסה בכפרים הם הבעירו צמיגים על הכביש המוביל לקיבוץ "לותם" והסתתרו בחורשת זיתים בציפייה לבואם של השוטרים. הם תכננו שאחד מהם ירוץ לכפר כאשר יגיעו השוטרים ויפיץ שמועה שאחד מהתושבים נהרג ע"י שוטרים, זאת כדי למשוך למקום המארב את אנשי הכפר. מאוחר יותר התברר שהמשטרה כלל לא ידעה על הבערת הצמיגים ולא הגיעה למקום וכך סוכל המארב. שני החשודים נמצאים במעצר מאז ראשית ינואר ובחקירתם הודו במעשה ובעובדות המיוחסות להם. הם הוסיפו שהניפו שני דגלי אש"ף מעל המסגד ומגרש הכדורגל בכפרם ב"יום השלום". חשוד השלישי טרם נלכד.

בסוף השבוע שעבר דחה בית־המשפט את הערר שהגישו השניים על מעצרם ובימים הקרובים יועבר תיקם לפרקליטות המחוז לשם הגשת כתב אישום נגדם.

11 שנות מאסר לראש כנופיה של מבריחי הרואין מהולנד

יוסי מנור בן 31 מכפר־סבא, נדון אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ל־11 שנות מאסר בפועל לאחר שהורשע, על־פי הודאתו, בהברחת הרואין ארצה ובקשירת קשר ליבוא כמות נוספת של הסם המסוכן הזה מהולנד.

למרות שהנאשם הודה בעבירות של הברחה ונסיונות להבריח סמים לארץ, באמצעות בלדרית, החליט השופט איתמר פלפל להחמיר בעונשו. בשל מעשים כאלה, התריע השופט, יש הכרח להטיל עונשי מאסר לתקופות ארוכות מאד, כדי לנסות ולהרתיע רודפי־בצע חסרי מצפון מלהמשיך להרעיל בסמים מסוכנים מספר גדל והולך של בני אדם המתמכרים לסמים.

השופט פלפל הוסיף, כי "למרות העונשים הכבדים שכבר הוטלו על־ידי בתי־המשפט על עבריינים מסוג זה, ממשיכים להתארגן קבוצות־פשע בקשרים עם פושעים מעבר לים, כדי להחדיר כמויות גדולות של סמים לישראל". יוסי מנור עמד, על פי הודאתו, בראש קבוצה כזאת, והשופט הטעים את הצורך שבגזר־הדין יישקף את מעמדו וחומרת מעשיו.

יוסי מנור הובא לדין ביחד עם אחיו דוד מנור (35) וניסים ירושלמי. כמרכז הועמדה לדין הבלדרית ההולנדית שהביאה על גופה את ההרואין לארץ. השלושה הורשעו כבר ונדונו לתקופות מאסר של עד 7 שנות מאסר בפועל.

מדובר ברשת שעסקה בהברחת סמים מהולנד בשנים 1986־7. בדצמבר 1987 נסע יוסי מנור להולנד, שם רכש הרואין עבור הרשת, וחזר ארצה. הסם נמסר לבלדרית מרגריטה, אשר החביאה אותו על גופה וחזרה עימו לארץ. כעבור כחודשיים שלח מנור שניים מחבריו לרכוש סמים אצל איש הקשר באמסטרדם, רחמים אלבז, ושוב, באמצעות מרגריטה נשלח הסם לארץ. אלא שאז נעצרו המעורבים והועמדו לדין.

התובעת, עו"ד הלנה ביילין, דרשה להחמיר בעונשו של הנאשם, אשר תחילה כפר באשמות והחל לנהל את המשפט, אך בשלב מסויים העדיף להודות, בעקבות עיסקת־טיעון עם הפרקליטות.

הסניגור, עו"ד דוד יפתח, ביקש שהעונש לא יחרוג מן העונשים שהוטלו על הנאשמים האחרים בתיק זה.

אולם השופט החליט לגזור עליו מאסר בפועל ממושך, וכן מאסר על־תנאי למשך 4 שנים. (עתיים)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 140 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לאחור חלקות 53, 54 בגוש 6963 ברח' אוסישקין מס' 22, 24 (לפי תשריט מס' 1235) זאת לצורך יצירת מגרש בניה אחד.
למי שיש התנגדות להוצאת האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המלאה.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו
14.1.88

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של
נהריה
הודעה על־פי סעיף 149 820 910 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי בניה ותוספת קומה, דהיינו: תוספת בנייה לבית מלון בניצול 95.5 במקום 88% המותרים. שעל החלקה 25 בגוש 18167 רחוב המייסדים מס' 48.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ח. לבב — יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה — נהריה

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
תיק בנין 2048
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 44 בגוש 7168 ברח' קלישר מס' 4 חולון, הכוללת מתן הקלה כ: שינוי יעוד כהסכמה מיוחדת לחלק מדירה למכון לקוסמטיקה.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חולון

לצפורה גולן והמשפחה
אתכם באבלכם על מות
האחות
בית עין השופט

א. ורדינון בע"מ
הודעה לחברים על כינוס אסיפה כללית יוצאת מן הכלל
עפ"י הוראות הבורסה לני"ע בת"א, ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה תתכנס ביום ראשון, 7 בפברואר 1988 בשעה 10.00 לפנה"צ במשרדה הרשום של החברה באזור התעשיה קרית־מטלון, רח' הבטחון 4, פתח־תקווה.
על סדר היום:
1. הקצאת מניות לבעלי המניות בחברה על מנת לעגל את החזקות במניות, באופן שניתן יהיה לקבל החלטה בדבר איחוד הון החברה מחדש.
2. לקבל החלטה מיוחדת לאחד את הון החברה ולחלקו מחדש.
א. ורדינון בע"מ

בפלילים

"תרגיל בחמש אצבעות" בשוק הדולרים בחיפה

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

אליאס כליאן בן 60 מחיפה טוען, כי נפל קורבן לתעלול מירמה כפול של נוכלים בשוק המטבע השחור בעיר התחתית בחיפה.

המתלונן סיפר לחוקרי משטרת חיפה, כי ביום חמישי האחרון נפל קורבן ל"תרגיל בחמש אצבעות" של חלפנים בשוק המט"ח החיפני, שם ביקש להמיר 2000 דולר לשקלים. הוא ניגש לשני חלפנים שטענו תחילה כי הדולרים שברשותו מזוייפים אולם לאחר מכן התרצו והסכימו להמירם ב־3000 שקלים. הם הוציאו חבילת שטרות, ספרו אותן בנוכחותו, מסרו לו אותה ונעלמו מהמקום. כאשר ספר את השטרות פעם נוספת גילה שנותר בידו סכום של 1000 ש"ח בלבד. הוא לא הצליח לאתר את שני החלפנים ופנה לשני חלפנים אחרים ש"התנדבו" לסייע לו ולחשוף בפניו את התרגיל. כתום ההדגמה, שנעשתה בכספו, עזבו החלפנים את המקום והמתלונן גילה לתדהמתו שנותר בידיו סכום של 300 ש"ח בלבד.

חברת שלום גניש תובעת את... שלום גניש

חברת הבנייה "שלום גניש" תובעת סכום של יותר מחצי מיליון ש"ח מ... שלום גניש.

כתב־התביעה הוגש בסדר דין מקוצר באמצעות מנהל חב' שלום גניש, דוד אפל. פרקליטו, עו"ד יואב מרחבי, טוען, כי שלום גניש, שהיה אחד השותפים בחברה הקרויה על־שמו, נטל ממנה כספים רבים, שהיקפם אינו ברור לחלוטין, וזאת ללא כל רשות וללא סמכות. בכך גזל גניש כספים אלו מהתובעת, הוא טוען.

ב"כ התובעת מציין בכתב־התביעה, כי שלום גניש גזל 1,400,000 ש"ח מפרויקט "קוטג' המסילה", אך החברה עדיין אינה תובעת סכום זה, מאחר שטרם נבדק עד תום — ייתכן שהסכום קטן או גדול יותר. כמו־כן גזל גניש, לטענת התביעה, 210,000 ש"ח אותו הגדיר כ"הלוואה לעצמי". אך גם סכום זה אינו ברור כל צורכו, וייתכן שהוא קטן או גדול יותר — הדברים יתבררו עם הזמן.

עתה נתבע שלום גניש להחזיר רק את הסכום הידוע וברור לחלוטין, לטענת התובעת, "אותו נטל ללא כל זכות וסמכות ובכך פגע בחברה בגזלו את כספיה".

טרם הוגש כתב־הגנה בתיק זה. (עתיים)

התובע הפתיע: הנאשמים עצורים שלא כדין

"הגינותי המקצועית והאישית מחייבת אותי להביא לידיעת בית־המשפט, כי שני הנאשמים עצורים עתה שלא כדין" — הודעה מפתיעה זו השמיע עו"ד אברהם פכטר, תובע מפרקליטות מחוז המרכז, בדיון משפטי שהתקיים אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

לבית־המשפט הובאו האחים אחמד (25) ועלי (21) אל־עבוד, המואשמים בהצתה במזיד של מכונית מסחרית "פולקסווגן" בפרדס ליד מושב עשרת בדרום. הם גנבו את המכונית, לטענת התביעה, ממקום חנייתה ליד מלון "רמדה" בתל־אביב ונעצרו ב־10.11.87. כיוון שמשפטם לא החל תוך 60 יום — צריך היה אוטומטית, כפי שקובע החוק, לשחררם בשבוע שעבר.

כאשר הובאו השניים לבית־המשפט להתחלת המשפט ולדיון בבקשת הפרקליטות לעצרם עד תום ההליכים המשפטיים נגדם, קם התובע עו"ד פכטר וגילה ברוב כנותו, כי הם עצורים עתה שלא כדין, ולמעשה היו צריכים להשתחרר לפני יומיים.

עם זאת ביקש התובע לעצור את הנאשמים מחדש, מאחר שבכוונת הפרקליטות להגיש בקשה נוספת לעצרם עד תום משפטם, עקב חומרת העבירה.

השופט חיים אדר נענה לבקשה, כהעלותו על נס את הגינותו של התובע, והורה לפרקליטות להגיש בקשה מחודשת בימים הקרובים.

יצויין, כי החוק מאפשר לעצור נאשמים מחדש עד תחילת משפטם, או להורות על מעצרם של נאשמים אשר לא היו עצורים כלל. (עתיים)

ליעקב ראובן
משתתפים בצערך במות
אמך ז"ל
קיבוץ אילון

למשפחת אופנהיימר
ולקיבוץ הזורע
משתתפים באבלכם הכבד במות
שמעון אופנהיימר
חבר וידיד
בית זיקים

לקלאודיו
איתך באבלך במות
האם
בית געתון

מפקד חטיבת הנח"ל לשעבר ימונה לתפקיד בכיר בצה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מפקד חטיבת הנח"ל לשעבר, אלוף משנה סלע, יתמודד בקרוב על תפקיד בכיר אחר בצה"ל.

אל"מ סלע הועבר מתפקידו כמפקד חטיבת הנח"ל על־פי החלטת הרמטכ"ל, בשל אחריותו על תפקוד המחנה "בליל־הגלישונים".

גורם צבאי בכיר מסר אתמול ל"על־המשמר", כי העברתו של אל"מ סלע מתפקידו היתה "יותר אקט למען יראו וייראו מאשר אקט של ענישה על תפקוד לקוי". לפיכך, יותר לו להתמודד על תפקיד בכיר.

בעניין קצין המבצעים של החטיבה נמסר, כי הלה נמצא כעת בחופשה צבורה הנזקפת לזכותו ואינו ממלא כל תפקיד בצה"ל עד להכרעת בג"ץ בעניינו.

תסיסה ב"תדיראן" לקראת חידוש הסכמי העבודה

מאת אשר שילוני ואבשלום קווה כתבי "על המשמר"

לקראת חידוש הסכמי העבודה ב"תדיראן" תובעים עובדי חטיבות הסוללות ומינהלת קבוצת הרכיבים שברחובות להרחיב את מרכיבי השכר לצורך חישובי הפנסיה ולהעמידם על מונחים ריאליים.

יו"ר הוועד הארצי ישראל פישר, מסר כי הוועד ידרוש דיון מקיף במיבנה השכר וידרוש תיקון המצב הקיים, שבו רק כ־40 אחוז משכר העובדים משמשים כבסיס להפרשות לקרנות הפנסיה. הוא ידרוש לשנות את המיבנה שינוי יסודי ולהרחיב את הבסיס עד 90 אחוז מהשכר הכולל.

מהוועד נמסר, כי לפני זמן־מה יצאה לפנסיה קבוצה של 170 עובדים, אחרי 22 שנות עבודה, וכידה פנסיה ממוצעת של 140 ש"ח ברוטו, וזאת בשל הבסיס התחשיבי הלוקה בחסר.

1200 עובדי מפעל האלקטרוניקה "אלישרא", בבעלות "תדיראן", נטשו אתמול בצהריים את המפעל והשביתו את העבודה בו למשך חצי יום.

שביתת הפתע היתה במחאה על סירוב ההנהלה לקיים את הסכם האירגון מחדש עליו חתמה עם נציגות מטעם העובדים לפני ארבעה חודשים. עילה נוספת לסכסוך הוא סירוב ההנהלה לדון בחידוש הסכמי העבודה אשר פגו לפני שנתיים.

מינויים בשירות החוץ אינם מובאים לאישור הממשלה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

קרוב ל־20 מינויים בשירות החוץ, הטעונים אישור הממשלה, אינם מובאים לאישורה זה שבועות אחדים, מאחר שבוועדת השרים למינויים בשרות החוץ, המונה ארבעה חברים, שניים מן המערך ושניים מהליכוד, לא מוכנים חברי הליכוד לאשר את מינויו של אורי סביר, ראש לשכת שר־החוץ ויועצו לענייני תקשורת, לתפקיד הקונסול הכללי בניו־יורק.

שרי הליכוד רואים בסביר מועמד פוליטי. חבר הוועדה השר חיים קורפו אמר אתמול, בראיון בגלי צה"ל, כי על שר־החוץ להביא מועמד שייצג את המדינה כהלכה בנציגות כה חשובה.

"דיסקונט" גילה חוב של 15 מיליון ש"ח לאוצר

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

בנק דיסקונט העביר בסוף דצמבר כ־15 מיליון ש"ח למשרד האוצר, לאחר שהתגלה כי הבנק לא העביר את כל הכספים שגבה מההיטל בשיעור 1 אחוז על רכישות מטבע חוץ.

מזכיר בנק דיסקונט, אבנר קסוטו, מסר אתמול, כי בעקבות פעולה פנימית שנעשתה בבנק בסוף דצמבר 87, התגלה כי חל שיבוש בעת הסבת הדיווח הידני לדיווח ממוכן במחצית 1985, וכתוצאה מכך חלק מהיחידות בבנק לא העבירו לאוצר את מלוא ההיטל שנגבה מהלקוחות.

קסוטו מסר, כי גילוי הטעות לא היה במסגרת ביקורת פנימית, אלא כתוצאה מפעולה מסויימת של הבנק. לדבריו, בעקבות גילוי הטעות דווח עליה למבקר הפנימי של הבנק, והיא תוקנה מייד. כאמור, הבנק העביר להנהלת המכס, שאחראית באוצר על גביית ההיטל, כ־15 מיליון ש"ח, כולל הפרשי הצמדה.

עובדי מד"א לא יאפשרו יישום ההמלצות לקיצוצים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

הוועד הארצי של עובדי מד"א הורה לחבריו בסניפים בארץ לא לאפשר יישום המלצות לקיצוצים חמורים במד"א, המופיעות בדו"ח שנכתב ע"י ניסים ברוך. ברוך מונה על־ידי משרדי האוצר והבריאות לחקור את המצב במד"א, בעקבות המלצותיו מאשים יו"ר הוועד, אלי בן־קסוס, את הוועד הפועל של מד"א, במצב שנוצר.

בדו"ח הבודק, המסווג "חסוי", ממליץ ניסים ברוך לסגור 6 סניפים ברחבי הארץ, להקטין את המוקדים ב־50 אחוז, לפטר 150 עובדים, להעלות תעריפי השירותים, למכור בתוך 6 חודשים רכוש בשווי של מיליון וחצי שקלים, להפסיק לעסוק באופן עצמאי בהגרלות ולרכז מאמצים בניהול. הדו"ח גם ממליץ להגביל את תפקידי הוועד הפועל של מד"א ולא להתערב בניהול השוטף.

בין ממצאי הדו"ח — מד"א צברה חוב למס הכנסה בסכום של 6.5 מיליון ש"ח. ממצא נוסף: היקף בנק הדם של מד"א הוא פי שניים מן הדרוש למדינת ישראל.

במד"א נמסר בתגובה, כי אין הם מקבלים את המלצות הבודק, המתייחס אל מד"א כאל גוף עסקי כלכלי ומתעלם מיעדיו החברתיים. עוד נאמר, כי אין מתכוונים במד"א ליישם את המסקנות, אולם ייושמו הצעות ייעול שאין בהן כדי לגרום פגיעה בציבור. על החוב למס הכנסה והיקפו של בנק הדם נמסר ממד"א, כי הם נעשו באישור משרד הבריאות.

במשרד הבריאות סירבו להתייחס לטענות מד"א בדבר אחריות המשרד. נמסר, כי לפי שעה טרם התקבלה החלטה באשר לאימוץ מסקנות הבודק. בכל מקרה, שוללים במשרד הבריאות את ההצעות לצמצום שירותי העזרה הראשונה, במיוחד באזורים מרוחקים. הדיונים בעניין זה יימשכו שבוע.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: יוסיף להיות קר מן הרגיל ומדי פעם ירד גשם.

טמפרטורות המקסימום והמינימום החזויות: ירושלים 3־6; רמת־הגולן 3־7; נהריה 8־15; צפת 2־5; חיפה 7־12; טבריה 8־15; נצרת 4־9; עפולה 7־13; שומרון 4־10; תל־אביב 10־13; נתב"ג 8־12; יריחו 8־15; עזה 11־15; באר־שבע 7־13; אילת 11־16. (עתיים)

מחריף המשבר במערכת הבריאות

אלמוזלינו דחתה הצעת ניסים להוציא צווי ריתוק לשובתים

נמשכים עיצומי רופאי בתיה"ח הממשלתיים והמרדימים ● עובדי המעבדות ישבתו ביום ד' ● עובדי הרנטגן ועובדי לשכות הבריאות הכריזו סכסוך עבודה

מאת יוסף שמי ואבשלום קווה, כתבי "על המשמר"

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, דחתה אתמול את הצעתו של שר־האוצר, משה ניסים, להוציא צווי ריתוק לשובתים במערכת הבריאות.

ניסים העלה הצעה זו בדיון שקיימו השניים על המשבר המחריף וההולך במערכת הבריאות, אולם שרת־הבריאות דחתה את ההצעה על הסף בטענה כי לא זו הדרך לפתרון המשבר.

שרת־הבריאות תבעה תוכנית הבראה או מינוי בודק שיכין דו"ח על המצב במערכת, דוגמת הבודק שמונה בשעתו לקופ"ח. כן תבעה מהאוצר להחזיר מחיקת חובותיהן של קופות־החולים המאוחדת והלאומית.

העיצומים נמשכים בבתי־החולים

הרופאים המרדימים ממשיכים בעיצומים וישבתו היום את חדרי הניתוח בבתי־החולים "פוריה" בטבריה ו"הדסה" בירושלים. מחר יושבתו חדרי הניתוח בבית־החולים בצפת ו"שערי צדק" בירושלים.

רופאי בתי החולים הממשלתיים ממשיכים היום בהשבתת מירפאות החוץ בבתי־החולים בצפת, בחדרה ובפרדסיה.

שביתת עובדי המעבדות

הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים תפתח ביום ד' בשביתת אזהרה למשך 48 שעות, אשר תקיף את כל מערך המעבדות במדינה. כך מסר מזכ"ל הסתדרות הביוכימאים, אשר גולדשלגר, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

הדובר מסר, כי הרקע לשביתה הוא קיפוח מתמשך בשכר והשחיקה האדירה שחלה במעמד המקצוע, שמאז ומתמיד היה צמוד לזה של הרופאים.

הוא טען, כי בעוד שמקצועות הביוכימאים והמיקרוביולוגים הם מקצועות אקדמיים, הרי שבתקופה האחרונה, עם התמוטטות בתי החולים, מועסקים במקצועות אלו עובדים בלתי מיומנים רבים. לטענתו, עזבו רבים מהעובדים המקצועיים את המעבדות בשל השכר הירוד.

הוועד הארצי של עובדי הרנטגן הכריז אתמול על סכסוך עבודה בתגובה על החלטת ועדת המעקב, המשותפת להסתדרות ולמשרד־האוצר, לדחות תביעות האיגודים הפאראדפואיים.

הוועד הארצי יקיים ב־27 לחודש זה כנס ארצי בו יוחלט על הצעדים האירגוניים שינקטו, אם ועדת המעקב לא תשוב להתכנס כדי לדון בשורת התביעות.

עובדי לשכות הבריאות, מעבדות מכונים ומחסני אספקה הכריזו אתמול על סכסוך עבודה על רקע הדרישה להשוות את שכרם עם השכר המשולם במקצועות אלה לעובדים בקופ"ח הכללית.

משה דרורי, יו"ר יחידות משרד הבריאות, הודיע, כי אם תוך כמה ימים, לא תטפל ועדת פרה בדרישתם זו, תשובש העבודה ביחידות אלה.

הגשם שובר שיאים באילת וצה"ל ערוך לשלגים בצפון

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

גשמי השבוע האחרון שיפרו את מאזן המים וכמות הגשמים מתחילת העונה מתקרבת לממוצע הרב־שנתי לתקופה זו.

בחיפה ירדו כבר 85 אחוז, בהר כנען 54 אחוז, בתל־אביב 72 אחוז, באשדוד 76 אחוז, בבאר־שבע 50 אחוז, באילת 248 אחוז.

דובר מקורות מרדכי יעקובוביץ ציין את אילת כתופעה נדירה, כיוון שהממוצע הרב־שנתי שם עומד על 25 מ"מ גשם בלבד.

מפלס הכינרת עלה בשבוע האחרון ב־10 ס"מ, ובסך הכל מאז תחילת העונה עלה ב־40 ס"מ, שהם כ־70 מיליון ממ"ק.

צה"ל ערוך לימי הקרה

מזג האוויר הסוער והמושלג בצפון הארץ אינו משבש את פעילות צה"ל לאורך גבול לבנון.

צה"ל נערך בעוד מועד לקראת החורף והחיילים צויידו בציוד מתאים.

כל המוצבים ומחנות צה"ל בצפון, ובכלל זה האוהלים, מוסקים בתנורי חימום. כמו כן הושקעו כספים בשיפור דרכי הגישה לבסיסים ונבנו משטחי בטון ואספלט במקומות הדרושים.

במוצבים יש מלאי מספיק של מזון ומים וגם אם יימשכו השלגים מספר ימים תונחת האספקה עבורם ממסוקים. צה"ל אף הכין רכב כבד היוצא מדי פעם לפינוי צירי התנועה בהם הצטבר שלג רב.

למספר מקומות סופקו ערכות לטיפול מהיר בנפגעי קור אם כי עד כה לא היה בהם צורך. מקור צבאי ציין כי בהתנהגות נכונה ותוך ציות להוראות אין סיבה שחיילים ייפגעו מהקור.

שלג קל בהרי הגליל

שלג קל ירד בהרי הגליל ובצפת. הוא הצטבר בכמה מקומות לגובה של 5 עד 10 ס"מ. התנועה בכבישים נמשכה כרגיל, אספקת מוצרי החלב והלחם היתה ללא כל הפרעות ו"מטה השלג" שהקימה עיריית צפת, נותר בחוסר מעש, שכן לא היה צורך בפינוי שלג מהכבישים הראשיים.

בחרמון נמשכות סופות שלגים עזות. גובה השלג באתר מגיע, בכמה מקומות, למטר וחצי. בצפון הגולן ובהרי מירון ירדו שלגים, וגם שם החיים נמשכים כרגיל.

עובדי "דובק" ממשיכים בשביתה; תובעים מקדמה ע"ח ההתייקרות

מנכ"ל משרד התמ"ס יבדוק היום הוזלת סיגריות מתוצרת חוץ ● גהל פרש בזעם מהדיונים: "אני רק יועץ מקצועי ובליזובסקי פגע בי"

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

השבתת ייצור הסיגריות במפעלי "דובק" נמשכת. עובדי החברה סירבו אתמול להענות לבקשתו של מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי, לחזור לעבודה, והבוקר ייפגש בליזובסקי עם מנכ"ל האוצר, ויקטור מרינה, במסגרת המהלכים להוזלת הסיגריות מתוצרת חוץ.

ארבע שעות נמשכו אתמול הדיונים בין נציגי "דובק" לראשי משרד־התעשייה־והמסחר. בפגישה השתתף גם מנכ"ל החברה, זרח גהל, שנמנע עד כה מהשתתפות בדיונים על מחירי הסיגריות.

בתחילת הישיבה דרש בליזובסקי מהעובדים, הממשיכים למלא תפקיד מרכזי במשבר, לשוב מיד לעבודה, ואילו הם תבעו לקבל מקדמה מיידית על חשבון התייקרות הסיגריות. מנכ"ל משרד התמ"ס סירב להיענות לבקשה וטען, כי רואה החשבון החיצוני שבודק את המסמכים שהגישה "דובק" יסיים את עבודתו בתוך 10 ימים מיום הגשתם — מיום שישי שעבר.

בליזובסקי אמר לעובדי "דובק", כי הממשלה חייבת להבטיח אספקה סדירה של סיגריות לשווקים, והיא תפעל להורדת המיסים על סיגריות מיובאות. בתגובה אמר גהל לעובדים כי אינם צריכים להתרגש מהאיום, והחברה תפנה לבג"ץ כדי למנוע צעד זה. בליזובסקי פנה לעובדים ואמר: "במקומכם לא הייתי מקבל את עצתו של מנכ"ל דובק". בתגובה לדבריו טען גהל כי הוא "רק יועץ מקצועי", ועזב בזעם את חדר הישיבות. הוא חזר רק לאחר כשעה, ולעיתונאים אמר, כי בליזובסקי פגע בו.

בתום הישיבה, לאחר התייעצות, הודיעו עובדי "דובק" למנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, כי לא יחזרו לעבודה.

איגוד המוסכים תובע מקצב להתיר הבאת עובדים מקצועיים מחו"ל

מאת כתבנו לענייני עבודה

איגוד המוסכים בישראל קרא אתמול לשר־העבודה־והרווחה, משה קצב, להתיר הבאתם של עובדי מוסכים מקצועיים מחו"ל, נוכח המחסור ההולך וגובר בעובדים כתוצאה מהמהומות בשטחים.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול בישיבתה השבועית להקים מטה מיוחד, בשיתוף עם משרד־החינוך־והתרבות, שיעסוק בתיאומים הנדרשים לגיוס תלמידים מכיתות י"־י"ב לעבודות הקטיף.

בקריאתו של איגוד המוסכים נאמר, כי אלפי מוסכים מתקשים לעמוד בקצב העבודה כתוצאה מהעדרויות של עובדים, החל מעובדי ניקיון וכלה במכונאים מיומנים. האיגוד התלונן, כי הניסיון לשכנע את מפוטרי התעשיה האווירית להצטרף לעבודה במשכורות נאות — לא עלה יפה.

9 תחנות כיבוי מושבתות; תחנות נוספות ייסגרו בקרוב

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

הארגון הארצי של הכבאים החליט אתמול בצהריים להשבית את כל תשע תחנות המשנה של שרותי הכיבוי בת"א, ירושלים וחיפה.

הבוקר תסגרנה תחנות כיבוי נוספות בהפרשי זמן של יממה בין סגירת תחנה אחת לאחרת. התחנות שיסגרו הבוקר יהיו במושב בני יהודה שברמת הגולן, בכרמיאל, בראש העין, בקרית אונו, בזכרון יעקב ובנצרת עילית.

צעדם של הכבאים נועד למחות על הסחבת לטענתם מצד מרכז השלטון המקומי בתיקון עיוותים בשכרם. בין השאר תובעים הכבאים תיקונים בדרגות השכר, להגדיל את שיעור ביטוח הסיכון, ולקצר את שבוע העבודה בהתאם להחלטות ההסתדרות. הכבאים טוענים כי הם מקיימים מגעים עם נציגי מרכז השלטון המקומי מזה כארבעה חודשים, ומאז לא נענו תביעותיהם.